

Concept-verslag Kaderdebat 5 juli 2022

<p>Aanwezig: Voorzitter De heer G.A.A. Verkerk</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. El Majjaoui</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi</p> <p>Afwezige raadsleden: Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen De heer M.T.F. Kaffa</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: 1^e deel van de vergadering - de heer J.C. Hoefnagel Griffier: 2^e deel van de vergadering - de heer J.A. Massaar bpa Verslag: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dan open ik de openbare raadsvergadering van de gemeente Rijswijk op dinsdag 5 juli 2022. De kadernota en aanverwante stukken zullen wij bespreken. Ik heb als mededelingen voor u dat mevrouw Bianca de Haan-Niesen afwezig zal zijn en later zullen komen de raadsleden Cupedo, Oelen, Ezinga, Nunnikhoven en Braam. Klopt dat ook, wat u betreft? Is de rest binnen? De heer Nunnikhoven is er al, heel goed.

De heer Nunnikhoven: Ik heb het gered, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja, mooi. Goed gedaan. Dan gaan we nu over tot de trekking van het stemmingsnummer. Dat is numero zestien en wie is dat? De heer El Majjaoui. U mag als eerste beginnen.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: We hebben geen insprekers.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Daarmee ga ik naar de vaststelling van de agenda. Die had u gezien. Ik wou daar nog even bij zeggen dat we afgesproken spreektijden hebben, dat weet u. En u heeft het tijdschema verder ook gezien, dat gaan we netjes afwerken. Verder kan ik nog zeggen dat de speeches, als je dat vanaf het kathedr doet, moet u het pasje meenemen om te beginnen en ook als u eindigt. Verder was het verzoek van de griffie om na het uitspreken van de speeches in de eerste termijn, de teksten te sturen naar de griffie, dan kunnen ze in de iBabs. Is dat ook duidelijk voor iedereen?

4. Raadsvoorstel Jaarstukken 2021 en resultaatbestemmingen 2021 (RV 22 011)

De voorzitter: Dan beginnen we nu aan de orde van de vergadering, dat is de eerste termijn van de raad, over de kadernota en aanverwante artikelen. Beginnen we met de grootste fractie, dat is Beter voor Rijswijk, tien minuten. Mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Hij doet het. Nou, mijn tijd gaat nu in. Voorzitter, vandaag het kaderdebat, een terugkerend ritueel waar alle in deze raad vertegenwoordigde partijen spreektijd krijgen. Hoe groter je bent, hoe langer je mag praten. Nou, dus mag ik de langste tijd gebruiken, tien minuten. Nou, de stopwatch zal de voorzitter bij de hand houden en als nestor van de raad, oftewel het oudste raadslid, mag ik het woord voeren. Ook dit jaar zullen er weer moties en amendementen met allerlei goedbedoelde plannen komen, waar vaak geen dekking voor wordt aangegeven. Wordt benieuwd. Nou, Beter voor Rijswijk zal zeker met de komst van het nieuwe college hier nog even niet aan meedoen. Dus om met de deur in huis te vallen, de reeds aangekondigde motie die ik had ingezonden bij de griffie, die gaan we niet indienen, maar daar over zal ik zo dadelijk nog iets meer vertellen. We zien liever dat het college voortvarend aan het werk gaat met opstellen en uitvoeren van het werkprogramma. Waar het college akkoord is, is een goeie basis, het college-akkoord. Uiteraard zal dit werkprogramma flink financiële gevolgen hebben. Beter voor Rijswijk verwacht dan ook dat deze kosten duidelijk worden opgenomen in de begroting van dit jaar en dat is meteen mijn eerste vraag, of u dat de raad kunt toezeggen. Terugkijkend werd de jaarrekening van 2021 afgesloten met een naar omstandigheden toch nog verrassend positief resultaat. Dus dan kunnen we wel stellen dat de financiën toch wel best op orde is. Dit ondanks dat de gemeente vorig jaar voor de tweede keer werd geconfronteerd met oplopende kosten als gevolg van het coronavirus en de toegenomen kosten in de jeugdzorg. De eenmalige meevaller, de Eneco-miljoenen, mogen nu ook niet zomaar worden gebruikt om tekorten van nu en in de toekomst te gaan dichten. Daar hebben we toch heel andere ideeën voor vastgesteld. Beter voor Rijswijk heeft hoge verwachtingen van de nieuwe VVD-wethouder Werner van Damme met zijn belofte Rijswijk blijft goed, wordt beter en ik denk dat dat zeker beter voor Rijswijk is. Beter voor Rijswijk ziet graag een sluitende begroting, die we dus binnenkort hopen te bespreken. Het coalitieakkoord was na heel veel gesprekken ook voor Beter voor Rijswijk een onverwachte verrassing. Zeker wat betreft de brede samenstelling die vier jaar geleden zouden dat niet voor mogelijk hebben gehouden. Natuurlijk, alle partijen hebben te respecteren idealen. GroenLinks gaat inzetten voor de energietransitie, een hele grote uitdaging in een periode van een dreigende recessie, de prijzen van brandstof, elektriciteit en gas, die rijzen de pan uit. Iedereen merkt ook dat de prijzen van boodschappen in de supermarkt omhoog vliegen. De eenmalige energietoeslag van achthonderd euro was welkom. Er komen tijdelijke verlagingen van de btw op energie. Lijkt allemaal erg leuk. Het zal maar een beperkt effect hebben, dus we zullen toch ons zorgen blijven maken over de portemonnee van de Rijswijker. Wat betreft de energietransitie, Beter voor Rijswijk is van mening dat dit niet lokaal kan worden doorgevoerd. Steunmaatregelen voor inwoners van Rijswijk moeten komen om de energietransitie transparant te maken. Geen ene Rijswijker heeft enig idee wat het allemaal moet gaan kosten. Informatieavond die de gemeente in

Ierdebat 5 juli 2022

samenwerking met bewonersorganisaties organiseert, zoals onlangs in de Strijp, geeft geen enkel antwoord of perspectief. Er wordt uitsluitend informatie gegeven over de mogelijkheden, terwijl die nog volop in ontwikkeling zijn. Nou, de VVD, heb ik begrepen, wil gewoon vooral de financiële situatie van de gemeente in orde houden. Ik denk dat dat heel mooi is en de nieuwkomer in het college, de Partij van de Arbeid, zal haar energie zetten in de schaarse woningmarkt, waarvoor iedereen een plaatsje zou moeten zijn. Dat is best een zware opgave. Zo heeft iedere partij zo'n beetje, ik zal vast wat vergeten zijn, zijn eigen ideeën en dat is allemaal opgenomen. Beter voor Rijswijk is verheugd dat het college komt met een laadpalenbeleid. Hoewel ik vandaag las dat elektrische auto's steeds duurder aan het worden zijn en niet goedkoper en minder bereikbaar zal worden voor de gewone man, want ze worden hoofdzakelijk nog zakelijk gebruikt vanwege het fiscale voordeel, maar ze zijn er eenmaal en ze hebben veel fiscale voordelen en er is inderdaad ook behoefte dat er locaties zijn waar ze kunnen worden opgeladen. Nou, tijdens de bewonersbijeenkomsten waren er veel klachten te horen over de laadpaalplakkers die gebruiken, dat is een beetje een privéparkeerplaats. Er vindt geen handhaving plaats, terwijl de problemen zich vooral voordoen in de avonduren. Nou, dan weet u wel, dan is er geen handhaver die op straat is en vanwege de toch wel heftige parkeerdruk zien veel bewoners graag de komst van laadeilanden aan de randen van de wijken. Dat is een goede oplossing om de wildgroei tegen te gaan en als jij je auto eens vijfhonderd meter verderop moet laden, dan laat je hem dat toch niet de hele nacht staan, want zodra die vol is haal je hem toch wel weg. Maar aan het college vraag ik, er komt een beleid, wanneer, de vraag is, wanneer kunnen we daar voorstellen van tegemoet zien? Voor Beter voor Rijswijk, die wil de ozb toch onder het gemiddelde houden van wat hier in de regio in rekening wordt gebracht. Mogelijk ontkomt de gemeente er niet aan de ozb iets aan te passen, omdat met de inkomsten veel nuttige zaken worden gedaan, maar het mag beslist niet buitensporig omhoog gaan. Reeds lang vraagt Beter voor Rijswijk naar een bescheiden renovatie van de Marimbahal. Voortvarendheid is hierbij gewenst, zodat de werkzaamheden snel ter hand kunnen worden genomen. De behoefte aan de binnensport wordt door de uitbreiding van woningen neemt dat enorm toe. Met name vanuit RijswijkBuiten, straks in het Havenkwartier en de Pasgeldlocatie, komt er toch heel veel behoefte naar overdekte sportruimte. De vraag aan het college is, wanneer kan de raad hier een besluit over nemen? Want zo moeilijk moet het toch niet zijn. En dan nog het Rijswijks vestigingsklimaat voor ondernemers. Voorzitter, daar valt best wat aan te verbeteren, want Beter voor Rijswijk krijgt steeds vaker klachten over stroperige en zeer langdurige behandelingstijden van vergunningsaanvragen. Ook is het ondernemersloket niet of slecht bereikbaar. Ook op mails wordt vaak niet gereageerd en ja, als alle vergunningen, als alle benodigde stukken zijn ingediend, dan moet men toch binnen een redelijke termijn besluit kunnen? Tenzij er bijvoorbeeld nog een Bibob-procedure zou lopen. Ja, dan heb je helaas wat vertraging en ja, dingen moeten gewoon voortvarend worden afgehandeld en niet dat mensen al tien, twintig, vijftien weken moeten wachten op een vergunning. De vraag aan het college is, bent u bereid de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren en aanvragen voor vergunningen om dat sneller af te handelen? Voorzitter, Beter voor Rijswijk is verheugd dat er meer woningen komen voor mensen die nu niet in aanmerking komen voor een sociale woning. Het zoeken naar een iets hogere segment blijkt ook nauwelijks aanbod in te zijn. Graag met prioriteit aandacht voor de bouw van flexwoningen en noodwoningen. Er is een enorme schaarste, vooral voor zowel de Rijswijkse woningzoekende, alsmede statushouders, waarvan de overheid de gemeente opdraagt deze te huisvesten. Zoals ik al eerder aangaf, wij hadden overwogen om daar een motie voor in te dienen, maar wij zullen dat toch niet doen, omdat ik begrepen heb dat er nog een hele brede discussie gaat komen met de raad waar dit uit voorgaande orde zou komen. Dus eigenlijk is dan de vraag aan het college, wanneer kunnen we daarover gaan praten? Want ik denk dat enige spoed geboden is, want de vraag naar woningen neemt enorm toe en het college stelt dat de grens van de sociale woningen zeker op 30 procent moet blijven. Dat is goed, als het kan allemaal binnen de kaders. Prioriteit wordt gegeven aan woningzoekenden met beroepen in de zorg, onderwijs, politie en dergelijke. Beter voor Rijswijk hoopt dat hier op zo'n kort mogelijke termijn invulling aan wordt gegeven.

Ierdebat 5 juli 2022

Voorzitter, vorig jaar heeft Beter voor Rijswijk in navolging van andere gemeenten aan de wethouder gevraagd, toevallig mijn eigen wethouder, om een experiment te beginnen om jongeren de mogelijkheid te geven om zich twee jaar eerder te laten inschrijven voor een woning. Dus bijvoorbeeld zestien jaar in plaats van achttien. Kinderen worden steeds eerder rijp, hebben ze me wel eens verteld. Daarnaast stil geworden, ik wil aan de wethouder vragen, wat heeft u eigenlijk met dat verzoek gedaan? We zijn verder. Ik hoop dat ik nog tijd heb. Voorzitter, graag meer aandacht aan wonen, werken, scholing, sport en cultuur. Als we dat doen draagt het ook bij aan een verminderde druk op de jeugdzorg en wat dit betreft mag best door partijen zoals onderwijs, Rijswijk Museum, B.B. Museum meer aandacht worden besteed aan geschiedkundige, culturele en educatieve lesprogramma's voor onze Rijswijkse jongeren. Ik denk dat daar heel veel winst in te behalen valt. Vorig jaar heeft Beter voor Rijswijk gevraagd voor het oprichten van buurtgezinnen. Voor deze activiteiten werd de Stichting Buurtgezinnen opgericht en toen waren er al tachtig gemeenten, was het al met een succes ingevoerd. De stichting zorgt dat er hulp- en steungezinnen aan elkaar worden gekoppeld door informele en laagdrempelige hulp te bieden en ook op dat punt hebben wij niets meer mogen vernemen. Hoe staat het ermee? De groenvoorziening heeft extra geld beschikbaar gekregen voor onderhoud van het groen. Helaas zijn de bloembakken met rozen, die zag ik altijd hier vroeger in heel Rijswijk staan en misschien nog enkele anderen, wat senioren onder ons, misschien Coen, daar stond vroeger Rijswijk onbekend. Die zullen wel niet meer terug kan, maar wel iedere Rijswijker heeft kunnen constateren dat de kwaliteit van het groen onderhoud toch een stuk verbeterd is. De zomer is weer begonnen ...

De voorzitter: Mijnheer Kruger, wilt u afronden?

De heer Kruger: O jee, ik had nog twintig pagina's, maar goed. Maar, in ieder geval, aandacht voor de Japanse duizendknoop en de berenklauw. Ik ga nu dat overslaan, want het gaat over het hondenveldje wat weer herrezen is, wat mooi is en dan heb ik als laatste verzoek voor de afronding, onlangs werd in het forum door wethouder Armand beloofd dat de fontein rond 24 juni in gebruik zal worden genomen door de kinderen. Ik ben er net weer langsgeslagen. Mijn vraag aan de wethouder is, Manon, wanneer gaat onze kindvriendelijke wethouder Armand ijsjes uitdelen als de fontein in gebruik wordt genomen?

Mijn laatste zin, voorzitter, Beter voor Rijswijk ziet het collegewerkprogramma met een goede inzichtelijkheid in de begroting met meer dan belangstelling tegemoet en we wensen jullie, Larissa, Armand, Mark, Werner en Gijs, daarbij heel veel succes. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan verder met de fractie van GroenLinks. Dat is mijnheer Van 't Eind. De pasjeswissel lukt? Ja.

De heer Van 't Eind: Ja. Voorzitter, twee weken geleden is er een nieuw coalitieakkoord gepresenteerd. Wij staan hiermee als stad aan het begin van een nieuwe periode. Een periode waar GroenLinks naar uitkijkt, want wij zijn trots op dat coalitieakkoord. Niet in de laatste plaats door de manier waarop wij daar samen met Beter voor Rijswijk, VVD, Partij van de Arbeid en D66 over onderhandeld hebben. Met open vizier en met respect voor elkaar standpunten. Dat heeft geleid tot een goed akkoord. Een helder akkoord, waarin we de uitdagingen van een groeiende stad oppakken. Een akkoord dat niet dichtgetimmerd is, maar voldoende ruimte laat om met de hele raad een echt debat te voeren over de nadere uitwerking. Natuurlijk zijn er punten in het coalitieakkoord waar GroenLinks in het bijzonder blij mee is. Ik zal er een aantal opnoemen, zonder daarin uitputtend te zijn. Er wordt eindelijk werk gemaakt van het verduurzamen van Rijswijk. Met onder andere een lokaal energieloket, het ondersteunen van duurzaamheidsinitiatieven door bewoners, bedrijven en VvE's en inzet op alternatieve energiebronnen zoals geothermie. We gaan de uitdaging aan om de stad te laten groeien maar dat doen we wel in balans. We brengen de openbare ruimte verder op orde, houden

Ierdebat 5 juli 2022

rekening met de gevolgen van de klimaatverandering en beschermen onze groene gebieden. Dus, geen woningbouw aan de randen van het Wilhelminapark. De bestemming van de Opperd wordt definitief groen en we koesteren het slagenlandschap en we houden rekening met de behoefte aan groene ruimte, bewegen en ontspannen in de nieuwbouwwijken. GroenLinks is blij dat we de sociale woningbouw op peil gaan houden. Rijswijk is een stad waar iedereen een eerlijke kans moet hebben om te kunnen wonen. We zetten vol in op regionale samenwerking. Rijswijk heeft veel te bieden, ook aan onze buurgemeenten. Voor GroenLinks is een sterke positie van onze stad belangrijk om problemen op te lossen en nieuwe kansen te grijpen. We zijn een regionaal OV-knooppunt. We hebben de ruimte voor unieke bedrijvigheid en leveren een forse bijdrage aan de woningbouwopgave. Tegelijkertijd hebben we ook te maken met uitdagingen in onze buursteden Den Haag en Delft. Uitdagingen die ook Rijswijkse kansen zijn, zoals een doorbraak rondom de ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan en het vernieuwen van de Plaspoelpolder als één van de grootste bedrijventerreinen van Nederland. Nu breekt de periode aan om het akkoord verder te gaan uitwerken. GroenLinks kijkt dan ook erg uit naar het collegewerkprogramma. Wij zullen in afwachting van die uitwerking op dit moment dan ook geen moties of amendementen indienen. Wel willen wij alvast aangeven wat voor GroenLinks in de verdere uitwerking en het debat daarover bijzondere aandacht zal hebben en niet alleen voor de uitwerking op de korte termijn in het collegewerkprogramma, maar ook voor de verdere vier jaar. GroenLinks zal zich bij elk voorstel van het college de vraag stellen wat is hiervan het effect op de bewoners van onze stad die het kwetsbaarst zijn en kan ook echt iedere bewoner meekomen en meedoen? We hebben hier ook bij bijzondere aandacht voor de effecten van energie-armoede. Op dit punt vragen het college om voor de komende winter alles op alles te zetten de mensen die de energietoeslag het hardst nodig hebben te bereiken en ook een voorstel te doen voor wat de gemeente nog kan betekenen voor bewoners als de energietoeslag niet toereikend blijkt te zijn, bijvoorbeeld door een hele strenge winter. Op dat laatste graag een reactie van het college. Zoals net gezegd zijn wij blij dat er weer ambitie is voor sociale woningbouw, maar we hebben ook oog voor koopstarters. Wij zien daarom het voorstel voor de invoering van de opkoopbescherming en de zelfwoningplicht graag snel tegemoet. Kan het college aangeven wanneer dat voorstel naar de gemeenteraad komt? Wij vragen actie om de energietransitie in Rijswijk eindelijk op gang te brengen en ons aan te passen aan een warmer klimaat. Bij de energietransitie ligt de eerste prioriteit wat GroenLinks betreft bij het helpen van bewoners die weinig financiële draagkracht hebben. Wij willen dat de stad de groei kan bijbenen. Er moeten straks voldoende scholen voor onze kinderen zijn. Er moeten genoeg welzijnsvoorzieningen zijn. We hebben nu al een tekort aan huisartsen en onze toekomstige bewoners moeten ook toegang hebben tot eerstelijnszorg. We hebben nu al onderhoudsachterstanden in de openbare ruimte. Daar maken wij ons grote zorgen over, zeker gezien de toenemende schade door klimaatgerelateerde problemen. Kan het college bij het collegewerkprogramma komen met een analyse op hoe goed we voorbereid zijn op de groei? Een analyse die inzichtelijk maakt waar de grootste uitdagingen zitten en wat we eraan gaan doen. Zowel maatschappelijk, zoals bijvoorbeeld scholen, welzijnsvoorzieningen, huisartsen, maar ook bijvoorbeeld qua klimaatbestendigheid van onze openbare ruimte. Kunnen we de hitte straks wel aan? En tot slot wil GroenLinks dat we echt werk maken van het herstellen van het vertrouwen in onze lokale overheid. We verwachten dat in het collegewerkprogramma concreet is gemaakt welke stappen er gezet moeten worden om het vertrouwen van bewoners terug te winnen. Voorzitter, ik ga mijn verhaal eindigen. Er ligt een akkoord met een heldere kijk op de toekomst van Rijswijk. Een toekomst voor we de komende jaren keuzes maken op basis van een gezonde groei. Dat is een uitdaging, maar de uitdaging pakken we in gezamenlijkheid op. Met deze coalitie, maar zeker ook met de gemeenteraad in de volle breedte en vanzelfsprekend zoveel mogelijk met onze bewoners. GroenLinks ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet en wij wensen het college veel succes met de uitwerking van het collegeprogramma.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de volgende fractie, dat is Rijswijks Belang. En ik maakte net een opmerking over het boerenprotest en dat is aanwezig in onze zaal.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Laat ik beginnen met een woord van dank uit te spreken aan mijn trouwe fractie, bestuur, leden en sympathisanten. Fractieondersteuner en forumlid Mirjam ten Brummelaar, een stevig en helder Rijswijks Belang-geluid, niet meer weg te denken uit onze fractie. Nel Kames, maatje vanaf het eerste uur. Twee handen op één buik. Twee zielen, één gedachte. De moedergans van de partij. Ik zou niet weten wat ik zonder jouw oprechtheid, eerlijkheid en strijdvaardigheid zou moeten. Annemie Koegler, onze rots in de branding op het sociaal domein. Gewoon lekker jezelf kunnen zijn bij de partij. Ik hoor het je zeggen, topper. Bianca Niesen, vandaag helaas afwezig, met heel veel tegenslagen. Ook niet uit het veld te slaan bij Rijswijks Belang. We zijn er voor je, we denken aan je en zullen er altijd voor je zijn. Sterkte vandaag in de komende dagen. Voorzitter, Brandon Pouw, John van Overmeere, Esther Twilt, Jordy Bruin, Bliss van der Horst, Linda Heijnen, Kay Verbaan en alle anderen die ik niet helaas allemaal kan opnoemen in verband met de tijd, dank jullie wel. We zijn binnen één raadstermijn verdubbeld van twee naar vier zetels. Gewoon in één klap de derde grootste partij van Rijswijk en zullen blijven opkomen voor onze verenigingen, ondernemers en inwoners. Voorzitter, dan vandaag het kaderdebat. Normaal gesproken het moment van het jaar, dat we met elkaar de kaders bespreken en het college richting meegeven voor het begrotingsdebat. Een moment dat Rijswijks Belang normaliter met een stevig en uitgebreid betoog, een stapel moties onder de arm, naar het kaderdebat gaat, maar dit keer pakt Rijswijks Belang het anders aan. Want de vraag is namelijk in hoeverre een stapel moties en een grondig voorbereid gepassioneerd betoog met politieke kaders, negen uur lang vergaderen we op dit moment wel zin heeft. Want de inkt van het coalitieakkoord is nog nat. De rook is amper opgetrokken bij de presentatie van het akkoord aan Rijswijk en haar inwoners. Wat voelen een behoorlijk aantal inwoners zich belazerd en bedrogen, grote verkiezingsbeloftes, waarvan zelfs één persoonlijk, gingen wel heel erg makkelijk overboord en de reacties waren ook niet mals. Om droevig van te worden en zie dit vertrouwen maar eens terug te winnen. De wethouders hebben net hun weg naar een kamer gevonden. Het wachten is nog op het collegewerkprogramma, met daarin de keuzes die het college maakt. Een voorbeeld. Eerst stopt Rijswijk met sociale woningbouw en nu gaan we weer volgens het akkoord volop bouwen en hoe staat het dan met het achterstallig onderhoud bij onze huurwoningen? Zijn alle woningbouwverenigingen en corporaties bij? Is er nergens meer schimmel, tocht of ander achterstallig onderhoud? Dat was volgens mij de afspraak die een meerderheid van de raad omarmde toen het CDA met een motie kwam die werd aangenomen. Eerst achterstallig onderhoud wegwerken en dan pas eventueel bijbouwen. Ik hoor graag van de wethouder hoe de corporaties ervoor staan. Het verleden heeft ons geleerd dat bij het kamerdebat direct na het installeren van een nieuw college, de beantwoording van de wethouders veelal bestond uit daar kan ik u geen antwoord op geven, ik ben net begonnen, bedankt voor de suggestie, we nemen het mee in de uitwerking van het collegewerkprogramma. Bij het in stemming brengen van de moties vanuit de niet-coalitiepartijen hielden de kersverse coalitiepartijen de geleerden in het eerste kaderdebat vaak gesloten. Voorzitter, Rijswijks Belang past vandaag voor het rondje om de kerk. De coalitie heeft bij installatie aangegeven samen te willen werken met de raad. Geen oppositie, geen coalitie, maar samenwerken om de stad te besturen. Een mooie ambitie. Rijswijks Belang denkt ook zeker met u mee en gaat met u mee op de inhoud. Toch hebben wij in het verleden vaker dit soort uitspraken gehoord over coalitie en oppositie, maar wat in het openbaar gezegd wordt en wat in de achterkamertjes van het stadhuis en in de coalitie gebeurt, daar zat in het verleden vaak een wereld van verschil. We zijn dus op onze hoede. Om eerlijk te zijn, daar waar nodig is wil Rijswijks Belang keihard ingrijpen en oppositie voeren, want, voorzitter, laten we eerlijk zijn, dat is hoe ons democratisch stelsel nu eenmaal werkt. Voorzitter, het BMC-rapport was duidelijk. Er is veel verbetering nodig als het gaat om de samenwerking in de raad, college en het ambtelijk apparaat. Volgens de conclusie gaat de raad vaak op de stoel zitten van het college. Laat Rijswijks Belang vandaag dan maar het

Ierdebat 5 juli 2022

goede voorbeeld geven, het college is aan zet en het college heeft nu plaatsgenomen achter het stuur van dit prachtige schip, ik zal de naam niet noemen en zal de richting moeten gaan bepalen. Geen stapel moties om u de goede kant op te wijzen. Laat eerst maar eens zien welke richting u echt op wil gaan met ons Rijswijk. Voorzitter, kijkend naar de jaarrekening en de eerste halfjaarsrapportage zien we meer dan tweehonderd bladzijdes vol met mooie woorden en complimenten. Op papier loopt alles op rolletjes, als we op de mooie woorden afgaan, maar als Rijswijks Belang met onze inwoners in gesprek gaat dan blijkt de beleving helemaal niet dan op de papieren werkelijkheid. Als het gaat om normale zaken, zoals het groenonderhoud, achterstallig straatwerk, zwerfafval, veilige en leefbare wijken, dienstverlening en de wachtlijsten in de zorg. Veel van deze inwoners geven aan zich niet gehoord, gezien en begrepen te voelen door de gemeente. De basis moet dus echt veel beter op orde, zowel intern als extern. Luister naar onze inwoners, weeg de beslissingen zorgvuldig af of dit wel de juiste keuze is voor onze inwoners en leg uit waarom u bepaalde keuzes gemaakt, want, voorzitter, dat is waar het bestuur van de stad om zou moeten draaien. Met de bovengenoemde punten uitgesproken te hebben, voorzitter, willen wij toch één groot zeer belangrijk kader meegeven. Onze fractie trok eerder aan de bel, achteraf een noodklok gebleken. Op 23 maart 2021 heeft onze fractie artikel 44-vragen gesteld over het huisartsentekort en de betaalbare praktijkruimte zijn Rijswijk en zelfs nadrukkelijke vervolgvragen gesteld, op 24-5-201, ruim een jaar geleden. U heeft ons toen toegezegd ondersteuning van huisartsen, van samenwerking tussen huisartsen, het adviseren van de huisartsen over de werving, het aandragen van ruimtes en locaties die mogelijk interessant zijn voor de huisvesting, zodat er plek is voor onder andere meer medewerkers en de praktijken helemaal toegerust zijn om prettig te werken. Dat is een keiharde toezegging geweest. Voorzitter, waar is het misgegaan in het afgelopen jaar? We spraken vorige week een huisarts die zelfs een tijdje in een container spreekuur moest houden. Graag verneem ik van u wat u het afgelopen jaar heeft gedaan met onze zorgen en wat u als de brandweer gaat doen met onze zorgen van onze huisartsen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met de fractie van Wij. Rijswijk. Dan zien we de heer Van Dam.

De heer Van Dam: De magische handen. Voorzitter, het is de tweede keer in vier weken dat we hier bij elkaar komen, dat we het gaan hebben over de toekomst van Rijswijk. Waar we twee weken geleden of drie weken geleden geen antwoord kregen op onze voorstellen en op onze vragen, hopen we dat vanavond wel te krijgen. Met het oog op de toekomst wil ik de wethouder van Financiën vragen om een kleine uiteenzetting te geven van hoe Rijswijk er financieel voorstaat en ik zou hem specifiek willen vragen om toe te lichten hoe het collegewerkprogramma effect gaat hebben op onze begroting en voornamelijk op de financiële ruimte die wij nog als raad hebben. Zeker voor vanavond waarin we kaders proberen mee te geven voor de komende tijd, want wordt het hele vrije budget van de gemeente nu al opgeslokt door het collegewerkprogramma of hebben we nog ruimte om plannen aan te dragen voor de toekomst? Ik heb nog een aantal andere financiële vragen. Eentje gaat over de stelpost. In 2021 hebben we een stelpost opgenomen in onze begroting. Die telde toen 1,7 miljoen. Deze is gerealiseerd tot acht tot negen ton. Dat is in principe een positief feit, maar het feit dat die acht ton er nog steeds staat ben ik benieuwd van wat gaan we daar nu mee doen, met die acht ton en wat voor effect heeft dat op onze begroting? Rijswijks ziet of Wij. Rijswijk ziet veel kansen in de financiële cijfers van Rijswijk. Waar we kijken naar de begroting van 2021 zien we dat veel onderdelen van de begroting nog niet volledig zijn uitgegeven. Wij vinden dan ook dat we als gemeente Rijswijk terug moeten gaan naar het zero base begroten. Niet begroten aan de hand van het startpunt van vorig jaar, maar kijken wat we daadwerkelijk nodig hebben om de taken uit te voeren die wij hebben gezegd dat we gaan doen. Kijken naar de reële kosten en die als uitgangspunt nemen. Graag zien we dan ook voor de begroting een uitgewerkt plan hoe we de komende vier jaar elk programma minimaal één keer de komende vier jaar op deze manier hebben begroot. Kan de wethouder daar straks een toezegging op geven? Naast deze financiële kaders zou ik het ook

Ierdebat 5 juli 2022

nog willen hebben over de drie thema's. Namelijk leefbaarheid, het sociaal domein en participatie, beginnend met de laatste. Kijk, we hebben het in het coalitieakkoord er al over gehad, het nieuwe college en de nieuwe coalitie die wil het graag samen de stad maken. Tegelijkertijd zien we hier nog weinig van terug de afgelopen maanden, maar ik zou graag het voorstel willen doen om te gaan investeren in die samenwerking met de stad. Na de ontwikkelingen van het participatiebeleid dat we hebben gehad is het tijd voor de volgende stap, want we gaan bestaande participatietrajecten, die kunnen verbeteren, dus hoe gaan we nou op de juiste manier de juiste mensen betrekken in deze participatietrajecten? Daar zien wij graag ruimte voor in de begroting. We hebben de ambitie om Rijswijkers in hun eigen wijken mee te laten beslissen over de toekomst van hun wijk en we zien bij andere steden zoals Schiedam, Enschede, maar ook Groningen, dat de wijkbudgetten worden ingezet om initiatieven vanuit de eigen wijk te realiseren. Nou, ik denk dat dat naadloos aansluit bij de audities van dit college, aangezien wij samen de stad willen maken, dus ik hoor graag of de wethouder het met ons eens is dat we een onderzoekingang stellen voor de begroting, om die wijkbudgetten, om te kijken of we die wijkbudgetten ook in Rijswijk kunnen krijgen. Ik hoor graag straks een reflectie van de wethouder. Een tweede ding wat ik graag zou willen bespreken is het sociaal domein. Want gezond deelnemen aan de samenleving is niet voor iedereen zo vanzelfsprekend. Er kunnen financiële redenen zijn of gezondheidsredenen of juist culturele of sociale blokkades om aan waardoor mensen hier in Rijswijk niet mee kunnen doen met onze Rijswijks samenleving zoals ze dat graag zouden willen en deze mensen krijgen in Rijswijk vaak zorg, maar we zien dat deze hulpbehoevenden, dat daar een shifting in is en dat heeft met name te maken in de financiële hoek en met name te maken met hedendaagse activiteiten, zoals bijvoorbeeld de stijging van de inflatie, maar ook de energieprijzen of de naweeën van corona en de verwachting is dat we een nieuwe groep werkende armen gaan krijgen. Voor die nieuwe groep werkende armen is ook ander soort beleid nodig, aangezien zij digitaal vaardiger zijn en ook vaak wat mondiger zijn. Maar ook deze mensen die moeten straks op een goede weg naar de zorg die ze nodig hebben begeleid worden en we hebben daar een middel voor in Rijswijk, dat is de sociale kaart. Dat is een ontzettend mooi middel, maar deze mag volgens ons toch nog wel even wat prominenter naar voren komen en voor deze groep zou het handig zijn als die dus een mooie plek krijgt op onze nieuwe website, maar ook voor de andere groep, de mensen die juist niet digitaal vaardig zijn, zou het mooi zijn als deze kaart niet alleen digitaal leeft gemaakt maar ook offline. We hebben daarvoor een motie ingediend, dus ik hoor graag straks van de wethouder een reactie op die motie en of deze kan worden overgenomen of wat daarmee kan gaan gebeuren. Om verder te gaan in het sociale domein, we hebben vaak als fractie aangegeven dat we graag wat meer expertise en ervaringsdeskundigen willen in de zorg en we zien in het coalitieakkoord dan ook dat we gebruik gaan maken van ExpEx. Nou, dat is denk ik een heel mooi initiatief, maar we willen graag van de wethouder horen hoe die ExpEx dan precies een rol gaan krijgen in de jeugdzorg en is de wethouder dan niet met ons eens dat we niet alleen in de jeugdzorg, maar in het hele zorglandschap moeten investeren in die expertrol? Een derde en laatste onderwerp dat ik hier graag onder de aandacht wil brengen is de bereikbaarheid en leefbaarheid van onze stad. Ik ga er niet teveel woorden aan vuil maken, dat hebben we de vorige keer al gedaan, maar onze stad loopt vol. Het is net denk ik al door verschillende sprekers gezegd, maar we staan heel erg onder druk. Op heel veel verschillende gebieden en ik wil specifiek het dossier wonen en mobiliteit even uitlichten. Beginnend met mobiliteit. We hebben aangegeven dat nu het moment is om te kijken hoe we Rijswijk bereikbaar houden. Hoe gaan wij nog eens van a naar b kunnen verplaatsen. Het wordt steeds drukker. We gaan steeds meer woningen toevoegen, maar tegelijkertijd zien we ook heel veel plannen voor woningbouw en ik zeg van laten we dan eerst kijken naar hoe we van a naar b kunnen gaan voordat we al die woningen neerzetten en ik zie dan ook graag in de begroting een aantal kaders terug of budget wordt vrijgemaakt om die plannen voor onze mobiliteit te kunnen realiseren. Als Rijswijk hebben we ook een groot belang in het openbaar vervoer, om de kwaliteit hiervan te borgen en jammer genoeg wordt het openbaar vervoer heel erg onder druk gezet. Dat zien we in de MRDH, die steeds verder terugshaalt omwille van

lerdebat 5 juli 2022

bezuinigingen, omwille van corona, maar toch zien we graag dat we hier enigszins nog invloed op zouden kunnen hebben. Dus de vraag ook aan de wethouder, kunt u zich alstublieft inzetten en in gesprek gaan met de MRDH om te kijken wat er mogelijk is om sommige haltes in Rijswijk nog te kunnen behouden? Eén van de belangrijkste dingen op mobiliteit is de Beatrixlaan. We hebben denk ik een goede start gemaakt de afgelopen vier jaar door 30 miljoen van de Eneco gelden in de reserves te stoppen, maar laten we zelf ook structureel gaan bijdragen aan de ondertunneling van de Beatrixlaan. Ik zie dit graag terug in de begroting. Daarnaast lees ik terug in het coalitieakkoord dat er een ambitie is om één van de twee stationsuitgangen te sluiten. De vraag is, wordt daar straks dan ook budget voor vrijgemaakt? Dan wil ik het hebben over de leefbaarheid hier in Rijswijk, want dat is een ontzettend belangrijk punt. Het is ook al aangegeven, iedereen spreekt daarover. Ik wil hier graag ook een paar kaders meegeven voor de begroting in november. Ik zie graag de fase twee van de landgoederenzone terug worden opgenomen in de begroting. Ook de herinrichting van onze parken, zodat mensen kunnen sporten, spelen en recreëren, dat verdient volgens ons echt de aandacht en gesproken over spelen, ik zou graag willen dat we toch echt budget gaan vrijmaken voor de inclusieve speeltuinen. Vaak wordt er nu een stempel gedrukt op de speeltuin van nou, deze is inclusief, terwijl er één wipkip staat die wellicht in de buurt komt van een inclusieve speeltuinen, maar hoe mooi zou het zijn als we daar nou echt een keer een mooi voorbeeld in Rijswijk van hebben? Dat is dan voor kinderen, maar ook jongeren verdienen onze aandacht. Dus laten we ook budget vrijmaken voor een jongerenontmoetingsplek, want die hebben we gewoon nodig en daarbij wil ik het voor de eerste termijn even voor laten. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van D66. Ik zie mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank. Dank, collega's. Altijd een mooi moment, kaderdebat, om echt te zien waar iedereen voor staat en mooi om de verhalen net van iedereen te horen en die passie voor de stad te zien. D66 Rijswijk is blij. Blij om te zien dat er een bredere samenwerking mogelijk is met deze coalitiepartijen en dat we met elkaar dit aangaan en samen met de Raad nu naar de volgende stap toe kunnen. Dat meen ik. Het met elkaar werken aan de stad via goede gesprekken. Samen verder komen en verschillen overbruggen. Dat is ook mijn politieke drijfveer en ik ben blij dat dat nu ook hier terugkomt. Vanuit de raad gaat D66 Rijswijk zich inzetten om samen vorm te geven aan onze groeiende stad. Met balans tussen groei en gezondheid. Onze stad is in verbouwing en dat vraagt veel van alle inwoners, van ons en het nieuwe college. Er is werk aan de winkel voor de toekomst van onze stad, maar ook met aandacht voor elkaar tijdens die verbouwing, want het is nooit makkelijk als je met elkaar aan het verbouwen bent. We hebben er vertrouwen in om deze nieuwe periode met elkaar de slag te gaan. Om dat te doen met duidelijke kaders en een duidelijke insteek. Vanuit de raad die kaders stellen, controleren en adviezen geven. Ook het college de ruimte geven om invulling te geven en de voorzet van de raad in te kunnen koppelen. Waar staat D66 Rijswijk voor? We hebben het de hele tijd gehad over fijn wonen in een groene, leefbare stad, waar iedereen mee kan doen. De komende tijd zijn er drie punten waar we daar extra op gaan letten. Dat zijn je hier thuis blijven voelen in de stad, van grijs naar groen en samen aan de slag, met en voor elkaar in onze stad. Je thuis blijven voelen in deze stad. De groei van onze stad is nodig. Er is een grote behoefte aan woningen voor jongeren, ouderen en families en woningen die passen bij deze tijd. Dat gaat om meer dan alleen huizen. We wonen hier samen en met elkaar en het karakter en sfeer van de Rijswijk doet ertoe. Dat is waarom je hier fijn woont. Dat je hier samenwoont met de sociale buurt en goede voorzieningen. Dat maakt wonen hier fijn en dat gaat niet vanzelf. In het college-akkoord is aandacht voor het karakter van Rijswijk en al het werk dat verzet moet worden voor onze toekomst. We roepen het college op om bij de uitwerking goed zicht te houden op de balans tussen groeien en sociale samenhang en het karakter van onze stad. Je thuis voelen gaat voor ons over mee kunnen doen en kansen krijgen. We zijn blij dat kanselijkheid aandacht heeft in het college-akkoord. We zien uit naar de uitwerking

Ierdebat 5 juli 2022

daarvan en concreet met name ook in het onderwijs, met een goede opvang van kinderen en de overgang van kinderopvang, de speelzaal naar de basisschool. We hopen graag te zijner tijd van de wethouder te horen welke stappen hierin worden gezet om die overgang te verbeteren. Bij je thuis voelen hoort ook betrokkenheid. Het Huis van de Stad is voor ons de plek waar dit gevoel duidelijk naar voren moet komen. Vooruitlopend op de opening vragen we het college om te starten met een jaarlijkse open dag van het Huis van de Stad, waar gemeente, verenigingen en stichtingen zichzelf kunnen presenteren en mensen kennis met elkaar kunnen maken en de inwoners van de stad kunnen zien hoe weinig drempels er in Rijswijk zijn om mee te kunnen doen. Kan de wethouder dit toezeggen? Daarnaast vragen we het college om een voorstel te doen voor een welkom-in-Rijswijkpakket. Een pakket met informatie over je wijk, over de verenigingen in de stad, acties met ondernemers en alles wat erbij komt kijken om te laten zien dat we hier mensen welkom heten. Met natuurlijk als het aan ons ligt een groen welkomstgeschenk en een pakket dat ook laat zien wat het karakter van Rijswijk is, dat zichzelf terugverdient, want laten we ook op de centen blijven letten, maar dat zich terugverdient doordat mensen zich meteen betrokken voelen bij de stad en daar door meedoen en op die manier de stad helpen maken. Kan de wethouder dit meenemen in het collegewerkprogramma? Een stad waar je je thuis voelt moet de basis op orde hebben. Collega's hebben wat ook al aangehaald. Als het gaat om onderhoud en stadsbeheer bijvoorbeeld. We zijn blij dat dit in het collegeakkoord aandacht krijgt en zullen het zeker blijven volgen. Want er is nog genoeg te doen. Van grijs naar groen. Grote zorgen heeft D66 over het hebben van een dak boven je hoofd. Dat aan het eind van de maand een stukje maand en niet geld overhouden. Dat je rekeningen niet meer kan betalen. Er is landelijk aandacht voor, maar het vraagt ook actie van de gemeente. Het bouwen van huizen voor iedereen in Rijswijk en het inzetten op voorkomen van energiearmoede zijn twee punten die we belangrijk vinden uit het coalitieakkoord. Net als het aanpakken van schulden. We vragen het college de raad goed te blijven informeren over de uitwerking hiervan en over de draagkracht van de mensen in de stad. We kijken met verwachting naar de brede inzet op woningen voor jongeren, families en ouderen. Zowel sociaal als midden, huur en koop. Daarbij gaat het om kansen voor onze Rijswijkse jeugd, zorgen voor onze ouderen en kansen voor iedereen. Voor ons betekent het ook voor mensen uit de Oekraïne en vluchtelingen. Een groene stad, dat blijven we niet zomaar. En heel aantal wijken in Rijswijk zijn versteend. Ik heb net nog de NK Tegelwipfoto's gezien. Er is nog heel veel te doen en je mag nog meedoen met het wippen van tegels. Dus zullen wij blijven kijken naar het duurzaam investeren en het kijken naar de acties die het college hierin doet. Circulariteit, het zorgen dat we zo min mogelijk belasten en zoveel mogelijk hergebruiken staat bij ons daarbij voorop. Voor een leefbare buurt is die directe omgeving belangrijk. Net werd al aangehaald en gebruik alsjeblieft allemaal hier in de raad men naar buiten de hashtag met het ov om te laten zien hoe belangrijk we het OV vinden en dat het echt niet kan dat de haltes opheffen en dat er actie moet komen om soms openbaar vervoer te behouden. We zien vanuit het college ook graag duidelijke acties terug, zoals het verbreden en asfalteren van fietspaden, goede voetpaden en verbetering van de oversteekpunten. Dat kan ook eenvoudig en niet al te duur. Met betere belijning voor het verkeer in de Plaspoelpolder en voor de langere termijn betere verbindingen met fietssnelwegen in de regio, zoals dus de Van Steenlaan en de Plaspoelpolder. Kan de wethouder dit toezeggen? Samen met bewoners werken aan de stad. Dat is het derde thema. Onderhoud en groei van de stad, daar is veel te doen en dat vraagt om één ding: uitvoeren. Aan de slag. Het gaan doen. Op de korte en met aandacht voor de lange termijn. Dat kan alleen met goede mensen. Mensen die werken in, aan en voor Rijswijk. Onze gemeentelijke organisatie is belangrijk. Dat zijn de mensen die er voor onze stad zijn. Juist nu de stad zoveel verandering doormaakt. We horen graag van het college hoe de schaa sprong van de gemeente ingevuld gaat worden, zodat we als raad ook kunnen zorgen dat ambities uitgevoerd worden. Een ander project, een andere opzet met meer versnelling in plaats van bijvoorbeeld het grote project organisatieontwikkeling, zullen wij achter staan. We horen graag meer van het college. Mee kunnen doen betekent ook dat gemeenten kunnen begrijpen. Met duidelijke taal zoals Dirk Duidelijk en het kunnen reageren op een herinrichting van de straat

Ierdebat 5 juli 2022

op je eigen manier of het zelf een voorstel kunnen doen. Net werd al gerefereerd door Wij. aan de wijkbudgetten. Daar sluit ik me graag nog hier ook bij aan. We zien de graag ook een voorstel voor terug of een ander voorstel dat in elk geval de wijken de mogelijkheid geeft zelf in actie te komen. Kan de wethouder bij het maken van het participatiebeleid het Right to Challenge terug laten komen, zodat je zelf je boomspegel kan onderhouden of, veel grootser, een voorstel kan doen voor die herinrichting van die straat in je wijk, want een Right to Challenge kan het mogelijk maken dat er betere ideeën komen en laten we die ideeën benutten. Laten we ook aandacht hebben voor het feit dat er buurten zijn waar bewoners minder actief kunnen zijn. We vinden het belangrijk dat meer meedoen voor de een niet leidt tot het afhaken of minder doen van de andere en zien het ook graag terug in het participatiebeleid.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, wilt u afronden.

Mevrouw Woudstra: Ik ga afronden. In de dienst van de verlening zien we graag een open en veilige omgeving terug. Kan de wethouder toezeggen bij de VNG en gemeenten Alphen de goede ervaring op te halen en te kijken hoe die in Rijswijk kunnen worden toegepast? En tot slot, digitalisering. Hartstikke mooi, TikTok-filmpjes, foto's kunnen delen, maar er zijn ook andere kanten en we vragen aandacht voor beiden en zien graag stappen terug om te zorgen dat er discriminatie met algoritmes wordt voorkomen en digitaal fluctueren bij ons mogelijk wordt en aan de andere kant, ook papier, zoals net ook werd aangehaald, er voldoende mogelijk blijft om mee te doen. Collega's in de raad, het zijn lastige tijden, laten we daar eerlijk over zijn en politiek verschillen we zeker, maar in de passie en de energie voor onze stad niet. Laten we elkaar daarop vinden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Even de kaart meenemen. Dames en heren, we zouden even kort kunnen pauzeren, maar we kunnen ook verder gaan. Ik stel voor om verder te gaan. Ik zie mijnheer Sleddering al. Ja? Dan maken we de rit gewoon even af. De VVD-fractie.

De heer Sleddering: Ik ... Fantastisch. Dames en heren, geacht college, voorzitter. Ik ga geen compliment geven aan dit college, want wij moeten vandaag denken aan de gisteren overleden beste schrijver en dichter van Nederland, Remco Campert en wat zei deze goede man? In Nederland vormt een compliment vaak de verpakking van een enorme belediging. Dus geen compliment, maar zie het als een compliment. Vorige week presenteerde het nieuwe college zich aan onze raad. Na een lange en intensieve formatieperiode kan het college nu aan de slag op basis van het afgesloten akkoord. De VVD-fractie heeft na de verkiezingen uitgesproken dat onze stad een stevig en stabiel stadsbestuur nodig heeft met daarin ook bij voorkeur een rol voor de VVD. De eerste weken van de formatie waren moeizaam, vooral omdat het niet over de inhoud ging, maar over partijen en over personen. Dat gebeurtenissen uit het verleden een impact hebben gehad op sommige partijen in deze raad begrijp ik, maar dat dit zo direct op de man of vrouw moest worden gespeeld heeft mij bedroefd. Gelukkig heeft de formateur op enig moment daar een einde aan gemaakt en de huidige coalitiepartijen een opdracht gegeven om hun verantwoordelijkheid te nemen. Voor de stad een brede coalitie te vormen met ruime meerderheid in de raad. Ik dank de collega's bij de onderhandelingen het oppakken van die verantwoordelijkheid en dat wij stevig in inhoudelijk aan de slag zijn gegaan en soms zorgen open en eerlijke bilaterale gesprekken daarbij voor een beter begrip voor elkaars positie. Met dit nieuwe stadsbestuur kan Rijswijk voortvarend aan de slag met de uitdagingen die op onze stad afkomen. Niet alleen van buiten, maar ook vanbinnen. De afgelopen jaren heeft Rijswijk ingezet op een stevige groei van onze gemeente. Daar hebben we zelf voor gekozen en grote plannen gemaakt, maar Rijswijk, natuurlijk, voor Rijswijk, maar ook om tegemoet te komen aan de grote opgaven die bestaan voor de regio. Op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid. In het coalitieakkoord zijn deze begrippen dan ook een rode

Ierdebat 5 juli 2022

draad. Samengevat met de term gezonde groei en met behoud van onze identiteit, onze sociale en culturele infrastructuur. Een gezonde groei betekent net als bij mensen dat je moet opgroeien in een stabiele omgeving. Dat je middelen hebt om te groeien. Dat je vet op de botten hebt om af en toe een ziekte c.q. terugval op te vangen. En ja, groeistuipe doen soms pijn, maar gemeente interesse voor die pijn, dat moet kunnen helpen. Iedereen in Rijswijk moet gelijke kansen hebben om mee te doen aan de samenleving, het liefst zonder armoede. Of zoals Remco Campert zei, zonder geld is het erg moeilijk om van je rijkdom te genieten. Een grote verantwoordelijkheid voor het stadsbestuur, zo voelt de VVD dat ook. Er moeten er zijn als gemeente voor mensen die niet mee kunnen, maar ook de eigen verantwoordelijkheid weegt zwaar. Niet altijd maar meteen naar de overheid kijken en vragen of de overheid iets voor jou wil doen. Soms vragen mensen echt teveel aan de gemeente zonder zelf iets te hebben ondernomen. De gemeente moet eigen verantwoordelijkheid en eigen initiatief waarderen, stimuleren en belonen. De VVD kijkt uit naar de samenwerking met het college en ziet graag het werkprogramma tegemoet, maar vooral naar een nieuwe begroting voor 2023 en een meerjarenbegroting met een structureel begrotingsoverschot als buffer voor investering en uitgaven in relatie tot de groei van Rijswijk. In het coalitieakkoord is een mooie balans gevonden tussen ideeën en opvattingen van verschillende partijen. Een evenwichtige afweging gemaakt wat kan, wat niet kan of wat niet meer kan als de financiële mogelijkheden van de stad beperkt zijn. Middelen die we wel nodig hebben om de groei van onze stad mogelijk te maken. We moeten ons klaarmaken voor een schaa sprong voor Rijswijk. Het wordt een soort tweede puberteit voor ons, maar zoals Remco Campert zei, het leven is verder vurrukkulluk. De VVD wil graag een paar gedachten naar voren brengen die het college kan meenemen bij de uitwerking van het akkoord. Afspraken over financiën zijn in het akkoord helder geformuleerd. VVD gaat er vanuit dat die afspraken ook worden nagekomen. Daarbij speciale aandacht voor de lasten van burgers en bedrijven. Die lasten stijgen door inflatie en enorm gestegen energieprijzen. Bij alle beslissingen die het college neemt moet goed gekeken worden wat dit betekent voor de lasten van burgers en ondernemers. De VVD realiseert zich goed dat om te groeien we moeten investeren en daar is geld voor nodig. Die bereidheid om middelen vrij te maken voor die investering is er bij de VVD. Wel gekoppeld aan een immer kritische blik op nut en noodzaak van uitgaven en de efficiency van de uitvoering en daar dan ook maar meteen een waarschuwing van de VVD dat het geen zin heeft geld te alloceren voor mooie plannen als men weet dat dat geld door het personeelstekort op het stadhuis en bij de uitvoering niet kan worden weggezet. De VVD ziet een paar risicovolle zaken op ons afkomen, maar vraagt het college strak te kijken naar de uitgaven, in de tweede fase bijvoorbeeld van het Huis van de Stad. Ik ga er niet opnieuw over beginnen, maar goed, Campert waarschuwde de mensen al tegen mensen die zeggen dat met de kostenstijging van het Huis van de Stad valt altijd wel mee. Het ophouden van de schone schijn kan geen kwaad, zolang je het zelf maar weet. Een groeiende stad moet bereikbaar en leefbaar blijven. Dat vraagt om een afgewogen beleid op het gebied van mobiliteit. Daarbij hoort stimuleren van lopen, fietsen en openbaar vervoer, maar ook voor de noodzakelijke bereikbaarheid met betrekking tot bedrijven en het woon-werkverkeer van de burgers blijft een auto misbaar. Natuurlijk kijkt over de VVD anders aan tegen automobilititeit. We moeten rekening houden met de leefbaarheid, maar mensen, ook elektrische auto's hebben ruimte nodig. Om te rijden, om te laden en om te parkeren. Bij nieuwbouwprojecten is dat makkelijker te doen dan in bestaande oude wijken. Het weghalen van parkeer capaciteit in oude wijken, zonder een alternatief aan te bieden, kan niet de bedoeling zijn. Ik hoop dat we nu eindelijk eens doorpakken met de parkeervoorzieningen in Oud Rijswijk. Dan is het een stuk beter te accepteren dat er op straat parkeerplaatsen verdwijnen, bij herinrichting van bijvoorbeeld Steenlaan of Lindelaan, maar zonder alternatief gaat dat echt niet in die oude wijken. Mobiliteit is geen zaak alleen voor het lokale bestuur, maar zal ook en wellicht zelfs vooral regionaal moeten worden vormgegeven. Goed kijken naar de gewenste verkeerssituatie in onze regio. De onlangs gepresenteerde plannen met betrekking tot de Binckhorst zijn voor de VVD dan ook uiterst teleurstellend. Daarin is werkelijk niets te merken van zo'n gemeenschappelijke visie op regionale mobiliteit. De projectorganisatie maakt de woorden van Remco

Campert wel waar. Oud word ik wel, het wijzer worden wil maar niet lukken. Het gaat hier gewoon alleen om het probleem oplossen voor de gemeente Den Haag. Het omleggen van lijn 1 over de Geestbrugweg zit nog steeds in de plannen, terwijl daarvoor nog nooit nut en noodzaak is aangetoond en alle problemen vallen neer op de gemeente Rijswijk. Ik noem het verminderen van de parkeercapaciteit zonder alternatief. Ik noem de geluidsoverlast van de zwaardere trams op Geestbrugweg en vooral de kruising met de Haagweg. De afdraaiende trams zorgen niet alleen voor extra lawaai in de bocht, maar zorgen voor een minder goede doorstroming op de Haagweg zelf. De nieuwe bewoners van de Binckhorst hebben er natuurlijk baat bij om met goed OV snel naar de stations Den Haag CS en Voorburg te komen. Dat moet ook geregeld worden, maar niet via Delft en de VVD mist ook een goed inzicht in de gevolgen voor de verkeerssituatie. Een nieuwe inrichting van de Geestbrugweg moet helpen om minder verkeer erover te krijgen. O ja, maar waar gaan die auto's naartoe dan? Sluipend en kruipend door de wijken Cromvliet en Leeuwendaal of gezellig allemaal over de Westvlietweg? Ik hoor de deskundigen al zeggen nee, die auto's moeten zo snel mogelijk naar de A4 en de A12. Maar hoe dan? Via de Haagweg of de Hoornbrug? Via de Boogie Woogietunnel? Die niemand kan vinden. Via de Beatrixlaan? Deze problematiek vraagt een intensieve, regionale aanpak ...

De voorzitter: Mijnheer Sleddering, u moet afronden.

De heer Sleddering: Ja. Met duidelijke keuzes over de aan- en afvoer van het verkeer richting de snelweg. Ik zal een stukje overslaan. Er is dus veel werk te doen voor het college, voor de raad en voor de ambtelijke organisatie. Bij die laatste groep zal een schaa sprong gemaakt moeten worden, kwantitatief en kwalitatief. Ga daar als college snel mee aan de slag samen met de raad en val niet in de valkuil dat alles wel in orde komt met de uitwerking van het BMC-rapport. Dat mag niet uw excuus-Truus worden om niet door te pakken als er kansen zijn. Om met Remco Campert af te sluiten, als je niet uitkijkt blijf je je hele leven voorbereiden.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan verder met de CDA-fractie. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja. Dank u wel. Voorzitter, over zowel de jaarrekening als de correcties op de lopende begroting in de halfjaarrapportage kunnen wij kort zijn vandaag. Ik denk dat het vorig college een keurig financieel resultaat heeft achtergelaten voor het college dat nu van start gaat. Geen zorgen op dit moment dus, maar wel zorgen over de toekomst qua financiën en economie van onze stad op lange termijn en dat brengt ons meteen op het kader voor de begroting voor volgend jaar en de meerjarenbegroting. Wat geven wij het college bij de voorbereiding van de begroting mee? Het CDA vraagt daarbij vandaag aandacht voor meer gemeenschapszin in Rijswijk en voor het tegengaan van de wat men noemt individuele gemakcultuur. Verschijningsvormen van dat laatste zijn overvloedig aanwezig. Afval dat niet in de bak past naast de bak dumpen, in plaats van naar de stort brengen. Scheurende auto's en motorfietsen om zelf even lekker de ruimte op te eisen, met levensgevaar voor anderen. Je deelscooter dwars op de stoep zetten, precies daar waar jij hem niet meer nodig hebt. Dit gedrag leidt hier in de raad tot discussies over duurdere contracten met afvalophalers, duurdere aanpassingen van weginfrastructuur of meer schaarse en duurdere handhaving capaciteit. Wij spreken over bestrijding van ondermijnende activiteiten, maar wat vinden wij hier van drugsgebruik en dealersactiviteiten in de wijk? We hebben het over onbeheersbare kosten voor jeugdzorg, maar wat vinden wij nou van de verantwoordelijkheid van de ouders? Als je een wandeling maakt door de aangrenzende Laakkwartier dan kun je tegenwoordig in één straat drie keer langs afgedankte matrassen en ander grofvuil lopen. Die er twee dagen later nog steeds zo bijliggen. Kennen wij elkaar nog? Kunnen en durven we elkaar daar nog op aan te spreken? Ook in Rijswijk werd een man na een half jaar pas dood in zijn woning aangetroffen. Ook hier hebben wij wijken waar bij elkaar niet meer kennen of niet meer

vertrouwen. Het CDA ziet daarom naast meer repressie ook graag meer preventie. Voortzetting, met andere woorden, van welzijnsbeleid zoals dat de afgelopen jaren is ingezet, ter voorkoming van dure maatregelen in het sociaal domein. De kosten sociaal domein leggen een steeds groter beslag op onze begroting en deze trend moet worden gekeerd. Minder dweilen en meer kranen dichtdraaien. Welzijn om het contact in buurten te bevorderen waar dat nu weinig bestaat. Samen met de woningcorporaties niet alleen woningonderhoud aanpakken, maar ook het oneigenlijk gebruik van woningen signaleren en verbieden en de huiskamers, de koffiehuisen in bestemmingsplannen waar het CDA om had gevraagd, hoe staat het daar intussen mee? Dat horen we graag van de wethouder bestemmingsplannen, voorzitter. En die gemeenschapsruimte, woonkamers en buurthuizen, die kunnen de komende winter nog weleens in een heel primaire levensbehoefte gaan voorzien, namelijk warmte, want met het verduurzamen van woningen in Rijswijk gaat het ook niet erg hard als je naar de energielabels kijkt en vergelijkt met de situatie in Nederland. Niet bij particuliere woningen en niet in de huursector, terwijl de energieprijzen deze winter onbetaalbaar zullen gaan worden voor veel mensen, zeker in slecht geïsoleerde woningen. Voorzitter, meer boa's, staat in het coalitieakkoord en dat vinden wij prima, maar hou alsjeblieft de vrijwilligers van de buurtwacht in ere. Geld besteed aan flankerende maatregelen voor hen, betaalt zich dubbel en dwars terug. Zij zijn de oren en ogen van de wijk. In het coalitieakkoord wordt gesproken over preventie voor drugsgebruik. Prima. Hoe gaat dat vorm krijgen, vragen we aan het college? Wij zijn er benieuwd naar. Wat ons betreft mag daar ruimhartig voor worden begroot. Hetzelfde geldt voor maatregelen om ouders bij te staan bij de opvoeding van hun kinderen. Er werd net al door BVR ook naar gevraagd, hoe staat het met die projecten? Als ik in een supermarkt hier een moeder horen vragen aan een ongeveer vijfjarig kind wat voor soort bitterballen ze voor vanavond zullen kopen, dan baart mij dat zorgen. En ik denk dat hier ook ruim in begroot worden, opvoedingsbegeleiding. Jeugdzorg beperkt tot waar jeugdzorg ooit voor was bedoeld en de taakstelling uitvoeren zoals die was ingezet in de afgelopen jaren, buig die kostenstijging om naar een kostendaling. Tot slot nog iets over onze weginfrastructuur. We hebben het vaak over de Beatrixtunnel aan de Geestbrugweg, waar dit college zonder slag of stoot lijkt Den Haag al een tram te hebben toegezegd, maar vandaag vraag ik aandacht voor de toenemende verkeersdruk op de Huis te Landelaan en de Burgemeester Elsenlaan. Dat zijn ook doorgangsroutes naar Den Haag geworden. De files op de Elsenlaan staan er 's middags nog steeds. Van de Plaspoelpolder tot Den Haag. Mijn vraag is, wat is er nu bereikt met de toegezegde aanpassing van de verkeerslichten? Dat zou gebeuren voordat we in het Havenkwartier gaan bouwen. Is dit nu gebeurd en zo nee, waarom niet? Op de Huis te Landelaan wordt steeds harder gereden. Er sloeg onlangs zelfs een auto over de kop. Het CDA ziet graag slimme stoplichten bijvoorbeeld of een andere slimme oplossing voor kwetsbare deelnemers op de kruising met de Van Vredenburgweg. Kan de wethouder dit toezeggen? We hebben eventueel een motie voorbereid? Voorzitter, ik rond af. In onze samenleving leren we inmiddels van jongs af aan dat we mogen kiezen. Dat het om ons draait en dat we vooral moeten genieten en dat is mooi, maar het is niet anders. Het vereist ook verantwoordelijkheid, niet alleen optreden van de gemeentelijke overheid, dat zeggen we de heer Sleddering na, maar zelf rekening houden met elkaar en dat begint met elkaar kennen en dat is niet meer overal in Rijswijk zelfsprekend. Het CDA zal dus de komende begroting daarom vooral beoordelen op maatregelen een stevige welzijnsbeleid, onder het motto minder dweilen en meer kranen dicht. Graag een reactie op deze zienswijze van de wethouders sociaal domein en de wethouder welzijn. Dank u wel.

De voorzitter: We gaan verder met de PvdA, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Dank je wel. Collega's en college, alweer drie maanden is een nieuwe gemeenteraad aan het werk en sinds twee weken hebben we ook een nieuw college met een ambitieus akkoord waar de Partij van de Arbeid van harte achter staat. Mijn fractie gaat samen met de raad, het college en onze

Ierdebat 5 juli 2022

inwoners, ondernemers graag aan de slag voor een sociale, financieel solide en een duurzame toekomst. De jaarrekening 2021 krijgt van de accountant een positief oordeel en dat is op zich geen slechte financiële start voor dit college. In het coalitieakkoord is een helder financieel kader opgenomen voor politieke ambities en beschikbare financiële middelen, maar er zijn ook aanbevelingen van de accountant die de Audit-commissie van harte onderschrijft. Doet u dit als college ook? Is de vraag aan de wethouder van financiën. Voorzitter, naast de financiële situatie liggen er natuurlijk vooral veel inhoudelijke uitdagingen voor ons tot 2026. Een aantal collega's hebben er al aan gerefereerd. Landelijk, maar ook hier in Rijswijk dreigt de kloof te groeien. Tussen mensen die alles voor elkaar hebben, een comfortabel huis, een baan en alle toekomstkansen voor hun kinderen en mensen voor wie dit allemaal niet vanzelfsprekend is. Daarom is de Partij van de Arbeid dan ook heel tevreden dat armoede in Rijswijk integraal over alle beleidsterreinen heen wordt aangepakt. Kijk naar omgevingsfactoren waarin inwoners leven. Kijk naar hoe het met de volksgezondheid en deelname aan sport en bewegen is gesteld onder diverse groepen. Signalen van huisartsen kunnen hierbij zeer behulpzaam zijn en let u hierbij alstublieft ook op de noodkreet van deze beroepsgroep, zoals vorige week verwoordt. Wij kijken reikhalzend uit naar uw werkprogramma hoe deze integrale aanpak van armoede eruitziet. De stijgende energierekening en duurdere boodschappen, wie heeft het er niet over gehad in zijn woordvoering, is maar een voorbeeld van die groeiende kloof tussen inwoners. We hebben vorig jaar, ik vroeg het al in het forum ook, 800.000 euro niet uitgegeven uit het armoedebudget. Het college vraagt zelf in de jaarrekening in besluitvorming om dit bedrag te mogen reserveren voor de aanpak van schulden en energiearmoede. Daarom wil de Partij van de Arbeid u graag steunen, want u kent ongetwijfeld ook het rapport van de ombudsman over financieel kwetsbare ouderen, waaruit blijkt dat een groep niet aanvraagt waar ze recht op heeft. Enkele fracties hebben hier terecht schriftelijke vragen over gesteld. Er dreigt een nieuwe golf van armoede in het najaar bij een groep die de stijgende financiële lasten niet kan opvangen. Ook omdat een deel nu een te laag maandtarief voor energie betaalt dan het werkelijke verbruik en de kostprijs. Realiseert u zich wat dit kan betekenen voor het armoedebeleid in Rijswijk? En hoe anticipeert u hierop als gemeentebestuur? Graag uw reactie. Bent u bereid om als gemeente in toenemende mate passende hulp op maat te bieden en ook ik sluit daarbij aan bij de heer Van Dam, voor de groep die tot op heden daar geen gebruik van heeft gemaakt, zoals werkende armen. Het blijkt namelijk dat generieke maatregelen niet altijd de individuele problemen oplossen. We zullen u hierin nauwlettend volgen. Voorzitter, wij zijn blij dat er meer woningen worden gebouwd en/of herschikt tot een huurprijs van 750 euro. Wanneer verwacht het college hiervoor plannen voor te leggen aan de raad? En we zijn in dit kader ook zeer benieuwd naar de voortgang in de plannen voor Te Werve Oost. We hebben er alle vertrouwen in dat de wethouders met wonen en stadsontwikkeling, ruimtelijke ordening in hun portefeuille de gemeenteraad mooie plannen zal presenteren. Of mooie plannen gaan aanbieden. Vorig jaar heeft voormalig wethouder Keus bij de begroting een motie van de Partij van de Arbeid overgenomen om één 2022 met een voorstel te komen waarbij omschakeling naar duurzame energie in woningen voor alle inkomensgroepen betaalbaar is. Mogen wij u hieraan houden? Onze fractie wil graag horen wanneer u hier invulling aan gaat geven. De belofte was in de loop van 2022. Hopelijk neemt u die belofte van het vorig college over. Voor mijn fractie zijn onze drie speerpunten zichtbaar minder armoede over vier jaar, meer sociale woningbouw en een betaalbare groene en duurzame samenleving in het coalitie verwerkt. Zijn daarmee al onze wensen aan de onderhandelingstafel vervuld? Nee, natuurlijk niet, maar ik denk dat dit voor alle vier de partijen geldt. Ik wil er toch heel even op ingaan en niet in tweede termijn, maar gewoon in mijn eerste termijn. De PvdA heeft zich in de vorige raadsperiode hard gemaakt voor een groen Pasgeld Oost. Natuurlijk is dit punt aan de onderhandelingstafel besproken, maar de PvdA kan met twee raadszetels een aangenomen raadsbesluit natuurlijk niet openbreken en wij hebben er nadrukkelijk voor gekozen om ons samen met andere partijen in te zetten op behoud van groen en blauw in dit gebied, op basis van het genomen raadsbesluit, want zonder Partij van de Arbeid in dit college wordt Pasgeld ook bebouwd. Wij denken dat we met onze kritische blik kunnen bijdragen aan een

Ierdebat 5 juli 2022

kwalitatief goede invulling van natuurinclusief bouwen in dit gebied en natuurlijk houdt mijn fractie nauw contact met inwoners van Pasgeld. Daar ligt al een afspraak voor. We wachten het plan zoals toegezegd door het college in september af om het AZC-terrein opnieuw in te richten. Voor ons is het nieuwe voorstel zoals ingediend en door ons ondersteund op 10 mei second best. Voorzitter, we kijken ook uit naar de tweede fase van het brede welzijnsbeleid en wethouder, vergeet u daarmee ook niet de maatschappelijke kosten-batenanalyse, die ook is toegezegd? Wat betreft het onderwijs zijn wij heel blij dat onderwijsachterstandenbeleid meer intensief wordt ingezet op scholen en kindcentra die extra investering nodig hebben om gelijke kansen te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, wilt u afronden?

Mevrouw Van Nunen: Ja. Ik heb nog één vraag aan de wethouder cultuur. U kent ongetwijfeld de oproep die de grote culturele instellingen hebben gedaan om de combinatiefunctionaris in Rijswijk meer in het culturele veld in te zetten, bijvoorbeeld ook op scholen. PvdA ondersteunt deze oproep. Is de wethouder het hier ook mee eens en wat kunnen we in dit kader van u verwachten en verder wenst mijn fractie het nieuwe college veel succes bij de invulling van het werkprogramma. Dan worden de contouren van het akkoord pas echt ingekleurd. Kansen voor iedere Rijswijker is voor de kern van de Rijswijkse koers in de komende jaren en nu hard aan de arbeid voor Rijswijk, met z'n allen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van de ChristenUnie, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel. Ja. Geachte voorzitter, dank u wel. De ChristenUnie Rijswijk heeft met veel interesse de stukken voor het kaderdebat gelezen en we zoeken met de andere partijen in de raad naar manieren om Rijswijk sociaal, groen en leefbaar te houden. Voor mensen, de natuur, bedrijf en organisaties. Voor de doorreizende forens en de inwoner, maar we staan in dit kaderdebat wel op een keerpunt. Niet zozeer wat betreft de zekerheid over wat dit college gaat doen, dat hebben we schetsmatig al wat gezien, maar in hoeverre we zekerheid hebben over onze economische verwachtingen, de verkeersstromen en de arbeidsmarkt. In die sterk onzekere wereld proberen we als ChristenUnie en hopelijk als hele raad onze controlerende en kaderstellende functie uit te voeren. Ten dienste van alle inwoners van Rijswijk, ook de niet-stemmers, de nog niet-stemmers en de afgehaakten en als ik even persoonlijk mag worden, ik werk als toezichthouder en commissaris mee aan toezicht en goedkeuring bij bedrijven in dezelfde economische situatie en dezelfde arbeidsmarkt. De volgende principes pas ik ook nu weer toe in deze rol als raadslid, want ik zie de economie iets wat je weinig kunt aandoen, maar wel ons eigen huishoudboekje en zo kijkt de ChristenUnie ook naar deze begroting hier in Rijswijk. We hebben een aantal vragen aan het college over de aankomende begroting en we willen een aantal punten meegeven als ChristenUnie over waar wij de komende jaren op gaan letten in de begrotingsbehandelingen. In de eerste plaats en dat is een algemene vraag, over onze financiële veerkracht. Als college, als stad. Onze samenwerkingskracht en flexibiliteit. Weten we aan welke financiële knoppen we kunnen gaan draaien als het economisch zo onzeker wordt? In zowel de uitgaven als de inkomsten. Hebben we daar een overzicht van? Juist in onzekere tijd is het van belang om ook een betrouwbare partner te blijven in de uitvoering. Voor burgers en in de regio. Onze lokale begroting en de uitvoering is er verder afhankelijk van heel veel regionale afspraken over uitgaven en zijn we samen met regionale partners voorbereid op die onzekere tijden? Door bijvoorbeeld verschillende scenario's uitwerken. Denk aan die energietransitie, maar ook de energiekosten die komende jaren gruwelijk kunnen stijgen. Rijswijk kan samen met regionale partner gemeenten werk maken van flexibiliteit en veerkracht, door bijvoorbeeld scenario's in te zetten. Dat is een vraag aan het college. Dat was algemeen, maar nu specifiek over onze eerste kaderstelling en begroting. Hoe kunnen we serieus meedoen aan de bestrijding van

Ierdebat 5 juli 2022

klimaatverandering en de verkeersdruk als wij niet ook onze fietspaden, waarvan regionaal is afgesproken dat de sterfietspaden geasfalteerd worden, ook daadwerkelijk de komende vier jaren de sterfietspaden zullen worden? We hebben het al veel gehad over het belang van de buslijnen voor Rijswijkers, maar onze fietspaden zijn voor Rijswijkers en de regionale forens van cruciaal belang voor het verminderen van verkeersdruk, voor het verminderen van luchtvervuiling, et cetera. Er ligt nu juist een kans, het aantal elektrische fietsen neemt enorm toe, de snelheid neemt toe. Het is een kans voor de forens die door corona de auto is ingestapt om hem te verleiden op de fiets te gaan. De fietspaden zijn er al, er hoeft alleen nog maar geasfalteerd te worden. Dat kost wel heel wat, daar zijn we ons van bewust. Op de informatieavond over verkeer werd er gesproken over tientallen miljoenen voor alle fietspaden voor Rijswijk, maar laten we nou gewoon het eens afmaken om de fietspaden die de komende vier jaar de verkeersdruk op de forens het meest kunnen verminderen. De paden, dus de sterfietspaden, dwars door Rijswijk heen, zoals de Haagweg, de Kleiweg, Huis te Landelaan, Elsenlaan werd ook net nog genoemd, de fietspaden van en naar het station, die glad te maken. Kunt u toezeggen de sterfietspaden in de begroting te laten terugkomen in het werkprogramma? Tweede specifieke punt waar we nu op in willen gaan en dat is de armoedebestrijding en vermindering. Tenminste, zo staat in het coalitieakkoord, bestrijden en verminderen. Daar is ook op begroot. De inflatie is echter ook voor middeninkomens nu drukkend en er zal steeds meer beperkingen worden gevoeld door gezinnen. In hoeverre houdt het college er rekening mee dat ze niet zozeer armoede kan bestrijden, maar moet gaan verlichten? En hoe geven we dat vorm door bijvoorbeeld dat vertrouwen weer terug te geven in de burger? Zullen kinderen in arme gezinnen niet de dupe worden van hoge drempels, lange wachttijden voor aanvragen bijvoorbeeld van de energietoeslag? Ik heb al gehoord, dat duurt soms acht weken, maar denk ook aan die motie over de papierenkaart. Allemaal dingen om drempels te verlagen en zorg die er ligt ook daarvan gebruik te maken. Een derde specifiek punt voor de begroting is het grijs en groen beleid in de begroting. Of groen en blauw werd het ook wel genoemd. We willen even terugverwijzen naar de discussie die we hadden over hofsteden. Hoe gaan we om met de afwegingen van het schaarse groen en de woningnood? Een grijs bestemmingsplan kan op de begroting op papier en in theorie fijn onze begroting kloppend maken, maar de werkelijkheid van Rijswijk is: het is zwaar verstedelijkt, het is versteend en verflat. Het is vol met appartementen en het is mooi dat Rijswijk een landgoederenzone heeft, maar het groen van die zones die moet doorgetrokken worden de wijken in. De wijken hebben ook natuurlijke airco's van bomen en groene stroken nodig en de bewoners zijn daar blij mee. Dat scheelt ook weer in de energiekosten. Samenvattend zijn we dankbaar voor deze verslagen en er is veel in de afgelopen jaren financieel mooi op orde gekomen in deze gemeente. Dat heeft de accountant ook geconcludeerd. De richtlijnen worden nu gevolgd. Het wijst op een goede richting, op een betrouwbare en consistente overheid. Daar zijn we blij mee, maar het zou mooi zijn als Rijswijk ook door haar burgers en haar buurgemeenten gezien wordt als een betrouwbare partner. Die er voor je is en dat de burger vertrouwen terugkrijgt waar dat toepasselijk is en dat de overheid er voor je is als je het moeilijk hebt als Rijswijker of als je hier geland bent. Dat ...

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, u moet afronden.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel. Het zou mooi zijn als Rijswijk weer een plaats is waar je weet dat je voor elkaar zorgt in je wijk en dat we schouder aan schouder staan, een groene plek om te genieten met strakke fietspaden en een frisse begroting. Dank u wel.

De voorzitter: Heel goed. Dan gaan we verder met de heer El Majjaoui. De Partij voor Gerechtigheid en Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Ja, dank je wel, voorzitter. Nou, hier sta ik dan als fractievoorzitter van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid. Wie had dat gedacht een paar maanden terug? Ik had toen kunnen kiezen om de politiek helemaal te verlaten of toch op eigen kracht door te gaan en ja hoor, ik besloot door te gaan en dat met behulp van een bataljon aan kanjers die achter mij stonden nog steeds achter deze mooie beweging staan. Dan vraagt men af, een eigen partij alweer? Er zijn toch meerdere partijen? Ook wel meerdere kandidaat-raadsleden die over een behoorlijke bestuurservaring beschikken. Ook raadsleden die financieel boekhoudig de nodige ervaring in huis hebben. Ja, voorzitter, die zijn er en dat ontken ik ook niet en het zijn inderdaad twee belangrijke deskundigheden die als het aan mij ligt als een eis te stellen om zich kandidaat te kunnen stellen voor het raadswerk, maar dit is nu eenmaal zo geregeld in de wet. Maar, het ontbreekt toch aan die ene belangrijke schakel, de verbinder en de boel bij elkaar houden. Voorzitter, naast de genoemde deskundigheden moet er iemand zijn die durft iets te doen tegen tweedeling en polarisatie in de samenleving, maar dit ontbreekt voor een groot deel, voorzitter. Het bewijs is er al. Kijk bijvoorbeeld naar de toeslagaffaire, etnisch profileren bij verschillende organisaties en zeker ook de overheden en semi-overheden doen hier bewust of onbewust aan mee, voorzitter. Dit zijn niet mijn woorden, maar woorden van onze Rijswijkse inwoners die ik de afgelopen periode heb gesproken. Tijdens mijn campagne heb ik dit ook aan den lijve ondervonden. We hadden een paar posters opgehangen in een aantal winkels. Na een dag of twee bezochten wij de winkels en zagen wij geen enkele poster meer hangen aan de muur. We vroegen de eigenaar van de betreffende winkels hier naar. Zij gaven aan dat door die posters enkele boze klanten op ons afkwamen en we werden, zeiden ze, bedreigd. Ook gaf een aantal klanten aan dat er zolang de posters van die partij in de winkel blijven hangen, zij geen inkopen meer zullen doen in de winkel. De eigenaar koos hiervoor de poster maar te verwijderen, wat ik overigens honderd procent begrijp. Immers gaat het om zijn broodwinning. In twee andere gevallen waren de posters zelfs door de buitenstaanders moedwillig verwijderd. Beide eigenaren van deze winkels gaven ook aan dat er persoon zomaar binnenkwam en deze hardhandig van het raam rukte en de poster scheurde. Ze waren geschrokken van dit voorval en boden mij uiteraard excuses aan. Ook omdat zij niets tegen de man konden doen. Hier had ik wel aangifte van gedaan wegens vernieling van andermans eigendom. De politie had mij verzocht een verzoeningsgesprek aan te gaan met de veroorzaker alvorens de aangifte wordt opgenomen. Ook tijdens onze campagne werden we regelmatig negatief bejegend. Zo kwam een vrouw op ons af en vroeg om een flyer. Blij overhandigde ik de flyer en wilde nog het verhaal vertellen. Gauw draait ze om, scheurt de flyer in tweeën en gooide het op de grond. Ja, jammer was ik toen geen opsporingsambtenaar, anders had ik haar ook een prent uitgedeeld. Mijn vrouw was hier ook getuige van, wederom. Wederom een vervelend en negatief voorval, voorzitter. Ook werd ik persoonlijk geïntimideerd door een persoon tijdens het bezorgen van de flyers. Met woorden dit is Nederland, een dik kruis door jouw partij. Of woorden van gelijke strekking. Ik was niet erg onder de indruk, voorzitter, want ben veel meer gewend ten tijde van mijn werk als opsporingsambtenaar en ik weiger slachtoffer te spelen, maar hiermee wil ik enkel aangeven hoe het gesteld is met onze mooie samenleving. Ook zelfs via social media was de wens uitgesproken dat onze partij nul zetels binnen zou halen. Ik ben niet tegen concurrentie en onderlinge concurrentie. Het is juist goed en gezond om de dialoog aan te gaan, maar ik ben faliekant tegen misgunning, haat en onverdraagzaamheid. Enerzijds zou je medelijden kunnen hebben met dit soort mensen. Anderzijds word je boos en verdrietig tegelijk. Niet omdat het mij niets aan doet, want ik red me wel, voorzitter. Intussen heb ik een olifantshuid gebouwd in de loop der jaren en ik laat me echt niet uit het veld slaan, maar de opkomende generatie Nederlanders met een kleur, anders uitzien of andere roots kunnen met een behoorlijke achterstand beginnen in een levensfase. Dus op school wellicht, later op het werk, gepaard gaat met veel vooroordelen. Anno 21e eeuw hebben we nog steeds te maken met ongelijkheid op alle terreinen. Ook de godsdienstvrijheid staat onder druk. Men doet alle moeite om zijn geloof in vrijheid te kunnen belijden, maar er is veel weerstand helaas. Onbegrip en onverdraagzaamheid en dat kan niet en dat snap ik ook niet. En daar wil mijn fractie samen met u iets aan doen. Hetzij via de politiek de kaders wederom

Ierdebat 5 juli 2022

te stellen en onze grondwet nogmaals te benadrukken, hetzij in de samenleving het nodige te doen om meer begrip te kweken, respect naar elkaar, verdraagzaamheid en tot verbinding te komen. Immers gaat het om die sociale cohesie. Voorzitter, mijn fractie ontken niet dat er wel degelijk problemen zijn in de samenleving op het gebied van ondermijning, criminaliteit, misbruik van onze verzorgingsstaat, enzovoort, waardoor de leefbaarheid en veiligheid druk komen te staan, maar deze kunnen we alleen bestrijden als we gezamenlijk optrekken en schouder aan schouder staan. Collectief strijdend voor de rechten van een ieder. Iedereen heeft recht op een veilige plek te wonen en te werken en iedereen heeft het recht om godsdienst, zijn godsdienst of levensovertuiging individueel of in gemeenschap met anderen vrij te belijden en daar sta ik onvoorwaardelijk achter. Voorzitter, via deze speech hoop ik mijn ongenoegen te hebben geuit en wil met een schone lei beginnen meehelpen opbouwen aan Rijswijk, waar iedere inwoner thuis voelt en erbij hoort, als ook gelijkwaardig wordt gezien en behandeld. Ja, dit gezien heeft hierin een verbindend leiderschap teneinde de samenleving nog mooier en verdraagzamer te maken, maar dat andere deel bespaar ik voor de tweede termijn, die gaat meer op de inhoud. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dames en heren, we hebben de eerste termijn van de raad gehad. Ik stel voor om even de benen te strekken voor tien minuten pauze en dan komt het college. Ik heb al gezien dat de woordvoeringschappen netjes zijn verdeeld. Dus het college is volgens mij helemaal klaar voor om uw bijdragen van een reactie te voorzien. Ik schors voor tien minuten. Ik heropen de vergadering en ik heb als dienstmededeling van de orde de mededeling dat de heer Kaffa alsnog niet zal komen vanavond. Dus dat klopt en mijnheer Braam is nog steeds in afwachting. Dus we zitten op dit moment met 29 stemmen, er vanuit gaande dat de heer Braam nog komt. Verder kan ik u mededelen dat door een versnelling in ons vergadertempo de burenen is gevraagd om een half uurtje eerder open te gaan. Dus om half zes kunt u bij de burenen aan tafel. Dus dat kan nog helpen. Dan gaan we nu naar de eerste termijn van het college. Ik geef graag het woord aan de wethouder financiën, mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank, voorzitter en dank voor de inbreng vanuit de raad. In de jaarrekening 2021 is positief afgesloten en ik dank nogmaals de accountant voor de verleende goedkeuring, de Audit-commissie voor de adviezen en daarop heb ik vorige week al aangegeven dat we die adviezen overnemen en de ESG-doelstellingen even temporiseren. Dus dat wat later in de tijd wegzetten omdat we de boel graag op orde houden en brengen. Dat heeft natuurlijk ook te maken met de macro-economische ontwikkelingen die al door meerdere partijen is gemeld, want het zijn de onzekere omstandigheden, die onderstrepen nogmaals het belang van de financieel gezonde positie van de gemeente, waarbij we dus wendbaar en weerbaar zijn qua financiële huishouding, maar die financiële kengetallen dus, die ontwikkelen zich conform verwachting eigenlijk. Rijswijk ligt dus goed op koers om naar een financieel neutraal profiel te gaan en een aantal jaar geleden, een aantal van u zult het ongetwijfeld nog herinneren, was dat wat risicovoller. Dus nogmaals, de complimenten voor degenen die daar een bijdrage aan hebben geleverd en ik kijk ernaar uit om binnen de gestelde kaders, zoals we dat hebben afgesproken in het coalitieakkoord, daar hard en verstandig aan te werken. Zoals ik al gezegd had, vorige week ook, zeg ik hier nogmaals dat normaal gesproken er een RIB komt over de consequenties, de doorrekening van de meircirculaire. Die is nog niet gereed vanwege die herverdelingsoperatie van het gemeentefonds en die maakt het dermate complex dat heel veel gemeenten nog moeite hebben met die doorrekening en dus ook wat de consequenties zijn voor de begroting 2023. De reden van die financiële onzekerheden en die verhoudingen tussen Rijk en gemeente, via dat gemeentefonds is ook de reden geweest waarom jaarlijks een stelpost is opgenomen, dus ook tot en met 2024. We bouwen dus voort aan een controleerbare begroting, met inzicht in vrij besteedbare middelen en gebonden middelen en we houden de begroting dus structureel in evenwicht met voldoende risicoreserve. De structurele uitgaven dekken we dus met structurele inkomsten en we hanteren dus een structureel begrotingsoverschot van een

Ierdebat 5 juli 2022

half procent en nieuwe uitgaven en bezuinigingen wegen we integraal af bij een begrotingsbehandeling en op hoofdlijnen bij de voorjaarsnota en ook de kadernota. Tekorten compenseren we dus in eerste instantie binnen het beleidsprogramma en meevallers laten we in eerste instantie terugvloeien naar de algemene middelen, zodat de raad dus die integrale afweging mogelijk kan maken. Dan toch de vooruitkijkend even nog naar 2025, die is dus redelijk positief, zoals de stukken laten zien, maar 2026, als het kabinet, Rutte IV is het geloof ik, z'n periode heeft afgerond, dan is het even wat onzeker en is er sprake dus van een ravijn en daar is dus vorige week op het VNG-congres over gesproken en een motie aanvaard dat we met VNG en het Rijk in gesprek gaan om zekerheid te krijgen over structurele financiën. We hopen dat zo rond Prinsjesdag ook te krijgen. Althans, dat is de inzet vanuit de VNG en we rekenen op medewerking vanuit het Rijk op dat punt. Anders begroten, dat vind ik wat ingewikkeld. We zijn op de goede weg, dus laten we die weg gewoon vasthouden en doorzetten en ja, we moeten ons ten alle tijden natuurlijk houden aan de regels van het besluit begroting en verantwoording van het wettelijk kader. Dus ja, in feite is het natuurlijk zo dat we geld reserveren voor wat er nodig is. Dus dat is ook zo en uw wensen daarin zullen ook worden meegenomen als we met het collegewerkprogramma aan de slag gaan. Dat zijn even wat algemene beschouwingen en beschietingen over de financiële huishouding van de gemeente. Er waren nog een aantal specifieke vragen die ik ook even langsloop en daarom wil ik de fractie van Beter voor Rijswijk bedanken voor de alertheid op de economische zaken of de dienstverlening vanuit, voor ondernemers is natuurlijk een heel belangrijk punt en we zetten met accountmanagement ook in, actief in, op een vroegtijdig contact te hebben, zodat die procedures ook niet onnodig lang duren. Tegelijkertijd moet je niet onverkort vergunningprocedures gaan inkorten, want je moet wel de rechtmatigheid daarvan waarborgen. Dus die procedures zijn er nu eenmaal en die zijn er niet voor niks, maar ik zal daar zeker aandacht voor hebben en als die signalen er zijn dan hoor ik ze graag en dan geef ik ze door aan de accountmanagers die daarvoor ingezet kunnen worden. Ja, en dan nog even over D66, daar ging het over het Huis van de Stad, dat wordt een bruisende ontmoetingsplek waar je terecht kunt voor hulp en advies en waar je talenten kunt ontdekken en kennis kunt opdoen. Ja, ik was heel erg blij met de suggesties die de fractie van D66 deed. Een opendeurendag. Nou, goed, gaan we zeker meenemen. Moet natuurlijk wel even bespreken met de andere bewoners van het Huis van de Stad en ook even goed kijken hoe de verhouding bijvoorbeeld is met andere evenementen die worden georganiseerd op het terrein, waar verenigingen zich kunnen presenteren. Nou ja en ook de welkom-in-Rijswijkpakketten. Ja, ik heb toen ik zelf in 2006 kwam wonen in Rijswijk, toen kreeg ik een brief, welkom in Rijswijk, maar toen wist ik eigenlijk helemaal niks. Voor het eerst maakte ik kennis met de stad via het Strandwalfestival, maar ik dacht van o, dus er is een scouting en er is een voetbalvereniging. Nou, hartstikke leuk. Dus daar gaan we zeker mee aan de slag. Dus dank daarvoor, in ieder geval en hetzelfde geldt overigens voor de afspraak in Alphen en met de VNG. Ik zal daar in ieder geval Alphen bellen om een werkbezoek in te plannen en dan samen met de betrokken ambtenaren daar te gaan kijken hoe we die dienstverlening in een veilige omgeving en laagdrempelig kunnen organiseren in het Huis van de Stad. Tot slot nog even over de digitale veiligheid. Ja, u noemde daarbij echt van links naar rechts en alles. Ja, alles is belangrijk. Het komt ook terug in het veiligheidsbeleid van de gemeente dat binnenkort uw kant opkomt en tegelijkertijd is er natuurlijk ook aandacht voor ja, het misbruik of de neveneffecten van algoritmegebruik, zoals we dat natuurlijk hebben gezien op landelijk niveau. Dat willen we natuurlijk ten alle tijden willen voorkomen, dus we zullen zeker in de dienstverlening zorgen dat dat niet tot ongewenste effecten leidt. Dat wat betreft mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Graag geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank en dank aan andere gemeenteraadsleden voor de positieve woorden. In het kader van samenwerken zijn veel fracties die dat hebben gemarkeerd vanavond en ik ben het

Ierdebat 5 juli 2022

eens met de heer Weterings die aangaf van joh, laten we dat niet bij woorden houden, maar bij daden. Dus ik pak die handschoen graag op. Dat gezegd hebbende, voorzitter, wil ik graag starten met beantwoording over de vragen die gaan over de buur gezinnen. Dat is een pilot die gestart is in Rijswijk en het gaat goed. De inzet van de dame die hier voor Rijswijk achter zit, dat is Sanne van Dooremaal en die heeft heel erg ingezet op zichzelf kenbaar maken in onze stad, dus die is bij alle samenwerkende organisaties langs geweest, maatschappelijke partners lang geweest, het CNG. Nou, noem ze allemaal maar op. We hebben als pilotafspraken gezegd dat er tien matches gemaakt moeten worden dit jaar. Dan hebben we het over 2022. Er zijn nu twee succesvolle matches gemaakt en onlangs zeven nieuwe vragen zijn erbij gekomen. Het heeft even geduurd voordat de buurtgezinnen gevonden werden in Rijswijk, maar het loopt dus nu aardig op stoom en nu er weer nieuwe vraaggezinnen zijn gaat de coördinator ook weer gericht op zoek naar steungezinnen, want zo werkt dat bij het buurtgezinnenmodel en dat lukt goed via social media. Ze worden momenteel ook aangemeld via de scholen. Buurtgezinnen worden gevonden via Google, Instagram en folders en de aangemelde kinderen die zijn doorverwezen via school, het jeugdteam of de CNG als partners. Dus het gaat steeds meer leven in Rijswijk en daar zijn wij erg blij mee. Voorzitter, ik blijf graag even bij de jeugdzorg, want ook de fractie van het CDA die gaf aan preventie voor de jeugd is belangrijk, zet daarop in en wat ons betreft mag je daar in de begroting ook wel wat mee doen. Het oud-raadslid Ronald van der Meij, die heeft mij vorig jaar in 2021, volgens mij bij of het kader of het begrotingsdebat, gevraagd joh, zodra de nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd is en er een nieuw college zit, ga dan eens breed de discussie aan met de gemeenteraad van waar zijn we nu eigenlijk van en waar willen we van zijn als het gaat om preventie in de jeugdzorg richting onze ouders en kinderen in Rijswijk? Nou, daar wordt hard aan gewerkt momenteel om die discussie voor te bereiden, om dat debat met de gehele gemeenteraad te mogen voeren en dat ook kunnen gaan kijken van joh, waar zijn we van en waar zijn we niet van? Dus waar kan er misschien geld bij en waar moet er misschien wel geld af volgens de gemeenteraad. Voorzitter, dan is mij gevraagd hoe gaan we nou om met die ExpEx. Ik vind het een ontzettend rotwoord, maar het zijn hele belangrijke mensen. Ik vind het ook heel leuk om met hen in gesprek te zijn. Mevrouw Jansen van Wij. Rijswijk die is er ook volgens mij heel erg nauw bij betrokken altijd. Zodra zij iets organiseerde is zij daar volgens mij altijd bij en wat doen zij nu eigenlijk? Nou, ze doen regionaal mee vanuit Rijswijk gezien,, worden zij ook regionaal mee aan JONG doet mee!. We hebben daarnaast een regionale ouderraad. Die hebben meegedacht, zowel de jongeren als de ouders met de regiovisie, die onlangs uw kant is opgekomen. Daar worden door de experts of door de ervaringsdeskundigen ook bijeenkomsten georganiseerd waar ze zelf thema's aan ophangen, waar ze dan gevraagd dan wel ongevraagd advies ook wel eens uitbrengen en ook in het bovenregionaal expertisenetwerk, dat is ook weer zo'n fantastisch woord, maar dat is tot aan Rotterdam aan toe. Daar ben ik ambassadeur van vanuit de H10, maar tegelijkertijd hebben we daar ook ervaringsdeskundigen, jongeren en ouders die daar ook voorzien van advies en lokaal werken onze ervaringsdeskundigen ook mee aan een jongerenwebsite. Die heet Jong in Rijswijk en dat is in samenwerking met het CNG. Voorzitter, dan had ik nog een vraag van mevrouw Van Nunen als het gaat om de combinatiefunctionaris, want daar is inderdaad wat gevraagd vanuit die brede regeling en de gemeente bepaalt zelf hoe we die uren inzetten en welke werkgevers er voor wordt gekozen. De brede regeling combinatiefunctionarissen is door het Rijk bevroren tot 31 december dit jaar, 2022. Er is door mijn voorganger, collega-wethouder Johanna Besteman, samen met Trias en het museum nog gesproken over die regeling. Er is ook een gesprek geweest met Haaglanden beweegt!, Trias Museum en de gemeente en er is aangegeven dat die regeling dus loopt tot het einde van het jaar. Dat we hopen dat er snel meer bekend wordt gemaakt over de regeling na 2022 en of die in dezelfde vorm doorgaat, want voorheen was het een cofinanciering, 60 procent tegen 40 procent. We hebben geen idee of dat zo is. Trias en het museum hebben aangegeven zelf wat meer uren te willen voor kunst en cultuur en we hebben vanuit hier toegezegd dat we de ontwikkelingen nauw in de gaten houden en zodra we wat meer weten en meer bekendheid hebben over de nieuwe regeling TBI's, dat we daar een gesprek met hen over zouden voeren. We weten niet of die regeling

Ierdebat 5 juli 2022

dus breder wordt of dat er budget af moet voor bepaalde andere zaken. Voorzitter, dan heb ik nog een vraag gehad van D66, niet onbelangrijk, want die hebben gerefereerd aan de overgang van de kinderopvang peuterspeelzalen naar het onderwijs en er is al een hele hoop gebeurd. Ik ga niet alles daarvan opnoemen, maar er is mij ook gevraagd wat gaan we nu doen en dat is natuurlijk hartstikke belangrijk, wat ga je doen. Wat er in ieder geval op de rol staat, want dat is de vorige collegeperiode al ingezet aan het einde van die periode, dat is het hernieuwen van de resultaatafspraken met de uitvoering van voor- en naschoolse educatie voor vroegschoolse educatie en de leeftijd van de peuteropvang gaan we verlagen. Dat is op een gegeven moment naar tweeënhalf jaar getrokken in die Rijswijk. Dat gaan we weer verlagen naar twee jaar. We zijn nog in onderhandeling met de uitvoerende partij en het is de vraag of we dat kunnen organiseren vanaf 1 januari 2023 of dat zij dat niet redden qua uitvoering, want daar moeten ze ook mensen voor hebben en ook daarin is weer een tekort. Dus het wordt of 1 januari en dat hoop ik heel erg en anders wordt het 1 augustus 2023 en ik moet zeggen, bij het laatste bestuurlijk overleg, dat ik vorige week donderdag had, in aanloop van het forum over de kadercyclus, heb ik een gesprek gehad met het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, maar daar was ook de kinderopvang netjes aanwezig, zoals altijd en daar worden ook plannen gemaakt in de samenwerking van hoe kunnen we nou die signalen of de dossiers die eigenlijk op zijn gebouwd van nul tot vier jaar, hoe kunnen we daar beter gebruik van maken? Dus ze zijn er ook zelf hard mee aan de slag om nog meer efficiënt te werken in het belang van het kind en de ouders. Voorzitter, dan rest mij nog een vraag, ik wilde bijna afronden, maar het is de Marimbahal. Daar is mij gezegd wanneer kan de raad hier nu een besluit over nemen. Nou, er liggen een aantal zaken voor. Er wordt een sporthal gebouwd bij de Steenvoordeschool. Er wordt een sportzaal of hal gebouwd hier bij Pasgeld, bij een nieuwe school die daar komt. Dat wordt meegenomen samen met het onderzoek wat al eerder gedaan is. Ik hoop alles bij elkaar een voorstel af te kunnen ronden voor de begrotingsraad van november, waarin we ook de financiële consequenties zouden moeten opnemen in de begroting. Ik ga daar geen toezegging op doen, maar ik ga daar wel heel hard mijn best voor doen. Voorzitter, dat was mijn eerste termijn.

De heer Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, wie vraagt daar wat?

De heer Kruger: Dat ben ik.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Kruger: Nee.

De voorzitter: Nee?

De heer Kruger: Die zit een stuk terug en die ziet er anders uit. Een beetje boers, maar goed, dat even terzijde. Ik had aan de wethouder gevraagd en anders moet ik eerst eens op terugkomen, vorig jaar hebben we gevraagd om dus ook jongeren van zestien jaar, om daar een experiment mee te beginnen, om die in te schrijven voor een woning. Daar heb ik geen reactie op vernomen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dat klopt, want ik ben geen wethouder die gaat over wonen en dat valt onder de portefeuille Volkshuisvesting bij mijn collega Van Malsen, dus die pakt die vraag zo mee.

De heer Kruger: Oké. Het heeft ook iets met zorg te maken, maar dan ben ik zeer benieuwd. Dank u.

De voorzitter: Dat is het antwoord. We gaan verder met wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. De eerste vraag van BVR, wanneer komt de laadpalenbeleid. Dat is moet ik eigenlijk direct na de zomer naar u toesturen of in ieder geval dus in het najaar, dat we ook de eerste beeldvormende sessie zouden kunnen organiseren. GroenLinks vraagt om een analyse van de knelpunten die ontstaan en vooral eigenlijk de maatregelen neem ik aan dan van de groei van Rijswijk. Daar zijn we mee bezig, ik noem dat programma stadsontwikkeling en ook dat wil ik na de zomer, dus wel voor december nog, met u delen, zodat we kunnen kijken van ja, op alle mogelijke manieren, van verkeer, van groen, van voorzieningen, waar staan we en waar hebben we nog meer behoefte aan en wat moeten we oplossen, welke knelpunten en mogelijk dat we daar dan een langetermijn investeringsagenda ook op kunnen baseren, maar dat is dus iets wat we in het najaar met elkaar gaan bespreken. Wij. heeft het over participatie. Participatie, heel belangrijk. We hebben afgesproken in het coalitieakkoord dat er een nieuwe participatieverordening komt. Ik vind het primair belangrijk om de kwaliteit van het beleid en het product dat we als overheid leveren, om dat omhoog te krijgen. Als je vraagt aan de gebruiker voor wie het beleid maakt, hoe moeten we dat maken, wat voor een doel moet het hebben. Daar kan de kwaliteit alleen maar mee omhoog gaan. Daarnaast doet het ook iets met het eigenaarschap van inwoners over hun eigen leefomgeving. Dat vind ik primair heel belangrijk. Gewoon belangrijkste spin off daarvan is ook wel draagvlak en vertrouwen in de overheid. Daar kan je ook op met participatie een heel sterke slag mee slaan, is mijn overtuiging, maar ook daar gaan we dan met elkaar over hebben moment dat we die participatie verordening in de loop van het jaar gaan maken. Dat zal niet in het najaar op de agenda staan, omdat dat wat breder aangevlogen worden ook en dat moeten we afstemmen hoe we dat doen in combinatie met de invoering van de Omgevingswet. Waar ik nu wel aan het kijken ben of het bestaande loket stadskracht, waar ook financiële middelen achter zitten waar je een aanvraag kunnen doen om iets te organiseren in de wijk, of we dat kunnen integreren met het nieuwe platform Samen Rijswijk, het participatieplatform, waarmee je dus initiatieven uit de samenleving wel op die manier ook financieel kunt ondersteunen. Ten aanzien van mobiliteit is de vraag moeten we niet eerst bepalen hoe we met zijn allen van a naar b komen, voordat we met bijvoorbeeld woningbouwontwikkeling verder gaan. Tenminste, zo heb ik de opmerking geïnterpreteerd. Ja, ik zeg dat is iets wat echt tegelijkertijd moeten optrekken. We kunnen niet wachten op de mobiliteitstransitie voordat we onze stad gaan herstructureren, want die vraag doet zich nu voor. Het is natuurlijk een mobiliteitstransitie op een vrij dynamisch geheel. De Wij.-wethouder vorig jaar heeft een heel ambitieus programma neergelegd, Stomp geïntroduceerd, primair alle aandacht voor stappen en voor fietsen. Nou, uw raad heeft dat omhelst en we zullen dat moeten gaan uitwerken in een concreet uitvoeringsprogramma, waarin we hebben die legacy, zal ik maar zeggen, ook vorm dan gaan geven, zodat we en dat staat bovenaan, wat ook in het coalitieakkoord staat, bereikbaarheid en verkeersveiligheid gewaarborgd wordt. En Right to Challenge, D66 en de participatie, wat ook genoemd werd door Wij., is iets wat al mogelijk is. Bijvoorbeeld het landschapspark van Pasgeld Oost zou je ook kunnen zien als een soort van Right to Challenge, hebben ze ook ruimte voor gekregen en daar is heel serieus naar gekeken. Nou, op het moment dat er zoiets is, het wordt door u gepresenteerd en u maakt dan een keuze. Als je heel principieel ernaar kijkt weet ik niet of ... Het stelt ook de overheid zo tegenover de burgers of inwoners versus de overheid, Right to Challenge. Dan heb ik liever zo'n situatie zoals bijvoorbeeld gisteravond aan de Geestbrugweg, waar we daar met dertig man aan drie tafeltjes zitten, samen met een verkeerskundige, samen met de projectleider, samen met de omgevingsmanager. Kijken hoe we een hele goede inrichting maken van die Geestbrugweg. Want het is ongelooflijk moeilijk, ook voor inwoners juist om met alle CLW-normen en et cetera, om daar soep van te maken, om het maar zo te zeggen. Dus ik sta veel meer voor dat cocreatieproces, zou je kunnen zeggen. Waarbij de overheid omdat het zo technisch is daar wel in de lead is en faciliterend aan het oplossen van de vraagstukken en de problemen die de inwoners ervaren. Ten aanzien van mobiliteit, een toezegging, dat was een hele brede vraag over belijning in de Plaspoelpolder,

Ierdebat 5 juli 2022

veiligheid kruispunt, asfalteren. Nou ja, als ik het mag interpreteren dat we staan voor die bereikbaarheid en verkeersveiligheid, kan ik natuurlijk toezeggen dat we daar hard aan gaan werken de komende vier jaar. Als het specifiek gaat over de metropolitane routes en de sterfietsroutes, die ChristenUnie ook aanstipt, zeg ik ja, daar gaan we absoluut werk van maken, ook binnen de MRDH die daar financiën ter beschikking voor stelt. Dan zijn we al begonnen natuurlijk met de Steenlaan, waar een belangrijke aanleiding was om daar een metropolitane fietsroute geasfalteerd en wel te verbeteren en dat geldt voor alle hoofdroutes. Dan kijk ik naar de ChristenUnie. In principe zijn al die hoofdroutes geasfalteerd en als die opnieuw worden aangelegd worden die op die manier ook aangelegd, maar je hebt ook wel eens een fietsweg en dat blijkt dan een ventweg te zijn of bijvoorbeeld de fietsstraat. Die zijn niet altijd geasfalteerd, daar moet ik u gelijk in geven. De VVD had het ook over de Geestbrugweg, waar vanavond overigens voor de volledigheid de CID een avond heeft georganiseerd, een projectorganisatie over de tram die in de voorstellen staan van de projectorganisatie. Er is een enorme verkeersdruk op dat punt, er komen heel veel dingen samen. Over de Haagweg, vanaf de A4 naar Den Haag. De herinrichting van de Geestbrugweg, de herinrichting van de Lindelaan. De eenrichtingsverkeer van de Herenstraat en dat culmineert allemaal samen op dat kruispunt en daar is dus ongelooflijk veel aan de hand en ook gisteravond bleek dat er inwoners, die toch ook technisch gespecialiseerd blijken te zijn, niet alleen zomaar mooie ideeën hebben, maar ook heel erg onderbouwd nagedacht en ik denk dat we ook gebruik moeten maken van die kennis die er is. Quick wins is niet altijd even quick of gepercipieerd wat mogelijk snel zou kunnen zijn, maar dat we daar serieus naar kijken om de druk op die wegen te verminderen door allerlei ... Door de herinrichting daarvan. Dat zijn allerlei verschillende projecten, maar ze worden wel vanuit één visie vormgegeven en die visie die komt hier vanuit het stadhuis. Het CDA, over het Huis te Landelaan. Ik heb in de pauze nog even gevraagd wat bedoelde u nu precies? Nou, de kruising met de Huis te Landelaan en de Van Vredenburgweg, waarop de ChristenUnie van zegt ja, dat moet echt aangepakt worden, want dat is een hele onveilige situatie. Daar gebeuren ongelukken en daar staan juist geen stoplichten en de vraag van het CDA is kun je daar niet juist stoplichten zetten en dan misschien intelligente stoplichten, dat je niet altijd hoeft stil te staan. De eerste gedachte is om niet direct naar het instrument stoplichten te grijpen, maar waar mogelijk een versmalling van de weg of verkeersdrempels, maar ik zeg in ieder geval toe dat we naar de verkeersveiligheid gaan kijken en dat kunnen we mogelijk in gezamenlijkheid doen. Dan over de intelligente verkeersregelinstallaties op de Burgemeester Elsenlaan bij het Havenkwartier. Die zijn toegezegd in Q3 en dat gaat dus nu beginnen om die te gaan in te voeren. Dan heb ik geloof ik alle vragen beantwoord, ook van de ChristenUnie en anderen. Dan houdt het even ...

De heer Van Enk: Voorzitter. Even nog ter interruptie.

De heer Van de Laar: Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ik weet toch bijna zeker dat het Q3 vorig jaar was dat u dat had toegezegd, want we hebben dat Havenkwartier besproken in het begin van vorig jaar en toen zou het in datzelfde kalenderjaar worden mee ingevoerd, om te zien hoe dat zou uitpakken, voordat we daar gaan bouwen.

De heer Van de Laar: Ik geloof het niet, want volgens mij was toen ook al de discussie dat dat echt nog wel even zou duren, dat het in de loop van dit jaar zou gebeuren en kijk, men is wel begonnen met de sloop, maar nog niet zozeer met de bouw, omdat de planning daar nog redelijk ver van vooruit ligt, maar ik ga er in de pauze nog even na. De strekking is helder, die moeten daar komen.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, bij interruptie nogmaals. Het is natuurlijk zo dat het afgelopen jaar, kijk nu wordt het vakantie, maar dat er gewoon dagelijks lange file staan vanaf de Plaspoelpolder, vanaf de snelweg tot in Den Haag, door heel Rijswijk. Het zou wat dat betreft echt geen luxe zijn om ze meteen in te voeren. Als het dan gaat helpen, want dat is het verhaal wat hebben gehoord en ik moet het nog zien.

De voorzitter: De wethouder heeft het goed begrepen. Zullen we even verder met ...

De heer Van Dam: voorzitter?

De voorzitter: Ja?

De heer Van Dam: Ter interruptie, hierzo.

De voorzitter: Ja, mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, ik had nog twee vragen openstaan, eentje ik zou graag een reflectie willen over de wijkbudgetten en of u in gesprek gaat met de MRDH om enigszins nog invloed te krijgen over de verdwijnende trams of openbaar vervoer. Bedankt.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ik neem het woord en inderdaad, mijn excuus voor de heer Van Dam. Dat klopt en u had ook nog een vraag gesteld over de stationsuitgang, die stond op een andere pagina. Op dit moment, wat ik vorige week ook in het forum heb toegelicht, is dat niet aan de orde of één van die stations of ingangen gaan sluiten, maar het is wel een gedachte en daar zijn we over aan het in gesprek met ProRail. Samen met de MRDH handelingsperspectieven opstellen die we voorleggen aan de raad van wat kunnen we nou gaan doen met dat station, maar dat is absoluut ook een grote vraag met financiële consequenties. Daar hebben we het ook over gehad in relatie tot het Kesslerpark en die financiële consequenties moeten te zijner tijd in de begroting worden verwerkt, maar daar weten we nu nog helemaal niet van, ook niet wat ProRail voor een rol gaat spelen in wat daar financieel opgelost moet worden. Dus dat kunnen we nu ook nog niet verwerken. Ten aanzien van de MRDH. Ja, daar gaan we ons zeker ons best voor doen om zo min mogelijk haltes te laten sluiten in Rijswijk en idealiter de haltes die gesloten zijn gewoon terug te laten komen. Daarvoor kijken we dus ook naar het kabinet voor een vangnet, wat nodig zou moeten zijn in de tussentijd totdat de vervoersaantallen weer bereikt worden en daar bedoel ik dus de aantallen mensen die met het openbaar vervoer gaan en dat is een oproep eigenlijk ook aan iedereen, ging je met het openbaar vervoer, ga weer terug met het openbaar vervoer, want dat is het beste middel eigenlijk om daar een oplossing voor te vinden. En de wijkbudgetten heb ik, deels zat dat in mijn antwoord ten aanzien van de particuliere initiatieven in de wijk, waar vanuit een loket stadskracht al wat financiële ruimte achter zit en die willen we blijven faciliteren, mogelijk financieel uitbreiden. Dat zal dan bij de begroting terugkomen en dan mogelijk in het integreren of het samenvoegen van een loket stadskracht en het participatieplatform Samen Rijswijk. Ik weet niet of dat voor de komende begroting nog gaat lukken, maar dat zou wel mooi zijn, voorzitter.

De voorzitter: Oké, we gaan verder met wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank aan de raad voor de mooie woorden en de kritische woorden. Even beginnend bij Beter voor Rijswijk, de heer Kruger gaf aan dat goed te zien was dat de openbare ruimte er al een stuk beter uitzag en ik moet zeggen dat het mij heel goed doet om dat we horen ook. Ik ben afgelopen week of twee weken geleden, op de werf geweest en buiten het feit dat hier binnen deze muren heel hard

Ierdebat 5 juli 2022

gewerkt wordt, wordt er op de werf zo mogelijk nog harder gewerkt. Was goed om te zien dat mensen die daar werken in groen beheer, stadsreiniging, echt met heel veel passie en gedrevenheid aan het werk gaan en dat zien we gelukkig nu terug in de openbare ruimte. Specifiek vragen van Beter voor Rijswijk ging over de fontein. Ja, die fontein, dat is een lang verhaal geweest. Dus als het goed is wordt deze week door Stedin een meter geplaatst en dan kan de fontein worden aangesloten. Dus er wordt dan eerst proefgedraaid en als dat allemaal goed loopt, laten we hopen dat het goed gaat, dan kan die ook geopend worden. Dus dat op dat punt. Dan gaan we verder naar, even kijken, Rijswijks Belang had een vraag aan mij, of een aantal vragen aan mij. Nee, eigenlijk één vraag. De huisartsen, hoe gaan we daarmee om, het tekort aan huisartsen? Ja, we voldoen momenteel net aan de hoeveelheid huisartsen die er momenteel in Rijswijk zijn. De capaciteit van de huisartsenzorg is net toereikend, maar we hebben er ook altijd wel gezegd dat de gemeente de huisartsen wil bijstaan in de zoektocht naar passende praktijkruimte in het werkgebied. Dus daarin willen wij wel faciliterend zijn, dus we zijn absoluut geen opdrachtgever, maar we helpen ze daarbij wel. We bieden ook locaties aan. Ja, die worden niet altijd even enthousiast ontvangen, maar we zoeken zeker naar oplossingen daarvoor. Even kijken hoor, gaan we naar Wij. Rijswijk, had een aantal vragen gesteld, waaronder over de landgoederenzone. Ja, de landgoederenzone fase twee, momenteel is nog niet gebudgetteerd. Fase één zijn we nu mee bezig. We gaan pas in 2024 met fase twee verder, dus voorlopig is dat ook niet direct aan de orde, maar daar moeten we dus nog goed naar kijken hoe we dat gaan aanpakken. De jongerenontmoetingsplaats. Ja, we hadden in het verleden de nota speelbeleid. Hebben we in het verleden geld gereserveerd voor een jongerenontmoetingsplaats. Naar aanleiding van de motie in deze zelfde raad is dit dus ook geschrapt en is dit toegevoegd aan het budget voor de skatebaan. Dus ja, daarmee kan ik alleen maar constateren dat er geen budget momenteel is voor een jongerenontmoetingsplaats. Ik snap wel de noodzaak en de vraag die er ligt. Dus we zullen hier wel in het collegewerkprogramma naar kijken wat de mogelijkheden zijn om hier iets mee te doen, maar daar kan ik u nu even geen toezegging voordoen. Dat is wel jammer. De inclusieve speeltuin, dat is een ambitie die uit de nota speelbeleid komt en die uitwerking is zeker niet alleen maar een inclusieve wipkip. Dat gaat al iets verder. We hebben met ... Wethouder Besteman heeft volgens mij twee weken geleden in haar laatste week nog de Sutu-muur geopend, wat ook een onderdeel is van deze ambitie. Ja en als wij een extra impuls zouden hebben, dan zouden we de ambitie inderdaad, inclusief spelen, wat op meerdere plekken en sneller kunnen realiseren. Ja, dat begrijp ik ook en die vraag begrijp ik dus ook. We zullen daar naar kijken, we hebben het onderdeel opgenomen in het coalitieakkoord en dat zullen we uit moeten werken. Wederom in het collegewerkprogramma. Ja, ik kan het ook niet mooier maken dan het is. Even kijken hoor, of ik verder nog vragen gemist heb. Nee, ik geloof het niet, voorzitter, dus geef ik het woord aan u terug.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen. Mevrouw Van Nunen heeft nog een vraag.

De heer Wit: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ik had nog een vraag gesteld die eigenlijk al vorig jaar bij de begroting is toegezegd. Rondom, ik weet niet of dat nu in een andere portefeuille valt, maar ik dacht dat dat bij de heer Wit, bij wethouder Wit terecht kwam, over duurzame energie voor woningen, voor alle inkomensgroepen. Een toezegging van het vorige college.

De heer Wit: Ja, voorzitter, daar heeft mevrouw Van Nunen helemaal gelijk in. Er werken momenteel, dat is inderdaad de motie die ook door GroenLinks mede is ondertekend. We werken aan een collegevoorstel en een raadsinformatiebrief over de besteding van die middelen. Dat voorstel zal na het reces, ik denk in september zo'n beetje, aan het college worden voorgelegd en met die raadsinformatiebrief kunnen we dan

Ierdebat 5 juli 2022

tegenoetkomen aan het verzoek in de motie om de raad in het najaar van 22 te informeren over de aanpak van die gerichte ondersteuning van huishoudens die moeite hebben met verduurzaming. Dus ik hoop dat dat voldoende antwoord is op uw vraag.

De voorzitter: Ja, waarvan akte. Gaan we verder met het volgende collegelid. Dat is wethouder Van Malsen. Gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb voor het gemak de vragen die ik heb ontvangen even in drie categorieën opgedeeld, namelijk volkshuisvesting, armoedebestrijding en welzijn. Nou, om maar te beginnen met volkshuisvesting. In willekeurige volgorde de vraag van GroenLinks over de huisvestingsverordening, opkoopbescherming en zelfbewoningsplicht. Daar wordt op dit moment hard aan gewerkt en het streven is om die eind dit jaar, begin volgend jaar met uw raad te bespreken. Dan voor wat betreft het flexwonen. Er zijn een aantal locaties die we ook oog hebben voor wat betreft flexwonen. De voormalige AZC locatie, de locatie aan de Polakweg. Ook daar worden op dit moment hele goede stappen gezet om dat verder te ontwikkelen en dat zal ook na het reces en volgend jaar verder besproken worden. Voor wat betreft de motie over het verlagen van de inschrijfleefijd voor woningnet Haaglanden. Dit is besproken aan de bestuurlijke tafel wonen in Haaglanden, met alle andere gemeenten en daar werd het afgeraden om dit in te voeren, omdat dit in principe de lijst woningzoekenden alleen maar langer maakt en het per saldo dus voor jongeren eigenlijk helemaal niks oplevert in de verkorting voor de wachttijd voor een huurwoning. Het blijkt ook dat deze leeftijdsgroep, dus jongeren van rond de achttien, zich helemaal niet zo massaal inschrijven voor deze woningen. Dus wellicht dat daar een ander instrument zoals een campagne en wat bewustwording effectiever is. Dan voor wat betreft niet zozeer vragen, maar opmerkingen van Rijswijks Belang over onderhoud van sociale huurwoningen versus het bouwen van een nieuwe sociale huurwoningen. Nou, wat ik begrepen heb van de corporaties is dat het onderhoud en de renovaties van de sociale huurwoningen zeer goed verloopt en ook in het kader van de vorige vragen is het natuurlijk nog steeds ontzettend nodig dat we meer woningen realiseren in de segmenten waar dat hard nodig is, zo ook tot de 750 euro per maand. Dat als bruggetje naar de vragen van ook GroenLinks en de Partij van de Arbeid, waar komen die woningen dan vandaan? Er zijn een aantal projecten die al, waar we al onderweg zijn natuurlijk en ik pak even wat andere zaken erbij, de informatie komt voor mij van allerlei kanalen. Ik voel me echt een soort octopus op dit moment. Dus aan de Godfried Bomansstraat. In RijswijkBuiten wordt op dit moment van alles gerealiseerd in de sociale huursector. Te Werve Oost is natuurlijk een locatie waar de komende tijd denk ik heel veel aandacht voor zal zijn voor hoe we daar verder mee gaan, want dat is in ontwikkeling en we zijn in algemene zin bezig met een scan waaruit zal blijken waar verder nog meer sociale huurwoningen te realiseren zijn en dat is iets wat nog gaande is, dus dat is absoluut een punt waarmee we hard bezig zijn. Dan voor wat betreft armoedebestrijding. Er werd gevraagd naar de aanpak energiearmoede. Nou, er zijn een aantal zaken die al geïmplementeerd zijn de afgelopen maanden. Het merendeel van de minimagezinnen heeft inmiddels die eenmalige energietoeslag van achthonderd euro ontvangen en dan gaat het om 1657 toekenningen. Er is een energiebespaarspreekuur in het leven geroepen. Er is de mogelijkheid voor Rijswijkers om een cadeaubon van 80 euro te krijgen voor energiebesparende middelen. Dat geeft ... Nou, dat neemt niet weg dat voor sommige huishoudens die middelen en die maatregelen ontoereikend zullen zijn. Voor deze huishoudens is er de bijzondere bijstand en kan men zich melden bij het financieel servicepunt. Uiteraard moeten we wel kijken, blijven kijken of we de doelgroepen blijven bereiken en in hoeverre iedereen hierin meegenomen wordt en ook in het kader daarvan dank ik mevrouw Van Nunen voor haar scherpte op de jaarstukken en de reservering van acht ton die we beogen voor armoedebeleid. Ik denk dat dat een goed startpunt is ook voor het collegewerkprogramma om onze visie op armoedebestrijding daarin verder uit te werken. Ik zit even te kijken. Dan op het gebied van welzijn, we zagen de motie van Wij. Rijswijk over de sociale kaart voorbij komen.

Ierdebat 5 juli 2022

Hartstikke mooi ding, ook breed gesteund door meerdere partijen in de raad. Nou ja, word ik blij van. Het ... Even kijken, zijn er nog dingen ... O ja, de MKBH-brede welzijnsnota, hoe zit het daarmee? Dat is ... Dan moet ik weer even terug naar een ander overzichtje. Nou ja, men was van mening dat het een te zwaar instrument is om dat alleen maar op de brede welzijnsnota toe te passen en dat dat iets is wat we op het gehele sociale domein zullen moeten doen. Daarbij wil ik nog wel even nogmaals zeggen, net als dat ik tijdens het forum ook al deed, dat de uitvoeringsagenda welzijn dit jaar afloopt en opnieuw vastgesteld moet worden voor de komende periode, dus daar gaan we ook mede in het collegewerkprogramma en hopelijk ook met uw raad hard voor aan de slag. Ben ik er dan doorheen? Ik heb nog iets staan over financieel kwetsbare ouderen en artikel 44-vragen die daarover gesteld zijn. Die zijn nog onderweg, de antwoorden daarop en dan heb ik volgens mij alles wat op mijn lijstje staat gehad, los van het feit dat ik nog eventjes een kleine reflectie wilde doen op de woorden in algemene zin iedereen gezegd zijn. Ik hoorde mevrouw Harmsen van de ChristenUnie het hebben over onder andere een betrouwbare partner zijn als bestuur. Het CDA, de heer Van Enk had het over elkaar weer leren kennen. Mijnheer El Majjaoui van de PGenR had het over verbinden. De heer Weterings over het vertrouwen terugwinnen. Ik kijk ernaar uit om en ik denk dat ik, ik hoop dat ik voor de rest van het college spreek, ik kijk er naar uit komende tijd samen met u de handen ineem te slaan deze zaken de komende vier jaar te bereiken en dat we het samenspel tussen u en ons en de ambtelijke organisatie in Rijswijk zo goed mogelijk tot stand kunnen brengen en tot slot, net als de heer Sleddering, heb ik ook een aantal persoonlijke helden, dus ik wil mijn betoog afsluiten, dat is het voordeel van als laatste in het rijtje zitten, het ook afsluiten met een citaat van één van mijn persoonlijke helden. Inmiddels ook een oud-collega-bestuurder, een voormalig gouverneur van de Amerikaanse staat Californië, die zei en het vertaalt een beetje slecht, maar je kunt de ladder van succes niet beklimmen met je handen in je zakken en daar wil ik het voor mijn eerste termijn bij laten, voorzitter.

De heer Van Dam: Voorzitter?

De voorzitter: Er is een vraag. Was dat nou Arnold Schwarzenegger?

De heer Van Malsen: Ja, dat was Arnold Schwarzenegger.

De voorzitter: Had ik het toch goed. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, sorry om dan roet in het eten te gooien van die mooie afsluiting, maar ik word ook blij van dat u blij van wordt, dat onze motie is ingediend, maar ik vroeg me af of u hem dan overneemt of wat dat betekent.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van Malsen: Ik zou hem graag in stemming willen laten brengen. O, nou, ik zou u graag willen verzoeken om hem dan in stemming te laten brengen.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Oké, dan gaan we dat doen. Bedankt.

De voorzitter: Oké. Alle portefeuillehouders zijn geweest. Dan komt de burgemeester nog even kort of gaan we nu wat doen? Ja, dat dacht ik ook, ik dacht tweede termijn. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ik had een vraag gesteld over de schaa sprong van de gemeentelijke organisatie en ik heb begrepen dat die bij de portefeuille van de burgemeester zit.

De voorzitter: Ja, ik was bezig om een aanvang te nemen om het woord te nemen. In de eerste plaats wil ik de fractievoorzitters bedanken voor hun stevig commitment aan Rijswijk. Dat vind ik heel positief om dit zo te ervaren. Ik denk jullie allemaal. Daarnaast wil ik de lijsttrekkers ... Nee, de fractievoorzitters bedanken voor hun constructieve wijze om in een politieke setting te dingen te bespreken en aan te kaarten. Dat doet mij goed en dat doet de reputatie van het gemeentebestuur van Rijswijk ook goed. Dit is heel sterk wat u hier op tafel legt. Dat wou ik toch wel even zeggen. Vanuit de portefeuille-organisatie, mevrouw Woudstra, kan ik u melden dat mij is medegedeeld dat de grote projecten in ontwikkeling in oktober nog een keer en zet krijgt, maar ik ga dat zo langzamerhand natuurlijk wel verwerken in de bredere aanpak van de organisatie en het personeelswerk. Verschillende fractievoorzitters hebben daar ook wel even aan gerefereerd. De heer Sleddering zegt het zou toch jammer zijn als we investeren in alle projecten en het niet lukt of het niet goed lukt om personeelstekort. Ja, precies. Dat doet mij ook pijn. Dus daar gaan we aan werken. Ik kom daarop terug bij de begroting, waarin we met geld steviger gaan inzetten op het versterken van de organisatie. Ik heb dat al eerder aan u duidelijk gemaakt, maar dat komt echt bij de begroting op ons af. We hebben een rapport Berenschot wat u kent. We hebben een rapport van BMC wat u kent en we hebben deze, Gezonde groei. Daar staan ook uitgangspunten in voor versterking van de organisatie en ik ga echt op mij nemen om dat in een begrotingsvoorstel ook te verwerken. Heeft alles te maken met het karakter van onze stad. We praten over transitie en een groeisprong. Nou ja, daar moet je ook je organisatie op aanpassen en ik proef bij deze raad commitment om dat ook te doen. Het zal hier en daar echt wel wat geld kosten of pijn lijden, maar we gaan wel dit pad op. Wij gaan onze plek innemen in de regio en daar hoort ook gewoon een sterk politiek bestuur bij, maar ook een hele goede organisatie. Dus daar kom ik dan op terug, als het gaat om organisatiepunten. Verder portefeuille Veiligheid, is diverse malen gezegd dat we harder moeten werken aan ondermijning. Dat kan nu dus als we deze kadernota aanvaarden, kunnen we daar echt meer mensen opzetten en met meer geld de zaken aanpakken. Ook op verschillende types van ondermijning. Dat is wel een bewustwording die wij hier met de gemeente Rijswijk ook doen. O ja, veiligheid in de stad is ook heel belangrijk. De heer El Majaoui heeft daar wijze woorden over gezegd. Ik ga dat toch wel even willen vasthouden wat hij daarover zegt en wat mensen meemaken. Dat hoort ook bij veiligheid. Tenslotte heeft mijnheer Van Enk nog een beroep gedaan, op mij in ieder geval, om te kijken of de buurtpreventie-eenheden met vrijwilligers en ik heb er zelf dit voorjaar met een stuk of zes in mee gelopen. Dan zie je dus hoe ze er organisatorisch voorstaan met hun uitrusting en met hun inbedding in de wijk. Daar moet beslist wat aan gedaan worden. Ik vind dat wij als gemeentebestuur beter moeten zorgen voor deze mensen die in hun tijd gewoon de straat overgaan, dingen oppikken, dingen melden, gesprekken aangaan en een wakend oog en oor zijn voor hun medeburgers. Daar mag best wat meer aan gebeuren. Die neem ik wel mee in het vervolg. Nou, volgens mij hebben we hiermee ook de veiligheidsaspecten die naar voren zijn gekomen behandeld. Dat is het geval. Dan kunnen we overgaan tot de schorsing voor de dinerpauze. Dat is altijd het hoogtepunt bij dit soort avonden, dat weet u ook wel. Griffie heeft gevraagd of de burens al ietsje eerder met koken kunnen beginnen en dat is het geval. Dus we kunnen vanaf half zes aan tafel. Dan gaan we om half zeven weer beginnen en wat ik aan huiswerk heb is tot nu toe één motie. Griffier, dat klopt toch? Dat is één motie van Wij., Beter voor Rijswijk, ChristenUnie en het CDA over de sociale kaart. Dan weet u wel waar ik het over heb. Dus in de tweede termijn concentreren wij ons op de motie, denk ik. We zijn voor het donker thuis. We zijn geschorst. Dames en heren, leden van de raad, wilt u uw plaats innemen. Dan gaan we zo weer beginnen. Ik zie dat iedereen er weer zo'n beetje is. Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik hoop dat iedereen een goed avonddiner heeft gehad, waarin u zaken heeft kunnen doorspreken. Ik zie dat mijnheer Braam ook is. Dat betekent dat wij met 29 leden nu in de raad zitten. Mijnheer Braam.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Braam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal even netjes melden dat ik aanwezig ben.

De voorzitter: Nou, mijnheer Braam, wij hebben u niet gemist. Dat zal u niet leuk vinden. Volgens mij gaan we snel van start met de tweede termijn. Ik zeg nogmaals, wat wij politiek nog in de orde hebben is één motie, ik heb haar al aangekondigd, misschien horen we er zo wat meer van, maar we gaan in ieder geval beginnen met de tweede termijn van de raad en als eerste fractie is Beter voor Rijswijk. Mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij hebben daar heftig over gediscussieerd net in de pauze, maar er zijn eigenlijk geen nieuwe dingen uitgekomen. We zijn tevreden met de beantwoording van vragen die we hebben gesteld. Vooral ... Ja, het zijn vaak kleine dingen. Het project van buurtgezinnen en dat was mij niet bekend of ons niet bekend dat daar toch een goede start aangegeven is. Het systeem blijkt te werken en ik hoop dat dat ook in de toekomst wellicht verder kan worden uitgebreid, want hulp zal er altijd nodig zijn en ja, verder hebben we in feite geen vragen. Dank u wel. Dus we zijn kort, ik hoef niet naar voren te komen.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we naar GroenLinks, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank u wel, dank aan het college, voor de beantwoording. Ik heb nog een aantal kleine punten die ik graag zou willen aanstippen. Allereerst ten aanzien van het antwoord van het college op de energie-armoede. Heel blij te horen dat daar echt goede inzet wordt gepleegd om de mensen te bereiken die ook recht hebben op die energietoeslag en dat daar goede schot in zit. Wat wij nog een beetje misten in het verhaal is hoe spelen we nou in op de middeninkomens? Daar zit een hele groep bewoners die niet per se nu recht hebben op de energietoeslag of iets dergelijks, maar waarvan we wel het risico lopen dat die in een armoedeval terechtkomen en GroenLinks zou toch willen vragen om in de verdere uitwerking van het armoedebeleid ook daar rekening mee te houden. Ook zeker gezien, daarvoor nog een keer dank ook aan de Partij van de Arbeid en de scherpste op de jaarrekening, die acht ton die daar nog staat, maar ook met name graag aandacht voor die groep. Wij zijn ook blij om te horen dat er inderdaad een analyse komt op waar het, op wat we nodig hebben om als stad te groeien. Daar kijken we heel erg naar uit. Ik had daar nog wel een klein, misschien een beetje een checkvraag, of daar ook echt in meegenomen wordt de mate waarin onze stad klimaatadaptief is. Dus de mate waarin we berekend zijn op grotere periodes van hitte. Dus is onze openbare ruimte daar nou bestendig voor? Dat is meer een checkvraag. En dan heb ik ten aanzien van die groei van de stad nog één extra vraag en die betreft eigenlijk de landgoederenzone. De eerste investering in de landgoederenzone die begint, dat loopt tot 2028 als ik het goed heb. Daar wordt een deel van de landgoederenzone mee aangepakt of verbeterd of doorontwikkeld. Ik weet niet hoe je het precies moet noemen, maar een deel ook nog niet en GroenLinks vroeg zich af, zeker gezien het feit dat we gaan groeien, zeker gezien het feit dat ook onze buurgemeente Den Haag gaat groeien, het belang van een goede, stevige landgoederenzone die daarbij hoort, of wij in de komende periode ook nog te spreken komen over de stukken in de landgoederenzone waar we nu nog niet in investeren en een voorstel daartoe. En tot slot de motie en als het goed is de enige motie die voorligt over de sociale kaart en het is me niet helemaal duidelijk of die nu wel of niet in stemming wordt gebracht, maar als die in stemming wordt gebracht dan zullen we hem steunen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Gaan we verder met Rijswijks Belang, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Ja, we zijn in één keer wat sneller aan de beurt dan voorheen, voorzitter. Dus normaal gesproken had ik flink de tijd om voor te bereiden voor de tweede termijn, maar goed, nu zijn we als derde aan de beurt. Dus dat is alleen maar positief, alleen het is wel even wennen als derde grootste partij. Ik ga nog

maar een keer lekker benadrukken. Zo. Voorzitter, de tweede termijn van Rijswijks Belang, de derde grootste partij van Rijswijk. Ik zou even graag willen terugkomen op het groenbeleid, waar inderdaad stappen in worden gemaakt. Wethouder Wit geeft ook aan dat daar keihard aan gewerkt wordt, ook met de werf. Inderdaad, dat gaat de goede kant op, alleen wilde ik vragen, bent u nog bereid om het document, De juiste boom op de juiste plek uit 2017, nog eens een keer goed te herzien? Eventueel deze een keer met de raad te bespreken, want zoals ik al zei, we begrijpen dat er bomen nodig zijn, maar ook overlast kent zijn grenzen. En dan, voorzitter, ook gaven wij aan dat er in de jaarrekening, in de halfjaarrapportages tweehonderd bladzijdes zijn inderdaad veel mooie woorden, ook heel veel complimenten. Op papier loopt alles op rolletjes, maar als we met inwoners praten blijkt hun beleving toch anders is dan de werkelijkheid bij u en op het gebied van de huisartsen geeft u aan ja, we hebben wel eens wat ruimte aangeboden, maar dan werd er niet aangenomen. Dat is één van de obstakels binnen het huisartsenprobleem. Ik zou u willen vragen, bent u bereid om met mij, wanneer u tijd heeft, of desnoods een keer ook alleen, de keus laat ik aan u, een rondje huisartsen Rijswijk te doen? Om te vragen waar ze dan precies tegenaan lopen. Dus uiteindelijk is het wel een landelijk probleem geworden, maar Rijswijk heeft ook hier een paar knelpunten, ook op het gebied van het sociaal domein, dat huisartsen ook vaak worden gebruikt als een soort psychiater of een luisterend oor en misschien valt met Welzijn Rijswijk daar een goede combinatie in te maken dat huisartsen minder worden belast in Rijswijk met zaken waarvoor ze eigenlijk niet cliënten of patiënten horen aan te nemen of in ieder geval op spreekuur te moeten komen. Dus ook een tijds kwestie. Dus bent u bereid om een rondje huisartsen te doen? Het liefst met mij, zou ik wel prijs stellen. Voorzitter, wat me eigenlijk helemaal was ontschoten in de eerste termijn, de speeltuinen. Ook daar vraag ik u aan, aan de heer Wit, aan wethouder Wit, of hij een rondje zou willen doen bij Buvelio, bij Inter Amicos. Daar zijn ook een aantal zaken die nog heel onduidelijk zijn. Wethouder Bentvelzen zou nog terugkomen op het vastgoed voor deze vergadering. Dat is waarschijnlijk niet gelukt. Het betreft Inter Amicos, het vastgoed qua onderhoud, maar ook daar is er twintig jaar geleden in samenwerking met Dura Vermeer een speeltoestel neergezet en er zijn geen afspraken gemaakt over het onderhoud en nou is dat speeltoestel afgekeurd en Inter Amicos vraagt zich van ja, goed, moet ik dat gaan betalen of doet de gemeente dat? En dan gaan we kijken in de oude stukken, er is niks over terug te lezen wie dat toestel überhaupt in onderhoud hoort te hebben. Ik heb daar laatst ambtelijke bijstandsvragen over gesteld. Ik werd doorverwezen naar een landelijke website. Ja, dat vind ik allemaal prima, maar goed, ik hoop dat daar nog informatie is te vinden van twintig jaar geleden, met Dura Vermeer en gemeente Rijswijk, wie dat daar heeft neergezet. Het is trouwens wel aan vervanging toe. Dus ook daar graag, ga dus even graag in gesprek met die vrijwilligers die de speeltuinen beheren. Daar zou u ons een heel groot plezier mee doen. Voorzitter, het onderdeel wonen, daar vroegen wij of de achterstand inmiddels is weggewerkt. Dus achterstand van het schimmel, achterstallig onderhoud en of dat de corporaties erbij waren en toen gaf de wethouder aan ja, ze zijn goed op weg. Ja, dat was de vraag niet de vraag is, zijn alle achterstalligheden verholpen? En in hoeverre, waar staan de woningbouwverenigingen nu en is het wel verstandig om toch te blijven doorbouwen zolang er grote achterstanden zijn, met schimmel, met achterstallig onderhoud? Dus ik zou toch graag een update, het hoeft niet vanavond, ik begrijp best dat u nu misschien niet die gegevens paraat heeft, toch een upgrade te willen krijgen bij Rijswijk Wonen en andere woningbouwcorporaties. Hoe ver ze zijn met de achterstand weg te werken van de huurwoningen in Rijswijk. Voorzitter, dan ga ik ook even, de burgemeester wilde ik even aanspreken, want de burgemeester gaf eigenlijk aan in zijn betoog dat er eigenlijk op het ambtelijk vlak, dat daar mensen bij moeten. Dat valt eigenlijk niet meer weg te werken, ook richting de raad toe. U gaat daarvoor een verzoek indienen bij de begrotingsraad. Voorzitter, ik ga u wat voor liggen. Rijswijks Belang heeft op 9-11-2021 u via een motie gevraagd, samen ingediend met GroenLinks, om inzichtelijk te maken op welk dossier en functies externen worden ingehuurd, want u gaf toen aan dat de gemeente Rijswijk inhuurpercentages had tussen de 20,8 en 15,7 procent. Dus je praat hier echt over behoorlijke bedragen. De kosten voor de inhuur, alleen de percentages van de

Ierdebat 5 juli 2022

loonsommen waren terug te vinden in de jaarrekening. Wij vroegen u toen, bent u bereid of wilt u of verzoekt het college beter in kaart te brengen en te gaan bijhouden de wie, wat, waar en waarom er externen moeten worden ingehuurd? Want in samenwerking met personeelszaken, UWV, CWI, recruitment gericht te gaan ... Gerichter vast of contractueel personeel aan te nemen tot het percentage inhuur omlaag kan. U gaf dat aan in beantwoording, tenminste in beantwoording van schriftelijke vragen, dat het nu niet inzichtelijk is wat u inhuurt voor hoe lang, de waar, de wie. Ik denk dat we samen best wel stappen kunnen maken om elkaar te helpen van nou, probeer dit meer inzichtelijk te maken met externe inhuur. Misschien, misschien blijft er dan geld over als je efficiënter gaat werken en door overzicht te krijgen, ook van die externe inhuur, kan u ook kijken wat u dus nu op dit moment tekort komt in het orgaan zelf. Nou, zolang er geen goed inzicht is wat u inhuurt van de inhuurders die dus doorlopen of de termijn daarvan, botst het ons een beetje tegen de borst om nu meer geld te geven bij de begroting, terwijl eigenlijk, ik ga het gewoon zeggen, uw boekhouding op het gebied van externe inhuur niet op orde is. Dat vind ik wel jammer, maar misschien kunnen we elkaar daarin vinden, dat u daarin zichzelf gaat ontwikkelen. Laat ik het maar zo noemen dan. En, voorzitter, als laatste wilde ik toch nog even terugkomen op de ingetrokken motie van Beter voor Rijswijk over het geen voorrang geven van statushouders in de sociale sector. U weet dat u daar ons op zich altijd wel in kan vinden, want wij vinden ook de voorrangsregeling die vanaf 2017 er af is, vonden wij ook niet juist, niet correct. Alleen hebben wij nu een minister die zich beroept op de artikel 22 van de grondwet en dat is statushouders dezelfde rechten hebben als gewone Nederlanders. Nogmaals, hij verschuilt zich achter artikel 22, dus ik wilde eigenlijk aan Beter voor Rijswijk vragen, heeft u wel onderzocht, zowel landelijk ook lokaal, want ook lokaal hebben wij de LPA, de Lokale Prestatieafspraken met de woningbouwverenigingen. Zou deze motie, al deze regels kunnen overrulen? Ik hoor het graag, want we zijn op zich wel voorstander en bijstander van deze regeling en, voorzitter, iedereen staart zich blind op het flexibel wonen, waar nou het oude AZC zit, maar mag ik u erop herinneren dat wij bij Rijkswaterstaat ook een overeenkomst schijnbaar hebben afgesloten daar vanaf 2026 wordt dat door Rijkswaterstaat in gebruik genomen voor de verbreding van de A4 en als we nu mensen rijk gaan rekenen om daar statushouders te gaan plaatsen, spoedzoekers, mensen met problemen, hou er rekening mee dat het maximaal twee tot drie jaar maar gaat duren dan. Dus houd die mensen geen groter bord voor van ja, u kan in Rijswijk flexibel wonen, want als dat terrein in 2026 naar Rijkswaterstaat gaat, waar gaan we die mensen laten? Al die statushouders, spoedzoekers. Zijn er dan genoeg woningen, moet je je afvragen? Of gaan we een nieuw AZC bouwen ergens? Het zou zomaar kunnen. Niet onze voorkeur. Voorzitter, dat was de tweede termijn van de derde grootste partij van Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met de fractie van Wij. Rijswijk, mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, hartelijk dank. Ja, vanuit deze kant wel de complimenten aan het college. VVD zei van niet, wij van wel. Ik wil graag toch een kleine korte reactie geven op de punten die in de eerste termijn ook door het college ...

De heer Sleddering: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering, wat wilt u?

De heer Sleddering: Ik wil constateren met u dat de heer Van Dam wederom geen goed gevoel voor humor heeft, geen goede kennis heeft van de schrijvers van dit land en dus een zeer onterechte opmerking maak dat ik het college geen compliment wil geven. U moet wel echt beter uw huiswerk doen.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van Dam: Over lange tenen gesproken. Nee hoor, ik snapte precies wat u bedoelde in de eerste termijn en ik hoopte dat u de humor hiervan ook zou inzien, kunnen waarderen. Maar jammer. Over op de inhoud. Kleine reflectie op wat het college en andere raadsleden hier hebben gezegd in de eerste termijn. Beginnend met onze motie over de sociale kaart. Fijn dat de wethouder hier positief op reageert en na kort overleg met de wethouder in de schorsing hebben we een kleine aanpassing aan de motie gedaan. Het heeft te maken met de uitvoeringstermijn van de motie, die stond nu op het einde van het jaar, is veranderd naar begin Q1 2023. We hebben de motie dan ook opnieuw ingediend en die is te vinden op iBabs. Dus voor degenen die het nog willen nakijken, het staat er nu op de correcte manier. Dan hebben we alleen nog de vraag aan de wethouder, wilt u nog steeds dat we hem indienen om te laten stemmen of neemt u hem over? Ik hoor dat graag in de tweede termijn. Even goede vrienden voor beide opties. Dan het zero base begroten. Ik hoorde de wethouder zeggen van nee, we gaan niet naar een nieuwe manier van begroten toe, want we moeten kritisch kijken naar wat we nu uitgeven en daarop onze begroting baseren en ik kan het eigenlijk niet anders zeggen dan dat ik het eens ben met de wethouder, alleen dat is ook precies wat we beogen met het zero base begroten. Om een klein voorbeeld te geven, in 2021 hebben we de taakstelling gehad op subsidies. Daar hebben we drie ton bespaard en dat was alleen al door gewoon goed te kijken naar wat we daar hebben gedaan bij subsidies, wat we eigenlijk aan het doen zijn. We hebben drie maatregelen uitgevoerd en dat is onderuitputting van budgetten hebben we weggestreept, het effectueren van gemaakte afspraken en het instellen van subsidieplafonds. Drie maatregelen die weinig effect hadden op de uitvoering van de subsidieontvangende organisaties, maar wel veel effect hadden op de efficiëntie van onze financiële huishouding en dat is ook wat we vragen met het zero base begroten. Laten we nou kijken wat we uitgeven per taakstelling die we hebben en laten we daar de komende vier jaar gewoon even goed door onze begroting heen om onnodige budgetten wegstrepen en kijk, ik verwacht dan ook dat een VVD-wethouder toch daar wel positief tegenover moet staan als we budgetten toch wat efficiënter kunnen indelen. Dus ik hoor daar graag straks toch nog een reactie van de wethouder of. Dan over de stelpost, want dat was mij nog even onduidelijk in de beantwoording. Ik hoorde dat we nu tot 2024 de stelpost laten staan van acht ton. Dat lijkt mij toch wat lastig als we ... Want die stelpost was niet de bedoeling dat die volgens mij voor zolang, voor zo'n lange periode zou blijven staan in de begroting, maar dat we die eigenlijk vrij snel zouden oplossen. Ik wil toch nog even wat verdere uitleg over hoe we daarmee omgaan. Dan de wijkbudgetten. Ik denk dat we eigenlijk ons kunnen aansluiten bij het betoog van de wethouder, Van de Laar, want we gaan nieuwe stappen maken in ons participatiebeleid, zoals de wethouder zei, we moeten straks toe naar een nieuwe nota voor participatie en ik ben met de wethouder eens dat we daarin rekening moeten houden met de Omgevingswet. Niet alleen met de Omgevingswet, maar ook dat we het moeten laten aansluiten op initiatieven zoals het stadsloket en Samen Rijswijk. Dat beogen wij ook met de wijkbudgetten. We vragen eigenlijk alleen om onderzoek te doen naar hoe we dus een stap extra kunnen maken in die participatie. Onderzoek dat moet bijdragen juist aan die tweede stap in de participatie en we vragen niet per se direct om de uitvoering daarvan. Liever natuurlijk wel, maar gewoon hoe dat kan aansluiten bij het huidige beleid en hoe het een toevoeging kan zijn. Daarom denk ik ook dat het een best redelijke vraag is om dat voor de volgende begroting te laten onderzoeken en daarom dienen wij dus ook een motie in, die inmiddels naar de griffie is verstuurd, waarin we vragen voor dat onderzoek en waarin we ook juiste vragen om aan te sluiten bij het bestaande participatiebeleid. Ik hoorde dat D66 al redelijk positief was over de wijkbudgetten, dus ik hoop ook dat we dat echt kunnen meenemen in vervolgens de discussies die we het komend jaar gaan hebben over de vervolgstappen van participatie. Dan de jeugdontmoetingsplekken. Kijk, we hoorden wethouder Wit praten over die jeugdontmoetingsplekken en dat heeft ons toch enigszins ... Nou, waren we een beetje in de war van, want mede door ons ingediende motie november vorig jaar vroeg om een mogelijke ontmoetingsplek op het FCCR-terrein en wat we begrepen is dat er nog geen uitvoering is gegeven aan die motie omdat de bestemmingsplannen van het terrein nog niet duidelijk waren of die zijn nog niet vastgesteld. Dat snappen we, maar we vinden het dan ook vreemd dat u

Ierdebat 5 juli 2022

zegt dat met het terugkeren van de skatebaan aan de andere kant van de stad, dat daar wel uitvoering is gegeven aan deze zelfde motie, want wij zien dat toch echt anders en graag zouden willen zien dat de verdere uitvoering van deze motie wordt gedaan zodra er een bestemmingsplan van het FCCR-terrein duidelijk is. Dus ik hoop ook dat die motie gewoon op die manier zoals die bedoeld is wordt uitgevoerd straks en niet dat die wordt afgedaan met de skatebaan die nu komt, ook al staan we wel positief tegenover de skatebaan, daar niet van. Wat dat betreft mijn inhoudelijke discussie over wat er in de eerste termijn is gezegd. Ik zou graag willen afsluiten met een eigenlijk wat ... Een ordevoorstel voor de volgende kadernota, want ik zie in andere gemeentes dat er toch op een andere manier omgaan met de kadernota. Als je kijkt naar bijvoorbeeld gemeentes zoals Dordrecht, Ridderkerk en Leiden, die hebben een kaderbrief die voorafgaand aan een kaderdebat wordt gegeven en die ontbreekt in Rijswijk. Kijk, wij moeten nu in de begroting van 2022 gaan kijken, in de jaarrekening en in de halfjaarrapportage en dat is prima, dat kan, maar met een kaderbrief kunnen wij een mooi voorschot krijgen over bijvoorbeeld de budgetvrijheid die we hebben voor de plannen die we hier indienen en ik denk dat het een toevoeging is aan dit debat en aan dit medium om richting te geven aan voorstellen die we hier kunnen doen. Dus mijn vraag aan het college dan ook is van kunnen wij niet, net als andere gemeentes, een kaderbrief opstellen voor het volgende kaderdebat, waarin de vrijheid van budgetten wordt gegeven en we eigenlijk een inkijkje hebben in de financiële status van onze gemeente, zodat we ook hier beter over kunnen beslissen met z'n allen als raad en daarmee wil ik mijn tweede termijn graag beëindigen. Bedankt.

De voorzitter: Goed. Gaan we verder met D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank en allereerst dank ook aan het college voor alle beantwoordingen en toezeggingen. Het waren er een heel aantal. Ik hou daar graag contact over en ook over het vervolg ervan en zal zo op twee nog even terugkomen. We zien hier in de raad dat iedereen zich hard inzet en het welkom en thuisgevoel ook al begint te ontstaan, ook bij degenen die er nog niet zo lang zitten. Dat is ook mooi om te zien en als ik de collega's zo hoor, dan staat vertrouwen, verbouwen en verbinden centraal. Dus ik hoop dat we met vertrouwen met de stad en elkaar gaan werken aan het verbinden, terwijl we aan het verbouwen zijn, wat zo hard nodig is in onze stad. Onze zorgen blijven dan wel overeind, de voorstellen kunnen we volgens mij mooi aan werken en er zijn al mooie citaten langsgekomen en dan willen wij nog even zeggen: cultuur verbindt ook, dus dank voor dit mooie citaat en laten we dat door blijven zetten. Dan een paar concretere punten. U had het over digitaal. Ja, ik heb inderdaad veel genoemd, dus om dat nog iets te verduidelijken, het ging over veiligheid van mensen, betere digitale dienstverlening en het beleid ten aanzien van digitalisering bij de gemeente zelf, zoals werken met systemen en algoritmes. Goed dat er actie op is. We zien graag dat nog terug en we spreken graag een keer apart als raad met u verder, zodat we als raad ook goed inzicht hebben in de controle die we daarop kunnen doen. We horen vaak dat er dingen gebeuren of dat dingen niet zo zijn, maar we kunnen ook heel moeilijk controleren hoe het nou echt digitaal gaat met de gemeente op eigenlijk al deze terreinen en we spreken graag met u verder richting begroting over hoe we daar invulling aan kunnen geven, zodat wij onze rol ook goed kunnen oppakken. Ten aanzien van mobiliteit, inderdaad, dat gaat over bijvoorbeeld belijning, maar ook over het invullen in Rijswijk van het eenrichtingsverkeer, waar een motie over is aangenomen. U noemde zelf als wethouder al de Geestbrugweg en de fietspaden. We zien graag in de begroting deze acties ook terug in overleg met de MRDH en de provincie. De ChristenUnie had het ook al over het asfalteren, waar wij al jaren een groot voorstander van zijn en wij weten ook dat dat geld kost, dus we zien ook graag de gevolgen terug in de begroting, zodat we als raad daar een afweging in kunnen maken en we hebben ook richting de regio en nationaal, gelden die daarvoor vrij gaan komen gaan benutten en dan zal het wat te snel zijn om dat allemaal in één keer te regelen om in deze begroting mee te nemen, maar een doorkijkje van acties op waar we op aan kunnen haken zou fijn zijn, zodat we daar mee verder kunnen. De

Ierdebat 5 juli 2022

Right to Challenge, hebben we het heel even over gehad. We zijn heel blij om te horen dat we vooral ook vooraf gaan kijken hoe de participatie beter kan. Vooraf inwoners beter betrekken. We zien dat inderdaad zeker ook graag straks terug in het participatiebeleid dat uitgewerkt gaat worden, inclusief het voorstel dat Wij.Rijswijk deed en benieuwd om te horen hoe u daarin staat, maar bij dat Right to Challenge wilden we nog wel zeggen, die zien we ook graag terug, want we hebben dat vorige keer als raad zelf ingebracht, dat Pasgeld dat kon en ik denk dat het goed is om mensen vooraf al kaders mee te geven wanneer zoiets nou wel en niet kan en ook dus al aangeven wanneer we niet vinden dat dan het geschikte moment is.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, ik zal mevrouw Woudstra willen vragen, is zij het niet meer eens met de wethouder waar hij zegt in plaats van een Right to Challenge kunnen we beter praten van een cocreatieproces, zoals het nu kennelijk bij de Geestbrugweg is gestart. Want als we nu terugkijken naar het hele proces rondom Pasgeld, wat u noemt, merk ik zelf dat na dat hele lange proces, waar vooraf wel degelijk duidelijk randvoorwaarden zijn gesteld, ik toch merendeels heel ontevreden gezichten zie van bewoners uit Pasgeld en dat ligt niet alleen aan de keuzes die politieke partijen na de verkiezingen hebben gemaakt. Dus bent u het niet met mij eens dat de wethouder met het cocreatieproces misschien een veel betere richting uitgaat?

Mevrouw Woudstra: Voorzitter, ik zei allebei en dat sluit elkaar volgens ons niet uit. Het vult elkaar aan. Het is heel goed om beter vooraf na te denken en vooraf onze kaders duidelijk te hebben, wanneer doen we wat en dat zijn wij zeker voorstander van dat dat zo vroeg mogelijk begint. Dus ja, cocreatie, het nu al betrekken, maar streep de andere mogelijkheden ook niet door en zorg in elk geval dat je duidelijk bent over de hele participatieladder in je participatieverordening. Om dan verder te gaan, even ... Ja. Als laatste, een na laatste, excuus, wil ik graag aansluiten bij PGenR. Heel herkenbaar verhaal helaas op wat er gebeurt als je je mening verkondigt of nou ja, richting verkiezingen of op andere momenten en wat er dan over of tegen mensen gezegd worden. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat tegen elkaar zeggen, elkaar erop aan kunnen spreken van wat je erover vindt en hoe dat gaat. Ik ben blij met de reactie van de burgemeester daarop, die dat probleem ook ziet en dat het niet zo kan zijn dat we elkaar niet meer op een gewone manier kunnen benaderen en toespreken. Ja, er is iemand met een interruptie.

De voorzitter: O, sorry. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik deel op zich de mening van mevrouw Woudstra van D66, maar laten we vooropstellen we hebben allemaal problemen gehad met de verkiezingen. Ik had snorretjes, mevrouw Bentvelzen had een piemel. Er zijn borden vernield, weet je. Is zelfs aangifte gedaan, dus we hebben allemaal die problemen gehad, dus meneer van Partij en Gelijkheid is niet de enige die tegen die problemen aanliep. Dus laten we niet nu groter maken dan het is. We hebben allemaal die problemen gehad. Dank u wel.

Mevrouw Woudstra: Voorzitter, ik denk dat mijn woorden dan verkeerd zijn. Ik zei ik sluit aan bij het verhaal dat hij heeft verteld, omdat wij dat ook tegenkomen en niet dat dat ... Het zou niet uit moeten maken bij welke partij of waar dat is. Het is vervelend hoe dat gaat en laten we daarover met elkaar goed in gesprek blijven. Daarbij wil ik aanhaken dat voor ons de veiligheid in de stad inderdaad een belangrijk thema is. Ik ben blij dat de burgemeester richting begroting, als ik hem goed begreep, op terug gaat komen. We willen hem vragen om daar ook extra stil te staan bij de veiligheid van vrouwen op straat. In Den Haag is daar een mooi programma voor ontwikkeld en wij zien dat er ook behoefte aan is in Rijswijk. We horen graag of hij toe kan

Ierdebat 5 juli 2022

zeggen daarop terug kan komen. Ten aanzien van de moties, wij hebben het BMC-rapport met aandacht gelezen over onze rol als raad en over onze rol in het kaderstellen en moties die heel specifiek zijn zullen we om die reden niet steunen. Dat heeft dus niet met de precieze inhoud van de moties te maken. We kijken zeker ook naar, maar we vinden ook dat bij een kaderstellende debat en de rol van de raad, de kaderstellende en controlerende moties horen. Dus hoe sympathiek of mooi of goed bedacht ze ook zijn, alsjeblijft, bel even met de wethouder, vraag het ergens. Doe dat in het forum waar we het voor hebben en laten we het echt over de grote thema's hebben tijdens het kaderdebat. Dank.

De voorzitter: Goed. Gaan we verder met de VVD, mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Dank, voorzitter en wat dat laatste betreft sluit ik me van harte aan bij de opmerking van collega van D66. Daarom zullen wij ook die moties niet steunen. Dit is nu net niet wat we moesten hebben in de toekomst. Dank aan het college voor de antwoorden. Ik had nog een aantal punten uit de eerste termijn die nog niet naar voren zijn gekomen. Het gaat over de sportaccommodaties. Wij hebben tijdens deze vergadering informatie gekregen van de wethouder over de ontwikkeling op het Prinses Irene Sportpark. Ik heb zelf de opening van de wielervedbaan bezocht. We hoeven daar nu niet uitgebreid over te spreken, maar ik zou het college vragen om met een visie te komen over de rol van de gemeente en de sportaccommodaties en of daar een eigenaarschap, eigendomsverhouding met clubhuizen, of dat dat daar een rol in speelt. Dat hoeven we niet te bespreken, maar ik hoop dat het college kan toezeggen om eens met een denkstuk daarover te komen. Wat ook niet aan de orde is geweest, is het afval. Ik heb nog een vraag aan het college. Wij hebben in het coalitieakkoord duidelijk afgesproken dat we kiezen in Rijswijk voor nascheiding en klopt mijn waarneming dat het project Het nieuwe inzamelen nog gewoon doorloopt? Als ik dat verkeerd begrepen heb, dan hoor ik dat ook graag. Dan wethouder Van de Laar. Het gaat mij even over de Geestbrugweg. Zeer enthousiast verhaal over de participatie en de bijeenkomst. Ik zag de foto's op Facebook staan van mensen die druk aan het plakken en knippen waren. Ik heb wel even toch de vraag van gaan die mensen nou uit van twee scenario's? Een scenario met een tramlijn 1 erover en één zonder tramlijn. Want dat lijkt mij nogal van belang voor de invulling van de Geestbrug. Tenzij u al weet dat die tramlijn er sowieso komt, dan hoor ik dat ook graag. Dan heb ik aan de wethouder volkshuisvesting de vraag, hij noemde de huisvestingsverordening. In onze beleving ligt die huisvestingsverordening er al een jaar, minstens, bij het vorige college. Als u nu zegt van ja, we gaan hem oppakken en we gaan hem invoeren en voor het einde van het jaar gaan we hem behandelen, dan zijn wij volgens mijn informatie weer te laat, want zoiets moet ingevoerd worden per 1 januari. Mocht ik dat verkeerd hebben dan hoor ik het graag, maar wat zou er tegen zijn om al het voorwerk wat gedaan is in het vorige college over die huisvestingsverordening even door te pakken en na de zomer daar meteen mee naar de raad te komen, zodat we dat 1 januari kunnen invoeren. Als er technische redenen zijn waarom dat niet kan dan hoor ik dat graag. Dan nog even over het openbaar vervoer. Iedereen natuurlijk duidelijk bezorgd over de toekomst van het openbaar vervoer. De VVD heeft daar toch een iets genuanceerder standpunt over. Toen in de tijd van corona de overheid vroeg aan de OV-bedrijven om de dienstregeling overeind te houden, ondanks dat er geen reizigers waren, was het niet meer dan terecht dat daar een overheidsbijdrage bijkwam. Nu wij zo langzamerhand, ik hoop dat het zo blijft, in de situatie zitten dat het gewone leven weer zijn gang gaat, vind ik dat op een gegeven moment die steun moet ophouden en OV-bedrijven moeten er rekening mee houden dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het binnenhalen van reizigers, zelf het binnenhalen van nieuwe reizigers en zelf verantwoordelijk zijn voor het terughalen van de oude reizigers. Maar wij moeten met z'n allen rekening houden dat het onderzoek van het KIM, een deskundig onderzoeksbureau op het gebied van mobiliteit, gezegd heeft dat het woon-werkverkeer zal nooit meer dat volume behalen van voor de coronacrisis en dat betekent dat je dus ook naar de voorzieningen moet kijken. Zo zit de wereld in elkaar, want het kan toch niet zo zijn dat wij het vervoeren van lege stoelen gaan subsidiëren. Ik hoor graag de mening van de wethouder

Ierdebat 5 juli 2022

daarop. Dan kom ik even over het personeel. De burgemeester heeft geantwoord en die komt met een nota en dan kunnen we extra geld geven. Dat lijkt me iets te kort door de bocht. Ik hoop dat hij met een stuk komt naar de raad, met een analyse van waar gaat het goed, waar gaat het fout, wat is nou de oorzaak van dat hoge ziekteverzuim? Wat kunnen we eraan doen? En dat je dus zo een hele analyse maakt waaruit duidelijk voor de raad blijkt jongens, we hebben zoveel geld nodig om dat te verbeteren. Het klonk een beetje, uw verhaal, maar dat heb ik natuurlijk verkeerd begrepen, geef mij nou maar geld, dan komt het goed. Nou, zo zit de VVD niet in elkaar. U moet echt een goed stuk aanleveren met een heldere analyse en dan zijn wij bereid om er ook geld voor beschikbaar te stellen. Ik sluit ook aan bij de woorden van collega Weterings die dat ook al zegt van met name over de inhuur. Het is te makkelijk om te zeggen geef me geld, dan komt het goed. Nou, verder wil ik nog even wat over de collega's zeggen. Ik begreep D66 wilde een open huis in het Huis van de Stad organiseren. Hoe hij dat vertelde, leek het mij heel erg veel op het Strandwalfestival en de wethouder zei van ook moet je eens kijken of die twee dingen elkaar niet in de weg zitten. Nou, ik hoor het graag, maar het lijkt mij niet goed om dingen dubbel te doen.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering, u doet aan uitlokking. Dus mevrouw Woudstra heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Nee, het is niet bedoeld als tweede Strandwalfestival. Het is bedoeld om ook het Huis van de Stad te bezoeken. Op welk moment dat is, lijkt me goed om met verenigingen, stichtingen en helemaal aan het college te laten. We hebben gedacht of we het Strandwalfestival zouden noemen, maar dachten laten we dat nou juist aan het college laten ter verdere invulling. Het Strandwalfestival is buiten en gezellig en ik denk dat dit mooi is voor een misschien ander moment in het jaar, om dat maar even als mijn eigen mening naar voren te brengen.

De heer Sleddering: Oké, dan is dat helder, voorzitter, waarbij ik wil aantekenen dat voor vrijwilligersverenigingen het best een hele opgave zal zijn om het twee keer per jaar bij wijze van spreken te doen. Maar goed, ik begrijp de bedoelingen goed en naar de collega van Rijswijks Belang wilde ik graag zeggen dat zij een uitstekende, afgewogen, rustige bijdrage hebben geleverd. Ik was enigszins bezorgd dat de Haagse g van de heer Weterings zou omgeruild worden door een Brabantse g, vanwege zijn carnavalsoutfit, maar hij heeft mij uitgelegd dat het een actie is voor het boerenbelang. Dus gefeliciteerd, mijnheer Weterings, met uw nieuwe naam: RBB, Rijswijks Boerenbelang.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, zeg er eens wat op.

De heer Weterings: Die staan landelijk in de peilingen net achter de VVD, dus we moeten nog even wachten tot we jullie voorbijgaan. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, beste meekijkers, dit kan dus allemaal in de Rijswijkse raad. Is het niet mooi? Nee, ik vind het leuk. Dank voor uw bijdrage. Ik ga verder met het CDA, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, mijn dank voor de antwoorden vanuit het college. De heer Van Damme heeft heel kort een financiële analyse ten beste gegeven. Nu gaat prima en op termijn onzeker door de onzekerheden over het rijksbeleid. Des te verbazender is het dat ik eigenlijk uit de woorden van hem en de andere collegeleden begrijp dat er achter de schermen niet op dit moment keihard wordt gewerkt aan het collegewerkprogramma, met die financiële onderbouwing van al die mooie plannen die in dat coalitieakkoord staan. Daar heb ik toen het akkoord werd gepresenteerd al op gewezen dat in andere gemeenten dat boter bij de vis is, maar er wordt gezegd uw financiële wensen worden meegenomen als we met het collegewerkprogramma aan de slag gaan. Ja, betekent dat nou dat alles wat er in het coalitieakkoord staat,

Ierdebat 5 juli 2022

met de toevoeging bijvoorbeeld van de VVD dat dat als het geld kost het ook gedekt moet worden, dat het allemaal nog onzeker is? Kortom, dat alles wat partijen met elkaar zijn overeengekomen om dit college te vormen, dat dat nog allemaal gaat afhangen van de onzekerheid over de inkomsten vanuit het Rijk? Graag een toelichting daarop, want de kaderbrief zoals de heer Van Dam dat in de toekomst voorstelt om hier te behandelen, heel mooi en heel moedig, daar beschikken wij dus niet alleen over. Daar beschikt het college eigenlijk ook helemaal niet over op dit moment. Voorzitter, dan ga ik door naar wethouder Bentvelzen. Dank voor haar update over de jeugdzorg en over de steungezinnen. Dat klinkt allemaal heel goed. Daar blijven we graag van op de hoogte. Ook de raadsdiscussie over de prioriteiten in de jeugdzorg lijkt ons een prima plan. Wel zou ik graag van haar horen of het collegeuitgangspunt nog steeds blijft om de kosten daarvan te gaan ombuigen. Want het moet natuurlijk geen vrijblijvende discussie worden over wat we leuk vinden wat straks nog uitmondt in nog meer kosten. Dan wethouder Van de Laar. Ook hij zeer bedankt, vooral voor de toezegging die hij heeft gedaan over de Huis te Landelaan. Wij hoeven de motie die we in voorbereiding hadden daarvoor niet meer in te dienen. Wij wachten zijn plannen en bevindingen graag af. Het mobiliteitsplan, daar gaf hij van aan ja, dat wordt nog omgezet in een mobiliteitsplan, terwijl ik nou uit het coalitieakkoord had begrepen dat die stap zou worden overgeslagen. Daar staat in, we passen het meteen toe in de stedenbouwkundige plannen die er nu zijn en dat lijkt mij prima, want minder plannen, hoe beter, hoe meer daden, ook beter. Nog een suggestie. Veel partijen hebben het gehad over het verbreden van de fietspaden en de kosten die dat allemaal met zich mee gaat brengen als je het allemaal in één keer zou doen. Ik zou eens even wachten tot 1 januari en eerst eens het effect gaan bekijken wat er gaat gebeuren als we die scooters van het fietspad garanderen en gewoon op de weg laten rijden. Dan sla je namelijk drie vliegen in één klap, hoeven niet meer te praten over 30 kilometerzones, want die scooters gaan niet harder, dus daar moet de auto maar rekening mee houden. De fietsers krijgen veel meer ruimte. Veel meer ruimte. Het wordt veel veiliger op de fietspaden en ja, we kunnen wel geld voor verbreding vragen aan de provincie, maar we moeten de ruimte voor verbreding ook nog hebben. Dus misschien een suggestie, ik hoop dat u er wat mee kunt doen. Dan kom ik op de gelden voor armoedebeleid die er zijn gepasseerd. Er zou nog acht ton zijn. GroenLinks stelt voor om dat vooral ook aan middeninkomens ten goede te laten komen in verband met de energiekosten. Dat lijkt ons een prima idee, maar wij willen er wel op wijzen dat het compenseren van inkomens maar een hele tijdelijke, incidentele maatregel kan zijn. Wat echt helpt is investeren in de woningen. Mensen die in RijswijkBuiten komen wonen, die hebben daar een energieneutrale woningen. Die worden niet geconfronteerd met dit probleem van energiekosten. Dus dat moeten we eigenlijk nastreven voor heel Rijswijk en dat ligt voor een deel bij de particuliere eigenaren, maar voor zover het ligt bij de corporaties denk ik dat dat prioriteit nummer één heeft. Hoe sneller we daarin investeren, hoe minder we met dit soort inkomensaanvullende maatregelen hoeven komen en dat scheelt enorm veel geld. Daarom wil ik wethouder Van Malsen, net als eerder al is gevraagd, nog eens op het hart binden om dat gesprek met de corporaties nog wel even wat diepgaander te voeren, want een mededeling dat het met het achterstallig onderhoud wel goed gaat, dat is ten eerste veel te vaag, maar het kan ten tweede ook niet kloppen als we het over duurzaamheid hebben. De corporaties hebben eerder aangegeven, heel eerlijk, dat volgens mij tot 2030 ze zeker nodig hebben om de sociale woningbouw in Rijswijk die we hebben, om die te verduurzamen, laat staan energieneutraal te maken. Voorzitter, dat zou ons gemeenschappelijk doel met die corporaties moeten zijn. Voordat we weer beginnen aan nieuwbouwen, waarvan corporaties zeggen we kunnen en-en. Ik geloof daar helemaal niks van.

De voorzitter: Mijnheer Weterings wil daar op ingaan.

De heer Weterings: Voorzitter, ik had een vraag aan mijnheer Van Enk. Door zijn aangenomen motie vorig jaar is er beleid gemaakt door het vorige college, door het vorige bestuur, om eerst konden naast te renoveren,

Ierdebat 5 juli 2022

achterstanden weg te werken, te gaan op die energietransitie en dan pas eventueel te gaan denken om te gaan bijbouwen in de sociale sector. Hoe vindt mijnheer Van Enk van CDA dat het nieuwe bestuur, het nieuwe college, dus het vorige beleid overboord heeft gegooid?

De heer Van Enk: Voorzitter, ik moet dat nog zien of dat beleid overboord wordt gegooid. Ik denk dat we straks gewoon over de reële gegevens moeten praten en dan zal naar mijn overtuiging blijken dat we niet, naast alle afspraken over achterstallig onderhoud zoals nu in het akkoord staat, daarnaast nog een akkoord kunnen sluiten ook over nieuwbouw. Corporaties hebben maar één keer geld uit te geven. Hebben ook een vaste personeelsbestand. Dus het antwoord lijkt me helder, maar ik ga niet oude discussies hier weer uit mezelf opnieuw voeren. Ik vraag alleen heel concreet aan de heer Van Malsen: laat je alsjeblieft niet afschepen met algemene afspraken.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, u moet afronden. Ik tel de interrupties niet mee, maar ...

De heer Van Enk: Nee, precies.

De voorzitter: U zit wel bijna aan de tijd.

De heer Van Enk: Ja, wat mij wat teleurgesteld is dat de heer Van Malsen eigenlijk helemaal niet in is gegaan het CDA-verhaal over welzijn als preventiemogelijkheden voor bijvoorbeeld sociaal domein. U zei dat u er blij mij was, geloof ik, maar ik zal het u niet aanrekenen want het is voor u ook allemaal nieuw, maar ik zou het leuk vinden als u uw verhaal nog een keer naar leest en daar een andere keer met een wat inhoudelijker reactie op zou kunnen komen. Voorzitter, preventie van drugsgebruik. Ik heb gevraagd wat daarmee bedoeld wordt in het coalitieakkoord. Ik geloof dat de portefeuille wat dat betreft nog niet helemaal helder is tussen de wethouders, want ik heb daar geen reactie op gehoord. Misschien dat daar nog eens onderling over gesproken kan worden. Of ik er misschien nog een antwoord op krijg en burgemeester, u als laatste, mijn erkentelijkheid voor uw toezegging om bij de interventieteams wat te gaan doen aan het beter faciliteren van deze teams. U heeft er pas nog in meegelopen. Ik zou het leuk vinden om te horen of u voorbeelden hebt, wat concrete gedachten om deze toezegging te gaan invullen. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dan gaan we verder met de Partij van de Arbeid, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, dank ook voor de antwoorden van het college. Ik heb ook nog een aantal punten waar ik op terug wil komen. Ik hoor bij de wethouder bereidheid om bij continuering van de impuls gelden met de cultuursector in gesprek te gaan over meer aandacht voor gelden in de culturele zin. Dat doet me deugd en ik hoop dat ik u goed begrepen heb, want de brief van de instellingen gaat erover dat zijn nu meer derdegeldstroom gelden moeten aanboren om toch die cultuuraspecten in het onderwijs aandacht te geven. Dus wij hopen in ieder geval dat bij continuering van de impuls gelden dat ook meegenomen wordt in gesprek met de cultuursector en dan maar meteen op een paar opmerkingen van het CDA en van Rijswijks Belang. Wij zijn blij om te horen van de wethouder en ook gezien dat het in het coalitieakkoord staat, dat er naarstig gezocht wordt naar uitbreiding sociale huur, omdat er gewoon heel erg veel vraag naar is. Onderhoud, wil ik tegen beide partijen zeggen, kan samengaan met nieuwbouw en het energieneutraal maken van alle huurwoningen kost nu eenmaal tijd en dat geldt niet alleen voor de sociale woningbouw. Dat geldt voor uw huis en voor mijn huis, maar ik zie een interruptie van één van de partijen. Of van twee.

De voorzitter: Ja. Mijnheer Van Enk.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van Enk: Ja, dat het bij mijn huis geld kost, dat klopt, maar daar ben ik ook zelf verantwoordelijk voor en als ik dat niet tijdig doe, draag ik zelf die lasten, maar dat geldt voor huurders van sociale woningen niet en met die huurders in Rijswijk, daar hebben wij als CDA mee van doen. Daarom hebben we deze beleidslijn ingezet, om voor onze Rijswijkse inwoners daarvoor op te komen en u blijft opkomen voor nieuwe woningzoekenden vanuit Den Haag en dat is het grote verschil.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, kan mevrouw Van Nunen begrijpen dat er mensen in Rijswijk zijn die al jarenlang in schimmelwoningen wonen met kinderen, die zeggen goed, wanneer worden wij geholpen en ik zie dan wel of die horen dan wel dat er nieuwbouw komt. Dat er nieuwbouw wordt neergezet door de woningbouwverenigingen. Kan u hun ergenis, hun woede, hun verdriet begrijpen? Dank u.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, als ik mag. Jazeker begrijp ik dat, mijnheer Weterings en ik vind beide problemen heel erg. Mensen die heel lang op een wachtlijst staan en niet geholpen worden de nieuwbouwwoning en mensen die met achterstallig onderhoud te maken hebben in bestaande huurwoning. Dus laten we elkaar vinden en zowel aan het ene probleem werken, namelijk dat achterstallig onderhoud en ik zie goede voorbeelden van beide woningcorporaties die daar hard mee bezig zijn en dat kan ongetwijfeld de wethouder ook nu, maar ook in de nabije toekomst beter nog voor het voetlicht brengen naar de raad, maar ik denk dat we niet of-of moeten doen, maar en-en. Voorzitter, als ik verder mag?

De heer Weterings: Heel kort.

De voorzitter: Even kort, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Laatste korte vraag aan mevrouw Van Nunen. Hoe vaak kunnen wij ons geld uitgeven? Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk ook, kort.

De heer Van Enk: Ja, begrijpt mevrouw Van Nunen dat onderhoud door corporaties moet gebeuren en dat nieuwbouw een financiële injectie van de gemeente betekent via de grondexploitatie? En begrijpt ze ook dat wanneer het coalitieakkoord nog niet voorzien is van de financiële onderbouwing, we nog maar moeten zien of er geld is voor uw mooie plannen?

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, er hebben vijf partijen aan tafel hier heel serieus een beslissing over genomen en daar ga ik vanuit en daar heb ik alle hoop op dat die in uitvoering worden gebracht. Dit waren geen details in de bespreking, kan ik u zeggen, dus wij gaan uit van een gedegen, solide financiële onderbouwing en daar wil ik het even bij laten en wij wachten nog steeds met vertrouwen die plannen af. Voorzitter, het was ook niet voor niks, laat ik het zo zeggen, dat de PvdA aan tafel zat tijdens de onderhandelingen en dat is het resultaat. Voorzitter, ik wil even naar een ander. Dat is de armoedebestrijding. Er hebben al een paar partijen voor mij daar ook in tweede termijn iets over gezegd. Ik wil dat ook nog even doen. Dank voor het mooie compliment van wethouder Van Malsen over onze opmerking, maar dat is nog geen boter bij de vis. Dus wij willen u toch vragen als college en een dringend beroep doen op het college om die acht ton echt te reserveren. Want mensen kiezen nu voor dure boodschappen in plaats van een

Ierdebat 5 juli 2022

realistische maandtarief en dat zeg ik niet, dat zeggen schuldhulpverleners landelijk. Wij zien graag een steviger toezegging van het college van de wethouder, met betrekking tot een voortvarende aanpak rondom armoede die er echt aankomt in het najaar en dan vooral ook om meer op maat financiële problemen aan te pakken, in plaats van alleen generieke maatregelen uit te voeren. Bent u daartoe bereid? En dat vergt echt veel meer inzet van het financieel servicepunt, waar ik veel vertrouwen in overigens in heb. Vandaar dus ook een integrale aanpak van armoede, want ik ben het met de heer Van Enk eens, inkomenscompensatie is een incidentele oplossing. Vandaar dat wij dus ook in ons coalitieakkoord hebben gezet met vijf partijen, het vraagt om een echte integrale aanpak van armoede, wil je dat incidentele karakter eruit halen. Dus, wethouder, college, aan de slag zou ik zeggen in de collegewerkplannen. Wat betreft opmerkingen van de VVD over de extra gelden in de bedrijfsorganisatie, daar zijn wij het volledig mee eens. Je moet eerst weten hoe het probleem eruit ziet, wil je met een goede oplossing kunnen komen. Dus ook hierbij aansluiting bij de woorden van de heer Sleddering die zegt geen geld zonder eerst ook een analyse van de problematiek. Want dan weten we ook hoe we het moeten aanvliegen, welke aanpak waarschijnlijk gaat werken. Kunt u dat toezeggen, burgemeester? Dat is mijn een na laatste opmerking en ten laatste de motie van Wij. Wij begrijpen dat de wethouder nog overleg heeft gehad met de initiatiefnemer van de motie en wachten even graag de reactie van de wethouder af op de motie die er nu nog voorligt. Voorzitter, tot zover. Dank u.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de ChristenUnie, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb maar enkele punten, ga mijn zes minuten niet volmaken. Over de fietspaden, dat er geld is vanuit de provincie en de MRDH voor fietspaden, dat zie ik heel goed in Delft, in Voorburg en in Den Haag, want daar liggen dus die geasfalteerde sterfietspaden al. Alleen, dan kom je door Rijswijk heen hobbelen over de Huis te Landelaan of de Elsenlaan en dan denk je waar is dat geld van de provincie dan? Dus ja, samen met wat D66 al roept, we willen heel graag dat duidelijker in de begroting getagd is en wanneer welke kilometer fietspad wordt geasfalteerd en ik wil toch even richting de heer Van Enk, ik hou het liever over ... De experts die zeggen waar het verbreed moet worden, waar het geasfalteerd moet worden, aan echte fietspadexperts, dan waar de brommer op de weg moet of niet of de pedelec op de weg moet of niet.

De heer Van Enk: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter. Je hebt de experts en je hebt mensen die er gewoon dagelijks op rijden en ik ga voor die laatste.

Mevrouw Harmsen: Nou, ik rij er ook op, op verschillende fietsen, maar ik ben daar toch geen expert in. Ik ben dan ook gewoon burger en ik zeg dan als raadslid, ik rij als een burgemeester en ik zal me zeer goed gedragen met m'n pedelec, met een bromfietsplaatje trouwens en ... Maar goed, de expert moet er over gaan en niet ik persoonlijk met mijn persoonlijke mening als raadslid.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, nu begrijp ik mevrouw Harmsen wil niet op de weg rijden, maar op het fietspad met haar brommer.

Ierdebat 5 juli 2022

Mevrouw Harmsen: Ja, daar heb ik natuurlijk even geen commentaar op. Ik ben raadslid en als raadslid spreek ik dat experts over fietspaden moeten gaan. Het tweede punt gaat over armoedebestrijding. Ik zie dat toch, ik zie daar een mooi bedrag staan, maar ik heb nog niet helemaal het vertrouwen dat de drempels die tegenwoordig men voelt om toeslagen aan te vragen, de zorg die vermeden wordt, de vouchers als het gaat om duurzaamheid, de helft van de vouchers voor de sociale huurwoningen zijn niet aangevraagd. Die waren dus 80 euro, kon je gewoon besteden bij de bouwmarkt. De helft is gewoon niet opgekomen, terwijl de particulieren, de groene gekkies als ik, er bovenop zitten en dat delen in de wijkkap, zijn er heel veel mensen die ... De mensen die echt zitten te stressen om die gasprijs, hun voucher gewoon niet kunnen vinden. Ik maak me daar zorgen om. Hoe gaan we die mijders van toeslagen en vouchers, hoe gaan we die vinden en zorgen dat zij wel krijgen waar ze recht op hebben? Dan lopen we wel het gevaar en dan wil ik ook even een Amerikaanse ingenieur citeren, die zegt ontwerp is makkelijk, het is pilot, zijn makkelijk, proefballonnetjes makkelijk, ontwerp is makkelijk en productie is moeilijk. Opschalen is moeilijk en dat is wel een beetje het gevaar ook met armoedebestrijding dat er hele leuke pilots worden gestart. Design is easy, production is hard. Maar dat het opschalen van goede ideeën, dat die moeizaam zijn en niet terugkomen in de begroting. Ik ben heel benieuwd hoe dat vorm gaat krijgen. Dat is het.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid, mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank je wel, voorzitter. Dank het college voor de beantwoording en ook de toezeggingen die zijn gedaan hiervoor. Voorzitter, zoals de VVD-wethouder ook terecht zegt, onze jaarrekening laat een bescheiden positief saldo zien. Dit mede door de inzet van het vorige college, de raad, maar zeker ook het ambtelijk apparaat. We zijn van een risico – tussen haakjes – gemeente naar een stabiel gezonde gemeente gegaan. Complimenten nogmaals. Echter, voorzitter, we zijn er nog niet. Juist nu liggen voor ons grote uitdagingen voor de boeg. De coronacrisis heeft tegelijkertijd sporen achtergelaten. Achterstanden in het onderwijs, jongeren met psychische problemen, de kloof tussen de politiek en de burgers en in de ruimste zin van het woord de tegenstellingen die alleen maar groter zijn geworden. Crisissituaties die voor de corona er al waren, zijn alleen maar versterkt door deze pandemie. Zo is de woningbouw gestagneerd, deels door stikstofcrisis, deels door corona, maar ook deels door politieke keuzen die zijn gemaakt de afgelopen periode. De woningmarkt staat nagenoeg op slot. Het openbaar vervoer dat van alle kanten wankelt. Voorzitter, de lange wachtlijsten in de jeugdzorg en de GGZ-instellingen die te kampen hebben met de werkdruk en de onderbezetting. Kortom, we hebben hier een verantwoordelijkheid, maar zeker een rol te vervullen, voor met name onze Rijswijkse inwoners. Gaat de wethouder hiermee aan de slag? Vooral het sociaal domein. Voorzitter, in heel Nederland staat al decennia lang 3,3 miljoen vierkante meter kantooruimte ongemerkt leeg. Ook in Rijswijk hebben we soortgelijke onbenutte oppervlakte. Deze verborgen leegstand komt niet terug in de officiële leegstandcijfers, terwijl deze ruimte gebruikt zou kunnen worden voor onder andere functies zoals wonen. Ik roep dan het college, het huidige college op om hier werk van te maken en bij voorbaat al, voorzitter, onze medewerking zal hier worden verleend en dat is de vraag, kan het college toezeggen hiermee aan de slag, voortvarend aan de slag te gaan? Tot slot, voorzitter, er ligt een immense verantwoordelijkheid bij ons. Zowel bij de Raad bij het college dit voor wat betreft het optimaliseren van onze stad. Wij willen die besluiten nemen of ermee instemmen om het leven van onze inwoners aangenamer te kunnen maken en zeker aandacht te kunnen besteden aan het welbevinden van alle Rijswijkers. Ja, voorzitter, het is geen gemakkelijke klus, maar we moeten en we hebben hiervoor gekozen hiermee aan de slag te gaan. Dank je wel.

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: Goed. Hiermee zijn we aan het eind gekomen van de tweede termijn van de raad. Ik stel voor om gelijk het college te laten reageren, dan zijn we nog voor het donker thuis. Het college kan dit aan, ik heb het wel gezien. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank, voorzitter en dank voor de input van de raad en een aantal verklarende vragen die ze hebben gegeven. In ieder geval is duidelijk waar uw punten zit en dat gaan we natuurlijk, zal ik zeggen, meenemen. Ik vind dat zo'n woord van we nemen het mee, maar dan gebruik je nou eenmaal heel vaak in deze context, maar dat gaan we dus zeker doen en ja, de heer Van Enk en de heer Van Dam zou ik toch ook willen bedanken voor hun verheldering van de vraag en in ieder geval aan de heer Van Dam van Wij. Ja, mijnheer Van Enk, als u, misschien heeft u ons verkeerd begrepen, maar wij zijn echt dag en nacht bezig met het collegewerkprogramma. Dus wij werken daar echt vol aan. We zijn echt enthousiast begonnen. Er ligt echt een ontzettend goed akkoord en in collegialiteit werken we daaraan, zeker gelet op de onzekere financiële toekomst, natuurlijk naar 2026. Dus als het de indruk heeft gewekt dat wij aan het slapen zijn, dat kan ik u verzekeren dat dat niet zo is en tegelijkertijd moet ik dan ook wel aangeven dat het coalitieakkoord loopt van 2022 tot 2026, dus daar zit natuurlijk ook een bepaalde prioritering in, wanneer wat kan en wanneer je hoe omgaat met personeel en middelen. Nou, u kunt het zelf waarschijnlijk ook invullen. Dank daarvoor.

De voorzitter: Eén momentje. Mijnheer Weterings wil iets vragen.

De heer Weterings: Voorzitter, vraagt de heer Werner dat nou via de voorzitter of gaat dat rechtstreeks tot mijnheer Van Enk? Dank u.

De heer Van Damme: De wethouder.

De heer Van Damme: Ik vraag altijd alles via de voorzitter. Ja.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings: Omdat, voorzitter, de wethouder net mijnheer Van Enk rechtstreeks aansprak. Dus een kleine tip, graag via de voorzitter. Dank u.

De voorzitter: De wethouder vervolgt zijn betoog.

De heer Van Damme: Nou, dank. De parlementaire mores die zijn ook belangrijk om in acht te nemen, voorzitter. Ik zal het voortaan via u doen. Dus via u nog even dan de concrete vragen beantwoorden. Zero base begroten, dank ook voor de toelichting daarop. De Engelse termen die vliegen je om de oren, maar in het kader van het transparant begroten en daarin vindt de heer Van Dam het college als echte partner, efficiëntie dat is natuurlijk voor iedereen belangrijk. Dat mag voor iedereen het uitgangspunt zijn. Dus er liggen ook heel veel plannen, ik heb ze al zien liggen op uw bureau ook, voorzitter, via u richting de heer Van Dam. Om daar ook echt aan te gaan werken en ook al die plannen echt efficiënt en effectief uit te voeren. Ook daarin is van belang welke personele capaciteiten je beschikbaar hebt. Omdat ik over de boekhouding ga, kan ik de burgemeester ook wel helpen bij het op orde brengen van de boekhouding op dat punt wellicht, maar daar gaan we ook naar kijken, zoals dat dan heet. Tot slot, voorzitter.

De heer Van Enk: Voorzitter. Voorzitter, mag ik ...

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van Enk: Mag ik nog even via u vragen aan de heer Van Damme, hij heeft me net gerustgesteld dat er dag en nacht gewerkt wordt aan dat collegeuitvoeringsprogramma met die financiële onderbouwing waar we zo naar uitkijken. Kan hij ook aangeven wanneer die financiële onderbouwing door de Raad ontvangen kan worden?

De heer Van Damme: In het najaar krijgt u die. Voorzitter, aan de heer Van Enk.

De heer Van Enk: Dan zitten we dus bij de komende begroting. Bij de komende begrotingsbehandeling gaan we dus zien of het coalitieprogramma uitvoerbaar is financieel.

De heer Van Damme: Dat, voorzitter, zo zien we dat wel voor je, hoewel het collegewerkprogramma natuurlijk over meerjarenprogramma gaat en de begroting natuurlijk over 2023.

De heer Van Enk: Voorzitter, heel spannend, heel spannend. Ja, dank je wel.

De heer Van Damme: Goed, voorzitter, dan nog even over de stelpost. Die is ontstaan ...

De heer Van Dam: Zou ik ... Tussen.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, bedankt, voorzitter. Ja, ik wou nog heel even ingaan op het zero base begroten. Fijn dat de wethouder zo positief tegenover de bijdrage van daarnet stond. Ik wou vragen of u dan ook van plan bent om op ons voorstel in te gaan en dan per periode door de programma's heen te gaan en hetzelfde te doen als ik bij mijn voorbeeld aandroeg, bij subsidies. Om dan echt te gaan kijken of we efficiëntie kunnen vinden in de budgetten. Daar hebben we drie ton kunnen besparen, dus ik vroeg me af of u dat ook van plan was voor de rest van de programma's. Dank u.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, zoals ik al aangaf zijn natuurlijk daar plannen voor, afhankelijk van de personele capaciteit daarvoor beschikbaar is. Dus we zullen dat ook getemporiseerd gaan aanpakken, ja.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra en mijnheer Van Dam.

Mevrouw Woudstra: Ja. Correct me if I'm wrong, dus voor degenen in het Nederlands, als ik het me goed herinner en corrigeer me als ik me niet duidelijk ... Hebben we dit vorige keer inderdaad ook gedaan? Hebben we afgesproken het te herhalen en hebben we in het coalitieakkoord ook afgesproken om transparant te gaan begroten? Dus ik kan de haakjes even over waarom het wel of niet en het onderwerp is mij ook ... Ik snap even niet waarom we het erover hebben als we met elkaar hebben afgesproken vorige keer het te doen en als coalitie hebben afgesproken het te doen. Volgens mij steunt de hele raad dat vorige keer ook. Dus ik ben even op zoek naar waar de discussie hier tussen u en Wij. dan over gaat.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ik vroeg in mijn eerste termijn om een plan voor de begroting waarin de termijnen worden aangegeven wanneer we dan door elk programma gaan, want het is goed dat we het hebben afgesproken en dat we dat voor elk programma gaan doen, maar we moeten wel daad bij woord voeren. Dus dat was mijn directe vraag aan de wethouder.

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja en dan de wethouder meteen mee te geven dat ik in de veronderstelling ben dat we dat continu doen op basis van de begrotingscyclus, dat we dat de vorige keren ook hebben gedaan, maar ...

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter, we gaan het gewoon doen. Dat doen we al en dat gaan we doen. Dan over de stelpost, die is ontstaan vanwege de herverdeling van de effecten van het gemeentefonds en die zijn we natuurlijk ook nog druk aan het berekenen. Het beeld is dat er dus wel extra middelen vrijkomen, dus dat die stelpost dan ook kan worden geschrapt, meerjarig, maar dat effect zal ik u binnenkort via een raadsinformatiebrief ook doen toekomen. Tot slot, voorzitter, de preventie van drugsgebruik. Ja, ik ga er toch maar iets over zeggen. Ook al omdat in mijn portefeuille voorkoming ondermijning zit. Dat is niet voor niets, want ook het drugsgebruik heeft een zwaar ondermijnd effect binnen onze samenleving. Binnen alle domeinen, dus ja, ook daar zullen wij dus flink op in gaan zetten om dat ook te voorkomen. Want voorkomen is beter dan genezen in dit geval. Dus je kan repressief continu allerlei drugslabs opgaan rollen, maar we zien ook veelal meerwaarde in de preventie daarvan. Het gaat om het voorlichten, het signaleren. Dat gaat om het bewust worden van het maatschappelijk middenveld en op die wijze zullen we dat ook gaan aanvliegen en dat in het, ik zal het woord nog een keer noemen, het collegewerkprogramma aangeven. Dat ...

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter. Ik ben getriggerd door het drugsbeleid. Valt lachgas, zowel handelen in en als gebruik, hier ook onder?

De heer Van Damme: Ja, goed, uit mijn vorige leven weet ik nog dat er wordt gewerkt aan een wijziging van de Opiumwet, waarin lachgas verboden zal worden. Dus dat betekent het bezit, maar ook het gebruik van lachgas en dat is volgens mij nog niet helemaal geëffectueerd, omdat er ook nog door berekening gemaakt moet worden in de uitvoeringskosten van de politiecapaciteit. Dat vindt nu plaats en ik dacht dat de staatssecretaris van VWS is dat, streeft naar 1 januari of anders volgend jaar zomer. Maar dat weet ik niet honderd procent zeker.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Heeft de, voorzitter, heeft mijnheer Van Damme al ons APV gelezen?

De heer Van Damme: Iedere inwoner van Rijswijk kent de APV en daarin is het inderdaad verboden.

De voorzitter: Volgens mij is dit voldoende ... Nou, niet voldoende, maar voorlopig even voldoende doorgenomen. Had de wethouder verder nog punten? Ik dacht het niet, hè. Goed, dan gaan we door met mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank u wel en om maar meteen te beginnen met, via u, voorzitter, met Rijswijks Belang om nog een antwoord verschuldigd te zijn over Inter Amicos en maatschappelijk vastgoed daar. Sorry, ik had hem wel bij me, dus ik had hem wel voorbereid, maar ik ben hem gewoonweg vergeten vanaf vorige week. De prioriteit, wat mij verteld is, heeft het dak van het gebouw van Inter Amicos, want daar is wat mee aan de hand. Daar wordt momenteel een offerte voor opgesteld. Het streven is om die nog voor

Ierdebat 5 juli 2022

het najaar van dit jaar, dus van 2022 te vervangen of te maken, wat daaraan gemaakt moet worden of te herstellen, maar het is wel afhankelijk van of er een dakdekker beschikbaar is en dat weten ze niet. Dus de offerte wordt momenteel gemaakt en daarna moeten we even kijken of er een dakdekker beschikbaar is om de boel daar te herstellen. VVD heeft mij verzocht of gevraagd, komt er een visie op de rol van de gemeente ten aanzien van de sportaccommodaties. Nou, je kunt de afdeling volgens mij niet blijer maken met die vraag. Nu word ik een beetje allergisch voor al die visies die we hier wel eens maken met elkaar. Dus ik ga er wel een ander woord voor bedenken en het hoeft ook geen boekwerk te worden wat mij betreft, maar het lijkt me goed om met elkaar een visie te hebben van wat is nu de rol van de gemeente op al die sportaccommodaties die we hebben. Zeker ook met in het vooruitzicht het Sportpark Elsenburg en het MFA wat we daar met elkaar proberen te organiseren. CDA heeft mij nog gezegd of gevraagd hoe zit het nou met die kostenombuiging? Blijft dat dan nog wel een prioriteit? Naar aanleiding van mijn beantwoording in de eerste termijn. Dat is zo. U heeft op 3 februari een presentatie gehad. De presentatie is ook toegevoegd in iBabs, alsmede het verslag. Op pagina 8 staan daar ook de kansrijke maatregelen nog een keer genoemd en de discussie die ik graag met de raad zou willen voeren is, wat ik al aangaf, waar zijn we wel van als raad en waar zijn we niet van? Dus wat willen we als gemeente Rijswijk? Waar ligt de verantwoordelijkheid van de ouders, waar het CDA ook aan refereerde, want we moeten ouders soms ook handvatten aanreiken om het op een andere manier te doen of op een andere manier aan te leren. Mijn persoonlijke ambitie of de ambitie van dit college, is om een verschuiving te creëren nog verder naar de voorkant, dus naar de preventieve kant, eerstelijnszorg en niet dat een kind direct in de tweedelijnszorg belandt of in de duurdere jeugdzorg. Dus met elkaar te kijken naar voorkomen is beter dan genezen, dat geldt op heel veel onderdelen. Dus ik hoop dat we zo sterk worden als gemeente dat we signalen naar oppakken van kinderen waar het niet goed mee gaat, zodat we het preventieve kader wat kunnen vergroten en dat heeft niet per se meer kosten dat het met zich meebrengt, want ieder kind dat in de tweedelijns jeugdzorg belandt, die kost ons een ton.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, precies en ik hoop ook dat de wethouder niet bedoelt dat die eerstelijnszorg, de cursussen assertiviteit of paardenfluisteraars, dat dat ook uit de jeugdzorg wordt betaald, want daar gaat het probleem net om. Jeugdzorg dus alleen voor wie dat echt nodig hebben en eerstelijns eigen verantwoordelijkheid.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, via u, dat is exact zo en dat is ook de discussie die moet gaan plaatsvinden. Waar zijn we wel van en waar zijn we niet van en dat soort termen zullen daar dan ook de revue gaan passeren, want ja, de ene gemeente koopt dat wel in en de andere gemeente niet. Dus we staan daarvoor met elkaar aan de lat de komende periode. Voorzitter, had de Partij van de Arbeid nog een vraag aan mij over de TBI-gelden, of het klopte wat mevrouw Van Nunen uit mijn beantwoording had gehaald. Dat is deels zo, want Trias en het museum willen inderdaad zelf, hebben ze aangegeven, meer uren te willen hebben voor kunst en cultuur vanuit die TBI-regeling. Alleen weet ik nog niet hoe die TBI-regeling eruit gaat zien. Zodra ik dat weet en ik weet wat die regeling inhoudt, dan kan ik een toezegging doen hoe we dat gaan inrichten. Budget voor sport, cultuur, kunst, inclusie, dan gaan we daar met elkaar naar kijken, maar het kan niet allemaal maar uit één budget van jobs, zoals we dat voorheen deden. Dus we moeten gewoon even kijken wat die regeling, hoe dat eruit komt te zien en wat voor maatregelen de overheid zich daar nog bij betreft. Voorzitter, volgens mij had ik voor de rest geen vragen.

De voorzitter: Ja. Dan gaan we verder met wethouder Van de Laar.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van de Laar: Dank u wel en ten aanzien van de participatie waar Wij.Rijswijk het over had, ik wil daar wel in meegaan dat we onderzoeken hoe we financiële incentives aan wijken kunnen geven als onderdeel van participatiebeleid, maar dat is de strekking van die motie, maar de motie zoals die voorligt moet ik toch ontraden. Ook onder andere omdat er wordt opgeroepen om dat al te verwerken in de begroting van 2022 en dat gaat echt niet lukken als daar een onderzoek naar gedaan moet worden, want ik vind dat dat een gevolg moet zijn van de keuze die u zelf maakt als raad en daar moet u het dus nog uitgebreid met elkaar over hebben over hoe dat participatiebeleid en de participatieverordening als eindproduct er uiteindelijk uit komen te zien en dan moeten we ook nog gaan vragen en praten over de vraag op welke manier we gaan participeren over het participatiebeleid, maar ik zie een interruptie van de heer Van Dam.

De voorzitter: Ja, de heer Van Dam.

De heer Van Dam: En als het 2023 zou zijn?

De heer Van de Laar: Ja, daar bent u zelf bij, maar daar zou ik zeggen, dat bekijken we dan 2023. Dus ontraden, maar de strekking die volg ik. Ten aanzien van de ...

De voorzitter: Nee, wacht even. Mijnheer Van Dam, is het helder voor u?

De heer Van Dam: Ja, nou ja, kijk, wat de wethouder aangeeft is van dat is een keuze die de raad gaat maken. Nu zitten we gelukkig in een raadsvergadering waar het de bedoeling is dat we keuzes maken en vind ik het een mooi moment om dit tijdens het kaderdebat, waarin de kaders schetsen voor de begroting van volgend jaar, het te hebben juist over die participatie. Helemaal omdat in het eerste hoofdstuk, namelijk de inleiding van het coalitieakkoord, volop wordt gesproken over die participatie. Dus lijkt het me een mooi moment om dan ook hier te zeggen van in ieder geval een voorbereiding te geven voor die discussie over die participatie. Dit zou een heel mooi middel kunnen zijn wat compleet aansluit volgens mij op de middelen die we al hebben. Dus laten we dan ook die keuze zoals de wethouder aangeeft dan nu gaan maken en dan zou ik hem graag in stemming willen laten brengen.

De voorzitter: Goed, u heeft uw punt kunnen maken. Wil de wethouder nog reageren?

De heer Van de Laar: Ik zal vervolgen met antwoorden en ik vermoed, maar dat staat nog niet in de planning, dat we beginnen met de startnotitie over het nieuwe participatiebeleid, onder andere op basis van de evaluatie die vorig jaar is gedaan. Dan kunt u daar ook in dat verband ook allerlei ideeën, want dit is niet het enige idee ten aanzien van participatie wat er is. Dat geldt dus ook voor het Right to Challenge en mevrouw Woudstra die roept op om duidelijk kaders te stellen. De Right to Challenge is een instrument en er zijn nog veel meer instrumenten. Ik ben het er helemaal mee eens ook dat we de kaders moeten stellen, dat je aan de voorkant weet welk instrument wanneer van toepassing is en wat er wel en wat niet kan. Want daar zitten een aantal randvoorwaarden aan natuurlijk. Ten aanzien van de mobiliteit, dan kijk ik naar het CDA, meerdere partijen. Natuurlijk, u zegt de mobiliteitsvisie van vorig jaar, we moeten echt zo snel als mogelijk komen tot een aantal nieuwe beleidsproducten die voortvloeien uit die mobiliteitsvisie en dat is de verdeelmobiliteit. Hebben besluiten nodig over hoe we daar mee omgaan. Hebben nieuwe parkeernormennota nodig. We hebben het laadpalenbeleid nodig en zo maken we ook een fietsenplan en dat is niet een hele kerstboom, dat is uiteindelijk aan visies, maar dat is uiteindelijk gewoon heel concreet hoe al die dingen integraal uiteindelijk omgaan met mobiliteit hier in de gemeente Rijswijk. Het fietsplan en dan ... Interruptie.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van Enk: Voorzitter, ik citeerde net alleen uit het coalitieprogramma, maar los daarvan, wat we hebben gezien de afgelopen periode met het mobiliteitsplan is dat we dat hebben vastgesteld in de raad, terwijl de in de jaren daarvoor zelfs in die vergadering nog, daarvoor op de agenda, bestemmingsplannen vaststellen voor RijswijkBuiten, nou ja, stedelijke plannen voor het Havenkwartier, noem maar op. Dus het risico wat u loopt als u het via die, ja, beleidsmatige opzet gaat doen, is dat we dus achter de feiten aanlopen en dat we de keuze als raad in feite maken in de bestemmingsplannen en ik denk dat we dat dan maar beter met open vizier kunnen doen. Daarom sprak de tekst van het coalitieakkoord juist aan op dit punt.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van de Laar: En voor de gebiedsontwikkeling ben ik dat ook helemaal met u eens. Het is eigenlijk zo dat de beleidsplannen die gemaakt moeten worden en de nieuwe nota's, dat die vooral van toepassing zijn op de kleinere ontwikkelingen, want voor de grotere ontwikkelingen, zoals de Bogaard, Havenkwartier en het Kesslerpark, zal er eigenlijk altijd maatwerk geleverd moeten worden, waarbij we nu al een tijd afwijken van de parkeernormennota 2011. Die moet echt opnieuw worden geactualiseerd, net zoals alle andere beleid hebben we gewoon algemene uitgangspunten nodig en voor die gebiedsontwikkelingen en daar lopen we inderdaad op vooruit eigenlijk, maar zullen we altijd moeten afwijken, waarschijnlijk, van het beleid dat we voor generiek maken voor de hele stad. Ik wilde nog even een inkijkje geven, dat fietsplan, omdat D66, ChristenUnie en het CDA het er nog over hebben, onderdeel van al die producten in de mobiliteitsprogramma, of wat we allemaal gaan doen op dat gebied, is ook het fietsplan wat in de loop van volgend jaar zal komen. De vernieuwde fietskaart. Hoe gaan we om met de fiets? Met het fietsparkeren, het fiets stimuleren volgens het Stomp-principe, maar ook voorrangregels voor fiets. Dus dat zijn nog dingen waar we over komen te spreken en uiteraard, dat moet ook in de begroting verwerkt staan. Ik zeg u toe, belijning en fiets is een onderdeel van die begroting. Op dit moment staat er al ruim 3 miljoen voor fiets in de begroting en een deel daarvan wordt ook al gebruik gemaakt van de cofinanciering van de MRDH en van de provincie. Ik denk aan de Romeinse route in de ...weg, zo zijn er projecten in RijswijkBuiten. Dus het is niet zo dat de omliggende gemeenten alleen daar gebruik van maken, maar juist ook Rijswijk staat er heel goed voorgesorteerd, maar uw boodschap en uw oproep om lekker gladjes door Rijswijk in te rijden, is heel erg duidelijk. Dan de VVD, een toelichtende vraag over de Geestbrug, over welke variant er ten aanzien van de tram, die ten gevolgen van de ontsluitingsonderzoek van de CD Binckhorst omgeklapt wordt van de Haagweg mogelijk over de Binckhorst en dan af buigt over de Geestelijke weg. Volgens plannen die zijn opgesteld. Welke scenario's liggen daar nu voor? Welke scenario's zijn nu gepresenteerd aan de inwoners? Dat is goed om daar de beelden gelijk te stellen, want op dit moment is er al een tramlijn en de scenario's gaan niet over wel een tram en geen een tram, maar een tram met een hoge frequentie, dat is de ontsluiting via de CD Binckhorst, via de Geestbrugweg en een tram met een lage frequentie, namelijk bijvoorbeeld nu het restauranttrammetje wat daar gaat. De tramrails an sich, dat is vooralsnog ook van Rijswijk ... Zit niet in de scenario's, dus een herinrichting zal inclusief tramrails zijn.

De voorzitter: Sleddering.

De heer Sleddering: Maar met de nieuwe trams is ook aanpassing van de infrastructuur van die tramlijn nodig, dus u bent toch al dan mee bezig, toch?

De heer Van de Laar: Er wordt voorbereid inderdaad. Op moment dat er een besluit zou vallen door alle gemeenschappelijke gemeenteraden in april, mei, over die ontsluiting voor de CD Binckhorst, dan willen we eigenlijk al klaar zijn over wat dat voor impact zou hebben op de leefbaarheid en de veiligheid van de

Ierdebat 5 juli 2022

Geestbrugweg. Dus wij houden rekening met die twee scenario's en in die transparantie hebben we het ook met de inwoners besproken gisteren. Ja. Want inderdaad, op sommige punten moeten die regels worden aangepast. Openbaar vervoer, had u daar ook nog een reflectie over, over de mensen die daar nog niet allemaal terug in de tram en andere vervoersmobiliteit zitten. Ik ben het helemaal met u eens en daartoe hebben we ook opgeroepen in de MRDH, dat de MRDH, voordat ze gaan bezuinigen of naar het Rijk kijken, vooral zelf moeten kijken over hoe krijgen we de mensen terug in het openbaar vervoer? Dus dat betekent ook investeren in campagnes en ook een onderzoek over waarom zijn die nog niet teruggekomen? Is dat nou de nieuwe wereld van het thuiswerken en wat kunnen we daaraan en dat is nog wat onduidelijk. Maar tegelijkertijd en dat is het dilemma, als we nu haltes gaan weghalen of dienstregelingen gaan minder maken of misschien zelfs wel opheffen, dan wordt het openbaar vervoer misschien wel zo onaantrekkelijk dat de keuze voor een auto misschien wel zodanig wordt dat het openbaar vervoer überhaupt, de selffulfilling prophecy, zal maar zeggen, maar dan de verkeerde kant op, überhaupt niet meer aantrekkelijk wordt. Dus dat is een balans waarin wordt geopereerd en dan ben ik volgens mij bij al mijn vragen geweest. Ik zie daar nog wel een hand omhoog gaan van GroenLinks.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam. O, sorry, mijnheer Van 't Einde.

De heer Van 't Eind: Ja, volgens mij had ik nog twee vragen aan u. Ik had een vraag over die analyse of daar ten aanzien van de groei van de stad, of daar in voldoende mate ook de klimaatbestendigheid van openbare ruimte wordt meegenomen en ik had ook een vraag ... O, die gaat naar ... Oké. Die gaat naar mijnheer Wit en ik had een vraag over de landgoederenbuurt en de investering die daar nu in gedaan wordt, eerste fase. Die gaat ook naar ... Oké.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter, met uw toestemming.

De heer Van 't Eind: Ja, ik dacht ...

De heer Van de Laar: Ik popel om ze te beantwoorden, want het is ook onderdeel van het programma stadsontwikkeling, maar de heer Wit zal het woord voeren.

De heer Van 't Einde: Oké. Nou, vandaar dat ik ... Nee, prima. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij was de wethouder uitgesproken. Ja. Dan gaan we naar wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, GroenLinks wilde iets weten over klimaatadaptatie. Ja, u heeft gelijk, daar zitten we wel met een uitdaging ten aanzien van klimaatadaptatie. Als we het hebben over nieuwe ontwikkelingen, zowel als over de bestaande situatie. We zijn aan het zoeken naar mogelijkheden om een extra beleidsmedewerker daarvoor aan te nemen of te zoeken en ook te kijken of we een impuls aan het klimaatadaptatieproject, bij het project kunnen geven. Daar is nog wel wat te doen. Er worden ook bij projecten wel een poging gedaan middels derdegeldstromen om daar extra klimaatadaptatieve maatregelen te kunnen treffen op het gebied van water en hittestress, maar u mag mij daar scherp op houden de komende tijd, want daar hebben we nog wel het een en ander te doen. U had een vraag over de goederenfase, fase twee.

De voorzitter: Eén momentje. Mijnheer Van 't Einde.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Van 't Einde: Dank u wel, voorzitter. Ja, dat is heel mooi, maar mijn vraag was ook wordt dat nou ook meegenomen in die hele analyse op of de stad nou klaar is voor de groei van de stad? Er zit een maatschappelijke kant aan en er zitten ook en dat hoorde ik in de eerste termijn van de collegebeantwoording niet. Dus mijn vraag is, wordt die nou ook in voldoende mate meegenomen? Dus weten wij, vanuit die analyse, wat staat ons eigenlijk te doen als het gaat om het klaarmaken van de stad ten aanzien van hittestress? En ik begrijp dat het te ingewikkeld is en dat we het een en ander willen doen, maar dan blijft het bij pleisters plakken. Dus wat wij graag zouden willen zien is dat we weten ons te doen staat.

De voorzitter: Ja, voorzitter, dus wat ik net al aangeef structureel, we zijn aan het zoeken naar de mogelijkheid om iemand erbij te halen om te kijken of we daar actueel naar kunnen kijken. Momenteel hebben we dat nog niet op orde. Er zijn veel uitdagingen die komen. Die uitdagingen die versnellen ook steeds, dat weten we, dus ja, wellicht wel een uitdaging en een prioriteit voor ons. Als ik kijk naar de landgoederenzone, daar had u een vraag over. De landgoederenzone voor fase twee. Mijn eerste termijn had ik ook al even aangeven, dat gaat vanaf 2024 werken, lopen. De komende jaren zullen we hier verdere plannen voor het ontwikkelen. Vooralsnog zijn we eerst bezig met fase één. Dan ga ik even verder. Rijswijks Belang heeft een aantal vragen gesteld en heeft me ook een aantal keren uitgenodigd om een rondje mee te gaan. Als eerste bij de huisartsen. Nou, ik denk dat u ook wel weet dat huisartsen een vrij drukke agenda hebben, anders dan hadden we deze vragen allemaal niet. Dus dat rondje ga ik in dit geval afslaan. Er zijn gesprekken met huisartsen en ook de vereniging van huisartsen waar dit soort dingen besproken worden. Ik denk als ik een rondje ga fietsen om bij huisartsen aan te bellen om hier verder over te praten, dat daar de tijd gewoon niet voor aanwezig is. Dus dat wil ik graag bij de bestaande middelen houden, de bestaande gremia. Als het gaat over de speeltuinen. Ja, als we specifiek kijken naar Inter Amicos, had u vragen over. Nou, dat is in principe de verantwoordelijkheid van Inter Amicos zelf, want zij zijn eigenaar van dat toestel. Maar ik wil u wel meegeven, in 2023 gaan we aan de slag met het opstellen van speeltuinenbeleid. Voor alle beheerde speeltuin van Rijswijk, dus dat geldt niet alleen voor Inter Amicos, maar ook voor Buvelio, de Eekhoorn, et cetera en daarin willen we de informele afspraken formeel een keer gaan vastleggen in een gebruiksovereenkomst. Dus daar zullen ook dit soort dingen naar voren komen.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, zie ik.

De heer Weterings: Voorzitter, hoe weet wethouder Wit dat de speeltuin eigenaar is van het toestel? Heeft hij ergens dat zien kopen of heeft hij een aanschafprijs? Hebben ze een afspraak gemaakt bij het overleg? Hoe weet de wethouder dat toestel eigendom is van Inter Amicos?

De heer Wit: Voorzitter, Inter Amicos is een vereniging. Wij zijn geen eigenaar van die vereniging. Met andere woorden, alles wat eigendom is van het terrein, behalve dan de opstallen, dat is van de vereniging zelf. Mocht u daar andere informatie over hebben, een contract dat de gemeente daar beheer over moet voeren, dan ontvang ik dat graag van u, maar die heb ik in ieder geval niet kunnen vinden.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, kort.

De heer Weterings: Ik had, voorzitter, in de eerste termijn aangegeven dat er ooit een keer een, dat is neergezet door Dura Vermeer en gemeente Rijswijk zelf. Praat ik wel over twintig jaar geleden, dus vandaar. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Wit: Ja, dank voor deze extra informatie. Even kijken hoor. Als ik verder kijk, de juiste boom op de juiste plaats, had u ook vragen over. Terecht, dat moet geëvalueerd worden en ook geactualiseerd worden. Wij moeten een nieuw groen beheerplan gaan opstellen wat gaat werken vanaf 2024 en ons voorstel zou zo zijn dat we dat daarin meenemen.

De voorzitter: Mijnheer Weterings, kort.

De heer Weterings: Voorzitter, heel kort. Ik hoop, ik vermoed dat dus dat plan zo gauw mogelijk, tenminste, dat plan ook naar de raad komt.

De heer Wit: Vanzelfsprekend komt een nieuw groen beheerplan naar de raad, mijnheer Weterings. Even kijken hoor. Dan gaan we naar Wij., de jongerenontmoetingsplek. Nou, ik kan eigenlijk heel kort zijn, er komt geen specifieke ontmoetingsplek op Sportpark Elsenburg. Alle gemeentelijke buitensportaccommodaties worden nadat de verenigingen gesport hebben afgesloten.

De voorzitter: Mevrouw Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Nee, niet het Sportpark Elsenburg, het voormalig terrein van FCCR, daarin hebben wij een motie over ingediend, samen met de PvdA, of daar een speel- of een ontmoetingsplek voor jongeren zou kunnen komen. We hebben van mevrouw Bentvelzen afgelopen donderdag te horen gekregen dat kan nog niet omdat het bestemmingsplan van deze locatie nog niet afgerond is. Mijn vraag daarbij was dus, oké, dat snappen we, maar u zegt ja, dat deze motie al uitgevoerd is met een skatebaan. Dat snappen wij niet helemaal, want die horen niet bij elkaar.

De heer Wit: Voorzitter, ik zeg niet dat die motie al uitgevoerd is met een skatebaan. Ik zeg alleen dat het geld wat daarvoor beschikbaar was voor die jongerenontmoetingsplek door middel van een motie van de raad gebruikt is om die skatebaanvorm vorm te kunnen geven. Er is momenteel geen budget voor een jongerendienst plek verder. Dus dat heb ik ook in de eerste termijn al aangegeven.

De voorzitter: Mevrouw Dirkx nog een keer.

Mevrouw Jansen-Dirkx: De motie is aangenomen, dus ik ga er ook vanuit dat u dan op een of andere manier toch budget gaat zoeken voor een ontmoetingsplek. Dat zou ik vreemd vinden dat u dan zegt nee, we gaan die motie niet uitvoeren, want er is geen budget. Dan moeten we nieuw budget gaan vinden.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Wit: Ja, dan ga ik het toch verwijzen naar het collegewerkprogramma waarin we zullen kijken of we deze motie verder kunnen, hoe we die verder gaan invullen.

De voorzitter: De wethouder vervolgt zijn betoog.

De heer Wit: Ik ga hem ...

De voorzitter: Mevrouw Woudstra nog.

Mevrouw Woudstra: Ja, wij hebben die motie toen ook gesteund en volgens mij medeondertekend zelf. Met daar wel de opmerking bij dat het om rondom die plek ging en niet de specifieke plek. Dus ik zou het fijn

Ierdebat 5 juli 2022

vinden als nagegaan wordt wat inderdaad dan de precieze afspraak is geweest voordat dingen onzorgvuldig uitzoeken.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, dank u wel. Mijnheer Van Enk nog.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, ik wil het opnemen voor de wethouder. In feite zegt hij duidelijk dat dat budget dus naderhand besteed is aan wat anders in dezelfde sfeer en feitelijk geldt dus voor alle zaken die in het coalitieakkoord zijn aangekondigd dat nog niks zeker is zolang er geen financiële middelen voor gevonden zijn. Dat komt pas bij de begroting, dus we kunnen dit jaar voor het college wat dat betreft als verloren beschouwen, ben ik bang.

De voorzitter: Goed. Nu stoppen we het uitzoeken over dit punt. We staan op red alert. Heeft de wethouder ook aangegeven. Dus de wethouder vervolgt nu zijn betoog. Mijnheer Wit.

De heer Wit: We zullen over de uitvoering van die motie dan nader informeren. Even kijken hoor. Ga ik verder. De VVD. De VVD heeft vragen gesteld over het nieuwe inzamelen. Ja, het nieuwe inzamelen wordt op een aantal locaties momenteel nog uitgerold. We zijn ook al stevig bezig met het proces. Dat loopt al een tijdje. Om dat nu in één keer te stoppen, dat betekent ook dat we aan kapitaalvernietiging zouden doen en daarnaast, we hebben voor, nascheiding is zoals u weet een onderdeel van de producten en dienstencatalogus, sinds kort van Avalex. Willen we dit gaan inzetten, hebben we ook een nieuw contract nodig. Voordat dat, ik begrijp best dat u daar haast mee heeft, maar ik zit hier twee weken. Ik denk dat ik iets meer tijd nodig heb om daar een contract voor af te sluiten.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Natuurlijk begrijp ik dat, voorzitter, maar net zo goed als je kunt zeggen van kapitaalvernietiging is als we straks dingen gaan doen in het kader van het nieuwe inzamelen en later gaan we over op nascheiding, dat dat geld wat we besteed hebben aan het nieuwe inzamelen, dat dat weggegooid geld is, om in afvaltermen te blijven.

De heer Wit: Nou, zoals ik net al zei, we zijn daar momenteel nog wel mee bezig. Dus we gaan er ook verder in kijken wat de beste locatie, wat de beste plek is om het zo snel mogelijk in te voeren en daar zijn we ook nog met Avalex over een overleg.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Van Nunen wil nog interrumperen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, ik kom heel even terug op het vorige punt, want ik heb nog even het dictum opgezocht van de motie die wij inderdaad samen met Wij. ook hebben ondertekend rondom die jongerenplek voor het voormalige FCCR-terrein, maar daar staat heel duidelijk in ja, het is een beetje een interruptie op een heel laat moment, maar ik wist niet meer precies wat in het dictum stond. De dekking voor deze plek te halen uit de kostenposten die van toepassing zijn voor dergelijke plannen. Dus er is nog helemaal geen dekking gevonden en eventuele fondsen en sponsors te betrekken, mevrouw Jansen, die hier subsidiëring voor willen geven. Dus ik begrijp het antwoord van de wethouder in deze heel goed.

De voorzitter: Is dat duidelijk? Wordt vervolgd. De wethouder. Was u er al doorheen?

Ierdebat 5 juli 2022

De heer Wit: Ik zit even te kijken. Het was nogal een lijst, maar ik geloof inderdaad dat ik er doorheen ben. Dank u wel.

De voorzitter: Zo. En ik zie verder geen reacties, dus u bent ... O, mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, die probeert zich verborgen te houden. Nee, dank je wel, voorzitter, voor het woord. Ik had ook een vraag gesteld met betrekking tot wonen. Met name de ongemerkte kantoorruimte die leegstaat al decennialang.

De voorzitter: Ja, dat is een vraag aan wethouder Van Malsen, die krijgt nu het woord.

De heer Van Malsen: Kijken of er nog meer interrupties zijn. Nee. Dank, voorzitter. Ten aanzien van die laatste vraag zou ik de heer El Majjaoui willen verzoeken om nog even te herhalen. Wat was de vraag precies, want ik heb hem niet meer helemaal helder.

De heer El Majjaoui: Via u, voorzitter. Het gaat met name om de kantoorruimte die ongemerkt leegstaat hier in Rijswijk. Ik heb een inleiding gedaan dat er 3,3 miljoen vierkante meter in heel Nederland leegstaat, onopgemerkt. Dus onbenutte ruimte. Kan de wethouder toezeggen dat hij gaat onderzoeken om mogelijk ja, via wijziging van het bestemmingsplan, dan wel straks omgevingsvisie, te kijken naar mogelijkheden om toch deze ruimte te benutten voor woningbouwopgave? Dank u wel.

De heer Van Malsen: Er wordt hier mij van alles ingefluisterd. Ja, ga ervoor.

De voorzitter: Het college zal antwoord geven ...

De heer Van Malsen: Inderdaad. Mijn collega Van de Laar zit er iets dieper in op dit moment, dus ik geef hem het woord.

De heer Van de Laar: Nou, ik zou over ... Omdat u bestemmingsplannen zei haak ik er even op in. Rijswijk loopt enorm voorop eigenlijk in de regio, in de transformatie van kantoren. U hoeft alleen maar hier op het Bogaardplein om u heen te kijken en u ziet daar het resultaat van hen en daar gaan wij mee door, ook als onderdeel van de ontwikkelkaders Kesslerpark en Havenkwartier en Bogaard, wordt daar vergaand die leegstand aangepast. Want inderdaad, ik ben het helemaal met u eens, dat is een probleem dat we moeten bestrijden, maar tegelijkertijd ook een kans voor de woningbouw, waar wethouder Van Malsen het beleid voor maakt. Dus terug naar de heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank. Ja, zo goed zijn op elkaar ingespeeld hier. Dus ik hoop dat dat de vraag naar bevrediging beantwoord. In het kader daarvan wil ik nog één keertje ook terugkomen op wat ik eerder zei over die scan omtrent sociale huurwoningen. Dat is ook iets om in acht te nemen, de leegstaande kantoorpanden. Dan om op dat thema te blijven, dat wil zeggen volkshuisvesting, wil ik in eerste instantie even terugkomen op de vragen die gesteld worden ... Werden, sorry, door de heer Weterings en de heer Van Enk rondom de achterstanden in het onderhoud en de verduurzaming van de sociale huurwoningvoorraad. Ik heb de cijfers en feiten ook niet meer paraat dan dat ik ze zo net opgelepeld heb, dus ik ga daar zeker over in gesprek met de woningcorporaties en kom daarover bij u op terug. Ik zou ook de heer Van Enk graag uitnodigen om niet per se tijdens deze vergadering, mij de valkuilen te willen wijzen van het in gesprek gaan met de corporaties, maar het kan eventueel tijdens de borrel, wat mij betreft.

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Ik begrijp deze laatste opmerking niet. Ik heb alleen geciteerd wat u bij de corporaties was opgehaald, dat alles op schema lag of dat het goed verliep en ik heb u geadviseerd om daar wel even op door te vragen, omdat ik denk dat het goed voor heel veel interpretaties vatbaar is.

De heer Van Malsen: Precies, dus als daar tips, als u daar tips over heeft, dan ontvang ik ze graag. Dan de huisvestingsverordening, waar de heer Sleddering naar vroeg, wanneer gaan we die nou spreken. Er zijn een aantal ontwikkelingen gaande op het gebied van volkshuisvesting wat betreft de huisvestingsverordening en de meest recente wijzigingen daarin die zullen we in oktober voor u hebben. Even kijken of er op het gebied van wonen nog iets was.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, maar klopt het dat, willen we hem invoeren, dat dat altijd op de datum van 1 januari gedaan moet worden en dus dat we 1 januari hem helemaal klaar moeten hebben? Of maakt het niet uit, kun je ook in februari beginnen? Dat was even mijn vraag. Ik begreep dat we dus het voor 1 januari geregeld moeten hebben omdat die alleen jaarlijks per 1 januari kan worden ingevoerd. Klopt dat?

De heer Van Malsen: Dat weet ik zo niet. Dat moet ik navragen. Ja. Nee, daar kom ik op terug.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk nog.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik denk dat we hem op elk moment kunnen laten ingaan in Rijswijk, alleen het punt was dat we vorig jaar als raad hebben zitten wachten tot de Woningwet gewijzigd was. Met smart en dat met name ook de VVD, maar ook het CDA heeft gevraagd om een woningsplitsing te gaan reguleren. Dat we daar met smart op hebben zitten wachten en u kunt er niks aan doen dat het begin van het jaar niet op tafel is gekomen, maar ik heb met de heer Sleddering de indruk dat er ambtelijk toch al behoorlijk wat moet liggen om dit snel als raad te gaan besluiten, want elke maand dat we daarmee wachten, treden dit soort ongewenste effecten op. Zelfbewoning, de plicht tot zelfbewoning, waar GroenLinks om vraagt, het heeft gewoon spoed. Dus vandaar dat ik het pleidooi van de heer Sleddering van harte ondersteun en ik nodig de wethouder uit om wat er ligt ambtelijk snel bij elkaar te rapen en direct na de zomer in de raad aan te bieden.

De heer Van Malsen: Ja, ik zal hem meenemen. Dat was het voor wat betreft wonen. Dan op het gebied van armoedebestrijding. De heer Van 't Eind, van GroenLinks, vroeg iets over middeninkomens. In ons armoedebeleid richten wij ons in beginsel op mensen met een inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm. Dus we kunnen daar vanuit dat beleid niet zoveel mee. In het algemeen is het natuurlijk wel iets om je zorgen over te maken en ook in het kader, om het bruggetje maar weer te slaan naar die acht ton die mevrouw Van Nunen noemde, wat mij betreft zetten we die gewoon in waar die voor bedoeld is, namelijk armoedebestrijding. Dan had mevrouw Harmsen van de ChristenUnie nog iets over het bereiken van de mensen die tussen onze doelgroep vallen van dit beleid, die we niet hebben kunnen bereiken tot nu toe. Zorgelijk uiteraard. We kunnen de mensen die wij kennen uiteraard nog eens extra benaderen om ze te wijzen op de mogelijkheden die ze hebben. We kunnen daar algemene communicatiekanalen voor inzetten. Social media, et cetera en ik heb zelf de komende weken niet zo vreselijk veel te doen, dus ik zou ook mevrouw Harmsen uitnodigen om eens de wijk in te gaan en misschien gewoon wat mensen te spreken hierover. Dat voor wat betreft armoedebestrijding. Dan nog het gebied van welzijn. Nou, ik heb met veel belangstelling naar het verhaal van de heer Van Enk geluisterd en het doet mij pijn dat ik hem teleur heb gesteld door het verhaal

Ierdebat 5 juli 2022

niet te herhalen, maar ik wilde hem ook niet beledigen, want ik zou het nooit met dezelfde maat van eloquentie hebben kunnen doen. Dus sorry. Tot slot, de cliffhanger waar we voor de schorsing op bleven hangen voor wat betreft de motie van Wij. Ik ben heel verheugd om te zien dat er een aanpassing is gedaan, voorzitter en met die aanpassing zou ik hem graag over willen nemen. Rest mij nog één puntje te belichten wat mevrouw Harmsen van de ChristenUnie noemde, namelijk dat zij een Amerikaanse ingenieur citeerde, maar ik geloof dat de betreffende ingenieur die zij citeerde uit Zuid-Afrika komt.

De voorzitter: Wordt nader uitgezocht. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, we zullen ... Dat zullen we echt in de borreltijd gooien.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, nemen wij nu in één keer toch weer in deze nieuwe trein moties over of is er geen bezwaar of welke regels gaat u nu hanteren? Dank u wel.

De voorzitter: Ja, het college moet daar een duidelijk antwoord op geven. Als het niet duidelijk is, dan ga ik dat soort vragen. Ja. Mijnheer Van Malsen, was u uitgesproken?

De heer Van Malsen: Ik was uitgesproken, ja.

De voorzitter: Oké. Dan zal ik nog op mijn portefeuilles wat zeggen en dan moet het college zich duidelijk uitspreken over de moties en gaan we gauw stemmen. Ik heb een vraag gekregen van mevrouw Woudstra of het goed is dat wij aandacht besteden aan de veiligheid van vrouwen op straat. Daar ben ik het van harte mee eens. Ik weet dat mevrouw Van Nunen, ik denk een jaar geleden of anderhalf jaar geleden, aandacht heeft gevraagd voor vrouwenveiligheid achter de voordeur. Dat zou ik ook bij willen betrekken. Zullen we het zo doen? Oké. Er komt binnenkort op u af een strategische veiligheidsnota, daar zitten die aspecten in, wat mij betreft en als het niet zo is dan vraag ik de secretaris om dat even na te gaan. In die nota die we vandaag hebben vastgesteld. Want daar hoort dit in. Is de raad het met mij eens? De raad is het met mij eens. College, het is gewoon helder, dit mot er in. Goed, dan zijn er drie raadsleden die vragen hebben gesteld over de organisatie en het personeel. Dat is mijnheer Weterings, mijnheer Sleddering en mevrouw Van Nunen. Ik heb even dit document er bij gepakt, misschien heeft u het nog ergens in de kast liggen. Dan moet u even gaan naar de allerlaatste paragraaf die de coalerende partijen hebben opgesteld. Ik was daar niet bij, maar de collegepartijen hebben een paragraaf gemaakt over personeel en organisatie. Ik zal even voorlezen wat daarin staat. Nogmaals, ik zat daar niet bij. Het college maakt een HRM-strategie waarin aan wordt besteed aan één, de flexibiliteit van de organisatie. Twee, het stimuleren van talent. Drie, het versterken van de strategische beleidsadvisering. Vier, de financiering, financiële beheersing binnen de opgave en de domeinen. In het voorstel wordt rekening gehouden met een gefaseerd tijdspad en het toewijzen van de benodigde middelen en, mijnheer Weterings, het is daarbij de nadrukkelijke wens dat het huidige percentage externe inhuur, 20 procent van de loonruimte, structureel wordt verlaagd. Ik heb deze opdracht aanvaard. De gemeentesecretaris heeft zijn steun betuigd aan dit programma. Dus wij gaan dit doen. Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ja, ik ken het collegeakkoord bijna uit mijn hoofd, dus ... Maar wat ik bedoel te zeggen dat de tekst die u vorige week in het forum erover vertelde totaal een andere was dan wat u nu voorleest uit ons eigen programma. Maar laten we er verder niet over discussiëren. Als u het coalitieprogramma erbij houdt en die uitgangspunten uit het coalitieprogramma terugkomen in de notitie die u maakt in het strategisch HRM-beleid, ben ik volledig tevreden.

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: Nou, daar kom ik dan makkelijk vanaf, want in het forum heb ik van alles verteld over de uitvoering van het Berenschotverhaal, het BMC-verhaal en het feit dat onze arbeidsmarktpositie niet sterk genoeg is. Daar moeten dus dingen extra voor gebeuren en dat het ook zo is dat we met ziekteverzuim zitten. Dat komt er wat mij betreft allemaal bij. Het is echt nog wel wat meer wat de coalerende partijen hebben opgeschreven, omdat ik zelf ook twee jaar in deze organisatie werk en zie waar af en toe zwakke plekken zijn en met uw welnemen, mijnheer Sleddering, die wou ik graag even meepakken. Het college heeft ingetekend door dit verhaal. Ik heb ergens bedragen gezien die eraan besteed mogen worden, dus u zult nog aangenaam verrast worden als u begin oktober de begroting krijgt. Ik ga hier dus heel hard mee aan de slag, met de secretaris, met MT en met Personeelszaken. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, even aansluitend ook, omdat ik er natuurlijk ook in de tweede termijn aandacht voor vroeg. Kijk, wat wij willen voorkomen is symptoombestrijding. Dat u middelen noodzakelijk acht, natuurlijk, dat onderschrijven we van harte. Daar zaten we ook inderdaad als partij, partijen, bij, maar wij willen voorkomen met de opmerkingen die wij net maakten, denk ik, als ik voor mijnheer Sleddering ook mag spreken in de tweede termijn, is dat we effectief middelen inzetten voor de gesignaleerde problemen, maar die problemen moeten dan wel helder zijn. Dus u heeft het over ziekteverzuim. U heeft het over andere aspecten. Dat moet wel geduid worden en symptoombestrijding is iets anders dan gewoon effectief inzetten op basis van een analyse waar liggen de problemen en waar worden ze door veroorzaakt. Voorzitter, even kort ter aanvulling.

De voorzitter: Als de coalerende partijen zo'n stevig programma opschrijven, dan neem ik toch aan dat ze zich verdiept hebben in de materie. Daar ga ik gewoon vanuit en ik heb commitment van mij en de gemeentesecretaris gegeven. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank voor dat commitment en het gaan uitvoeren ervan. We hopen zeker dat er geen analyse nodig is. Er ligt een grote projectorganisatie en dat kan gewoon doorgezet gaan worden en we wensen u met die uitwerking veel succes. Binnen de kaders, dat is volgens mij helder aangegeven, waarvoor dank.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, u heeft mij net toegesproken over een toezegging van onder die 20 procent. Dat is op zich fijn, alleen de kosten voor de inhuur krijgen wij alleen maar een percentage te zien in de jaarrekening. Ik zou u willen verzoeken, breng het enigszins in kaart, de wie, de wat, de waar en de wanneer. Als u dan nog tekort komt, of op de externe inhuur of in uw eigen personele bezetting, willen wij er best over nadenken. Maar breng het in kaart wat hier wordt gedaan. Dus niet met de jaarrekening, maar probeer in kaart te brengen wat we eigenlijk hier aan het doen zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie uw opmerking als een ondersteuning van een door de coalerende partijen neergezet beleid. Dank u wel. Volgens mij zijn we door de ronde heen. Klopt dat? Dan sluit ik nu de beraadslagingen. Ik gun u geen pauze. Ik stel voor dat we snel besluiten. Dat kan heel makkelijk.

De heer Van Dam: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ik zou wel graag gebruik willen maken van de schorsing die staat ingelast. Ik zou graag een motie nog ...

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: Nog even van het college horen, heel expliciet, wat het advies is over beide moties.

De heer Van Dam: Ja, daar gaat de schorsing ...

De voorzitter: Is dat voor u duidelijk? Is dat voor de rest ook duidelijk. Mijnheer Van Dam, dan mag u nu schorsen, vijf minuten, om te kijken of u de moties handhaaft of dat u nog iets wijzigt. Ik begrijp dat wel. Ik schors voor vijf minuten. Dames en heren, de schorsing is bijna voorbij. Wilt u uw plaatsen weer innemen? Ik zie de heer Van Dam al op zijn plek zitten. Order, order. Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik geef het woord aan de heer Van Dam. Heeft de schorsing resultaat opgeleverd?

De heer Van Dam: Zeker. De schorsing ... Ten eerste, de motie over de sociale kaart, die laten we dan nog steeds in stemming brengen. Naar aanleiding van de reactie van wethouder Van Malsen. Dus dat moet, ze mogen niks zeggen. O, ja, sorry, hij neemt hem over? Dat is ... O, sorry, u neemt hem over. Hartstikke blij mee. Dan niet in stemming. Bedankt.

De voorzitter: Maar dan wordt de motie dus hierbij ingetrokken. Maakt geen onderdeel meer uit van de orde. Dat gaat over de sociale kaart.

De heer Van Dam: Sociale kaart is overgenomen, dus die hoeft niet meer in stemming te worden gebracht.

De voorzitter: Ja, niet ofwel?

De heer Van Dam: Niet.

De voorzitter: Niet. Dus daarmee is die dus ingetrokken, maakt geen onderdeel meer uit aan de orde. Dank u wel. Dan de tweede.

De heer Van Dam: Tweede motie. Kan ik even ter verduidelijking, hij is overgenomen, maar dat betekent wel dat hij ter uitvoering gebracht wordt door het college en dat we er niet meer over gaan stemmen. Juist? Ja, super.

De voorzitter: Dat betekent dat die door de toezegging van het college is ingetrokken, geen onderdeel meer uitmaakt van de orde. Dus we hebben vandaag geen moties meer.

De heer Van Dam: Nee, nog eentje.

De voorzitter: Nog één?

De heer Van Dam: Ja, ja, ja. Tweede motie, wijkbudgetten. Tweede motie met wijkbudgetten heb ik net overleg gehad met de wethouder. Hij is aangepast inmiddels opgestuurd naar de griffie. Voor het gemak lees ik alleen de laatste paragraaf op. Verzoekt het college te onderzoeken hoe we in Rijswijk wijkbudgetten kunnen integreren in ons participatiebeleid. In onderzoek mee te nemen hoe de wijkbudgetten ingezet kunnen worden, dan wel in samenspraak met stadsloket en het platform Samen Rijswijk. De resultaten van dit onderzoek te delen met de Raad voor Q1 2023. Dat was het. Het beoogde doel hiervan is dat er is veranderd we gaan niet meer ter voorbereiding van het raadsvoorstel en nu is het eigenlijk alleen puur voor onderzoek dat dan onderdeel kan zijn van de discussie over participatie van volgend jaar. Ter voorbereiding van die discussie een onderzoek te doen naar de wijkbudgetten en hoe die toepasbaar zijn in Rijswijk. Dat is het ene.

Ierdebat 5 juli 2022

De voorzitter: Oké. Dus dat is een aangepaste motie Wijkbudgetten. De tekst is voor mij duidelijk en u wil nog een reactie van het college in de hoop dat zij het toezeggen wij gaan dit doen? Of niet?

De heer Van Dam: Graag.

De voorzitter: Ja. Kan het college daar nog even op reageren, op deze gewijzigde tekst? Is dat oké of niet?

De heer Van de Laar: Ja, de tekst die ik niet nog voor me heb, maar net wel heb gehoord en inderdaad, ik kan toezeggen dat we gaan onderzoeken of wijkbudgetten onderdeel kan zijn van het participatiebeleid, maar of we Q1 halen, dat weet ik niet.

De voorzitter: Nou ja, met de strekking komt u een heel end.

De heer Van Dam: Laten we dat hopen.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, wenst u de motie nog te handhaven? U heeft een vrij stevige toezegging.

De heer Van Dam: Yes.

De voorzitter: U wilt hem wel handhaven?

De heer Van Dam: Nou ja, als het de toezegging is van het college, die ...

De voorzitter: Dan kun je hem intrekken.

De heer Van Dam: Dan kan ik hem intrekken, ja hoor.

De voorzitter: Dan is die hierbij ingetrokken, hij maakt geen onderdeel meer uit van de orde. Dank u wel. Nou, dan hebben we toch twee moties op vriendelijke wijze afgehandeld, waarvoor dank. Dan kunnen we nu overgaan tot stemming ... Nee, besluitvorming over de raadsvoorstellen. Als eerste agendapunt 4, het raadsvoorstel jaarstukken en resultaatbestemmingen. Wil iemand daar een stemverklaring overgeven? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, als oppositiepartij zullen wij ook gewoon een keertje voorstemmen.

De voorzitter: Nou, dat moet u later nog maar eens uitleggen. Zijn er nog meer stemverklaringen? Zijn er niet. Wenst iemand stemming? Dan noteer ik dat het voorstel met grote meerderheid is aangenomen en de fractie Rijswijks Belang werd geacht tegen te stemmen. Niet? Niet? O, u ... U bent wel voor. Dat moet u me nog veel meer later nog eens uitleggen. Unaniem aanvaard, dank u wel.

5. Raadsvoorstel 1e halfjaarrapportage 2022 en kadernota 2023 (RV 22 012)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, het raadsvoorstel eerste halfjaarrapportage en de kadernota. Wil iemand daar nog stemverklaring over afleggen? Niet. U heeft voldoende verklaard hoor, deze afgelopen vijf uur. Wil iemand stemming? Ook niet. Dan is die unaniem aanvaard.

6. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren, we hebben geen moties of amendementen te bespreken. De spreekteksten heeft u volgens mij allemaal aangeleverd. Verder veel dank voor de griffie. Dan is de agenda afgewerkt en sluit ik deze vergadering. U kunt zo meteen nog gezellig een drankje nemen. Zijn we afgerond, iedereen tevreden? Vergadering is gesloten, dank u wel.

5.a Definitief ingediende moties en amendementen

6.a Spreekteksten (alleen het uitgesprokene geldt)